

ตัวตนแห่งรักและศรัทธา

IDENTITY OF LOVE AND FAITH

โอม พัตตนโชติ

OHM PATTANACHOTI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2552

KMITL-2009-AR-M-005-059

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ตัวตนแห่งรักและศรัทธา

IDENTITY OF LOVE AND FAITH

T105088

โอม พัฒนโชติ

OHM PATTANACHOTI

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 105088
วัน,เดือน,ปี..... 16 พ.ย. 2552

b. 42464532
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2552

KMITL- 2009 - AR - M - 005 - 069

IDENTITY OF LOVE AND FAITH

OHM PATTANACHOTI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2009
KMITL- 2009 – AR –M– 005 - 069

COPYRIGHT 2009

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOGY LADKRABANG

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ตัวตนแห่งรักและศรัทธา
Identity of Love and Faith
นักศึกษา นายโอม พัฒนโชติ
รหัสประจำตัว 50062602
ปริญญา ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา ทัศนศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.อลิตา จันผิงเพชร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม -

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รศ.อลิตา	จันผิงเพชร	
ศ.เดชา	วราขุน	
รศ.สรวรรณรงค์	สิงหนะณี	
รศ.สุรพงษ์	สมสุข	
ศ.ชลูด	นิมเสมอ	

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 14 พฤษภาคม 2552 เวลา 10.00 น.

สถานที่สอบ สาขาวิชาศิลปกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพปฎล สุวีจนวนนท์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ตัวตนแห่งรักและศรัทธา

นักศึกษา

นายโอม พัฒนโชติ

รหัสประจำตัว

50062602

ปริญญา

ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ทัศนศิลป์

พ.ศ.

2552

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.อลิตา จันผิงเพชร

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ตัวตนแห่งรักและศรัทธา (Identity of Love and Faith) เป็นการนำเสนอแนวคิด หลักปฏิบัติ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากชีวิตของข้าพเจ้าที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอันยิ่งใหญ่ จากเคยที่เป็นการนับถือศาสนาแบบที่ทำกันมาในครอบครัวของสังคมพุทธ สู่วิสัยศรัทธาเปี่ยมไปด้วยความรักอันยิ่งใหญ่ ที่ต้องการเผยแพร่ ต้องการบอกกล่าวให้ผู้อื่นได้เห็น ได้สัมผัส ได้รับรู้ถึงแก่นแท้ของหลักคำสอนในศาสนาคริสต์ ซึ่งก็คือ ความรัก

กระบวนการสร้างสรรค์งานชุดนี้ เริ่มจาก ความประทับใจในความศรัทธาของศิลปินที่เป็นคริสต์ศาสนิกชนทั้งในอดีต และในปัจจุบันที่ถวายพระเกียรติพระบิดาเจ้า และรับใช้พระบิดาเจ้าผ่านผลงานศิลปกรรมเปี่ยมไปด้วยความรักอันแสนวิเศษ ทั้งที่เราเห็นในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการและยุคอื่น ๆ ต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน การศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลทั้งในเรื่องของเนื้อหา และทักษะวิธีการ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในคริสต์ศาสนาที่ถูกนำมาใช้ในงานศิลปะชิ้นเอกของโลก เป็นการเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ให้ได้มาซึ่งความเป็นตัวตนและสร้างอัตลักษณ์ที่เด่นชัดในงานศิลปะของข้าพเจ้า บนพื้นฐานงานคริสต์ศิลป์ที่มีจุดประสงค์เดียวกันคือ การสร้างจินตนาการ นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในความรักของพระเจ้า อันเป็นกระบวนการเริ่มต้นที่นำไปสู่การเคี้ยวกรำจนได้ภาพร่างแห่งจินตนาการของงานชุดนี้

เทคนิควิธีที่นำมาใช้เป็นกระบวนการแบบร่วมสมัยที่ประยุกต์นำรูปแบบทั้งในอดีตเช่น สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการและ ศิลปะสมัยใหม่ รวมไปถึง ศิลปะร่วมสมัย นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาางานของข้าพเจ้าให้หลุดพ้นการยึดติดงานคริสต์ศิลป์แบบเก่าๆ จากผลงานของศิลปินผู้มีชื่อเสียงอย่างมิเกลันเจโล, ลีโอนาโด ดา วินชี และราฟาเอล รวมไปถึงงานของศิลปินที่มีแนวทางแบบ Figurative บนพื้นฐานของศรัทธาในคริสต์ศาสนา เช่น Marc Chagall, Bernard Buffet และ Graham Sutherland อีกทั้ง Georg Baselitz, Jorg Immendorff และ Anselm Kiefer ศิลปินที่มีแนวทางในศิลปะสำนัก Neo-expressionism และงานศิลปะร่วมสมัย

ของศิลปินกลุ่ม (LIGA-Leipzig) ศิลปินเยอรมัน (ตะวันออกในอดีต) เช่น Tim Eitel และ Neo Rauch ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยศิลปินที่มีแนวทางในศิลปะสำนัก New Realism อย่างเช่น Alice Neel, George Segal, Tom Wesselman เป็นต้น

ผลงานจิตรกรรมชุดนี้แสดงออกผ่านผลงานศิลปะ 2 มิติ โดยใช้รูปทรงคน (Figurative) รูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงเชิงสถาปัตยกรรมในแบบแสดงลักษณะ (Representation) ด้วยการเขียนลักษณะคล้ายภาพการ์ตูน รูปคนถูกตัดทอนลงให้เรียบง่าย (Simplify Form) และไม่แสดงความถูกต้องตามหลักกายวิภาค รูปทรงที่ถูกสร้างขึ้นทั้งหมดนั้นถูกใช้เป็นสัญลักษณ์แทนตัวข้าพเจ้า อธิบายถึงความรักของพระเจ้าที่มีต่อข้าพเจ้า ท่ามกลางสัญญาตญาณบาป ความยึดติดในสิ่งที่เป็นบาป ความหลงมัวเมาในสิ่งที่ตอบสนองรูปร่าง เนื้อหนังของเรา สิ่งที่เป็นเสมือนภาชนะแห่งความผิดบาป (The Container of Sin) และหนทางแห่งความรักที่จะชี้นำไปสู่ความหลุดพ้น ประกอบกับการใช้สีเพียงไม่กี่สี (เหลือง, แดง, น้ำเงิน) ที่เน้นบรรยากาศโดยรวมสร้าง ความเข้มข้น ความเชื่อ ความศรัทธา แบบในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ประกอบกับการเน้นรูปทรงและแสงเงาให้ตัดชัดเด่นขึ้น โดยใช้ปากกาแทนฝีแปรงอันเป็นเทคนิคอันมีพื้นฐานจากการศึกษาผลงานภาพพิมพ์ที่มีทั้งลายเส้นที่รุนแรงชัดแฉังและเป็นระเบียบเรียงตัวสอดคล้องประสานกันอย่างลงตัว ก่อให้เกิดผลเป็นที่น่าพอใจ

จากความสำเร็จในการสร้างสรรค์ งานศิลปกรรมและวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ สามารถก่อให้เกิดแรงผลักดัน และแรงบันดาลใจที่ทำให้ตัวข้าพเจ้ามีพลังที่จะเดินหน้าต่อไป เพื่อสร้างทางเลือก และชี้ให้บุคคลอื่น ๆ ทั้งในครอบครัวของข้าพเจ้าเอง และผู้ที่เป็นเสมือนเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมชีวิต ร่วมอนาคต ทุก ๆ คนในโลกใบนี้ ได้ซึมซับและสัมผัสกับความรักอันยิ่งใหญ่ ความเชื่อ ความศรัทธาที่สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตทุก ๆ คนได้ เช่นเดียวกับที่ข้าพเจ้าเคยได้รับมาก่อน ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพื่อให้บรรลุดุประสงค์ของการสานต่อพันธกิจในพระประสงค์ของพระบิดาเจ้าสืบต่อไป ให้ได้รับความชื่นชมยินดีและได้รับการยอมรับอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต และปัจจุบัน รวมไปถึงอนาคต สู่อุบัติเป็นนิรันดร์ ผ่านสื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมของข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อ และศรัทธาว่าเป็นการสร้างสรรค์ของพระเจ้า ที่จะมอบความมุ่งมั่น ความศรัทธา ความรู้ ความสามารถ และผู้ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ แก่ข้าพเจ้า จนสำเร็จตามความประสงค์ได้ในที่สุด

Thesis Title	Identity of Love and Faith
Student	Mr. Ohm Pattanachoti
Student ID.	50062602
Degree	Master of Fine Arts
Program	Visual Arts
Year	2009
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Alita Junfungpetch

ABSTRACT

This art thesis "Identity of Love and Faith" is the result of making art which is inspired and influenced by great changes in my life. The love I received from God occurred when I was selected as the son of God while all of the other members of my family were Buddhist, the same as most people in Thailand.

I believe in God and trust that HE will always give us HIS love. This is something that appears in my works of art. It is the manifestation of what I have said, becoming my thesis which is the representation and dedication to God. The objective of this academic and artistic thesis is to reveal the secret of God's love and to propagate his blessing to all people around the world.

The process of making these works of art started with the impression of other artists who express their strong faith through their masterpieces. They all served God by making art to tell people the truth of life, the good news and how to attain eternal life. An abiding love of God has been the mainspring to create magnificent paintings from the Renaissance era onwards.

My research has focused on concept, making art processes, signs and symbols that relate to my belief in God which has become my identity in terms of making art. My identity, which is based on belief and love, has led me to success.

The processes involved in creating my thesis include; researching the data and information of all artists related to Christian art, the processes of art making, experimentation through sketching and painting, which led me to progress from an old style technique as seen in traditional Christian art to the contemporary.

The result of these proceedings can be seen in my paintings which exhibit a love of God. My techniques and knowledge of making art is the result of research in the lives and works of great artists such as, Michelangelo, Leonardo da Vinci and Raphael from the Renaissance era and the works of art influenced by Christian belief by artists such as Marc Chagall, Bernard Buffet and Graham Sutherland. Neo-expressionists such as Georg Baselitz, Jorg Immendorff and Anselm Kiefer and new realism artists such as, Alice Neel, George Segal and Tom Wesselman, including members of LIGA-Leipzig group of artists such as Tim Eitel and Neo Rauch also have an influence on my work.

My paintings, which are the most important part of my thesis, express the love and belief I have gained in each part of my life. My works of art can be described as figurative paintings which use simple cartoon style figures to identify myself and the prophet, telling the stories about my belief in God. The geometric and architectural background is my own invention. The use of light and limited color such as red, yellow and blue as well as the use of pen to accentuate figures and to enhance the atmosphere has led to an outcome that gets along well with the concept of painting.

As the completion of my thesis, I realize that I will be the one who aims high to develop my work. A work touched by the power of love which is my inspiration to continue serving God through painting and any other forms of art. Disclosing the secret of love and belief to the world will be my obligation. My aim is to work on behalf of Him and to share his love with people.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่และครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้การสนับสนุนเสมอมาในทุกๆเรื่องโดยเฉพาะเรื่องการศึกษา ขอขอบคุณคณาจารย์ ภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนมา

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ อลิตา จันผิงเพชร ที่ให้คำปรึกษาและการแนะนำที่ดีตลอดการทำวิทยานิพนธ์ และข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา ผู้ที่ทำงานศิลปะและผู้สนใจและรักในศิลปะทุกท่าน

โอม พัฒนโชติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่1 บทนำ.....	1
1.1 ประวัติความเป็นมา.....	1
1.2 แนวคิดสร้างสรรค์.....	11
1.3 วัตถุประสงค์การสร้างสรรค์.....	12
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	12
1.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	13
1.6 วิธีการศึกษา.....	13
1.7 แหล่งข้อมูล.....	13
บทที่2 ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1 ศิลปะในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ(Renaissance).....	16
2.1.1 มิเกลันเจโล.....	16
2.1.1.1 ปิเอต้า(Pieta).....	16
2.1.1.2 การพิพากษาครั้งสุดท้าย (The Last Judgment).....	19
2.1.1.3 The Sistine Chapel.....	24
2.1.2 เลโอนาร์โด ดา วินชี.....	30
2.1.2.1 การประกาศของเทพ(Annunciation).....	30
2.1.2.2 พระแม่มารีย์แห่งภูผา (The Virgin of Rock).....	33
2.1.2.3 อาหารมื้อสุดท้าย (The Last Supper).....	35
2.1.3 ราฟาเอล.....	38

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.1.3.1 The Transfiguration of Christ.....	38
2.1.3.2 The Marriage of Virgin.....	41
2.1.3.3 The School of Athens.....	43
2.2 ศิลปินที่มีแนวทางเกี่ยวข้องกับศิลปะแนวรูปลักษณ์ (Figurative) และ คริสตศิลป์.....	44
2.2.1 Bernard Buffet.....	44
2.2.2 Graham Sutherland.....	46
2.2.3 Marc Chagall.....	47
2.3 ศิลปะลัทธิ นีโอ-เอ็กเพรสชันนิซึม (Neo-Expressionism).....	51
2.3.1 Georg Baselitz.....	52
2.3.2 Jorg Immendorff.....	58
2.3.3 Anselm Kiefer.....	61
2.4 ศิลปะลัทธิ นิวเรียลลิซึม (New Realism).....	64
2.4.1 Alice Neel.....	67
2.4.2 George Segal.....	72
2.4.3 Tom Wesselman.....	76
2.5 ศิลปะร่วมสมัยของศิลปินเยอรมันกลุ่ม LIGA-Leipzig.....	80
2.5.1 Tim Eitel.....	80
2.5.2 Neo Rauch.....	83
บทที่3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	86
3.1 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
3.2 การทำผลงานภาพร่าง.....	86
3.3 กระบวนการสร้างสรรค์.....	90
3.4 ภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	91
บทที่4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	98

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.1 การวิเคราะห์ผลงาน.....	98
4.1.1 เนื้อหา.....	98
4.1.2 ทักษะทางศิลปะ.....	98
4.1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	103
4.2 สรุปทวิเคราะห์.....	108
ผลงานวิทยานิพนธ์.....	109
บทที่5 สรุปผลการสร้างสรรค์.....	114
บรรณานุกรม.....	116
ประวัติและการแสดงงานศิลปะ.....	118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ภาพ ตารางแสดงถึงความสำคัญของวัฒนธรรม.....	10
2.1 ภาพ Pieta, 1494-1501.....	16
2.2 ภาพ The Last Judgment, 1536-1541.....	19
2.3 ภาพ The Sistine Chapel, 1508-1512.....	24
2.4 ภาพ Annunciation, 1472-1475.....	30
2.5 ภาพ The Virgin of the Rock, 1483.....	33
2.6 ภาพ The Last Supper, 1496.....	35
2.7 ภาพ The Transfiguration of Christ, 1519-1520.....	38
2.8 ภาพ The Marriage of Virgin, 1504.....	41
2.9 ภาพ The School of Athens, 1509.....	43
2.10 ภาพ ผลงานของ Bernard Buffet.....	45
2.11 ภาพ ผลงานของ Graham Sutherland.....	46
2.12 ภาพ ผลงานของ Marc Chagall.....	49
2.13 ภาพ Adieu, 1982, Oil on Canvas, 2500x3005 mm.....	55
2.14 ภาพ Dinner in Dresden, 1983.....	56
2.15 ภาพผลงานของ Jorg Immendorff, Solo.....	60
2.16 ภาพ Seraphin, 1984.....	63
2.17 ภาพ The Westreich Family, 1978, Oil on Canvas, 45x68 inches.....	69
2.18 ภาพ John Mallenkopf, 1978.....	70
2.19 ภาพ The Family (John Gruen, Jane Wilson, Julia), 1970.....	71
2.20 ภาพ Red Girl in Blanket, 1975.....	73
2.21 ภาพ Girl on Blanket, Hand on Leg, 1973.....	74
2.22 ภาพ Crouching Woman, 1975.....	74
2.23 ภาพ In Memory of May 4, 1970: Kent State-Abraham & Isaac.....	75
2.24 ภาพ Nude No.1, 1970.....	76
2.25 ภาพ Bedroom Painting No.15, 1968-1970.....	77
2.26 ภาพ Open End Nude Drawing, 1971.....	78
2.27 ภาพ Bedroom Collage, 1974.....	79

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.28 ภาพ Self-portrait, 2005.....	80
2.29 ภาพ Krater, 2004.....	81
2.30 ภาพ O.T. (Gepack), 2005.....	82
2.31 ภาพ Grotte, 2002.....	84
3.1 ภาพ ตัวอย่างผลงานภาพร่าง.....	87
3.2 ภาพ ตัวอย่างผลงานภาพร่าง.....	87
3.3 ภาพ ตัวอย่างผลงานภาพร่าง.....	88
3.4 ภาพ ตัวอย่างผลงานภาพร่าง.....	88
3.5 ภาพ ตัวอย่างผลงานภาพร่าง.....	89
3.6 ภาพ ตัวอย่างผลงานภาพร่าง.....	89
3.7 ภาพ ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	92
3.8 ภาพ ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	93
3.9 ภาพ ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	94
3.10 ภาพ ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	95
4.1 ภาพ แสดงโครงสร้างของผลงานชิ้นที่1.....	103
4.2 ภาพ แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของผลงานชิ้นที่1.....	104
4.3 ภาพ แสดงความสมดุลของผลงานชิ้นที่1.....	105
4.4 ภาพ แสดงโครงสร้างของผลงานชิ้นที่2.....	106
4.5 ภาพ แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของผลงานชิ้นที่2.....	107
4.6 ภาพ แสดงความสมดุลของผลงานชิ้นที่2.....	107
4.7 ภาพ ผลงาน วิทยานิพนธ์ชิ้นที่1.....	110
4.8 ภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่2.....	111
4.9 ภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่3.....	112
4.10 ภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่4.....	113

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

คริสต์ศาสนาเป็นศาสนาที่มีผู้คนหลายพันล้านคนทั่วโลกให้ความนับถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ประชากร ร้อยละ 86 นับถือแตกต่างกันไปตามวิธีปฏิบัติที่หลากหลายพิธีกรรม เรียกแบ่งแยกไปเป็นนิกายต่าง ๆ เช่น โปรเตสแตนต์ แบบติส โรมันคาทอลิก ฯลฯ แต่ทั้งหมดทั้งปวงมีสาระสำคัญที่คล้ายคลึงกัน หรืออาจจะเรียกว่ามีหลักการเดียวกันก็ว่าได้

ความศรัทธาทางคริสต์ศาสนา ยืนอยู่บนพื้นฐานความเชื่อในพระเจ้า พระเยซูคริสต์ และพระวิญญาณบริสุทธิ์หรือ สตรีเอกภาพ โดยมีความเชื่อ ความศรัทธาในพระเจ้าพระองค์เดียวสูงสุด พระบิดาเจ้าผู้ทรงอานุภาพ พระผู้สร้างโลก สวรรค์และสรรพสิ่งทั้งปวง

พระเจ้าเป็นพระเจ้าแห่งความรัก พระบิดาเจ้าทรงรักมนุษย์มากมาย มนุษย์ผู้เป็นเพียงสิ่งทรงสร้างจากพระบิดาเจ้าเสมือนภาพลักษณ์ของพระเจ้า มนุษย์ผู้ทำผิดบาปจนต้องแยกห่างออกมาจากพระเจ้า แต่ด้วยความรักของพระองค์ พระองค์ทรงยอมส่งพระบุตรพระองค์เดียวคือ พระเยซูคริสต์ ลงมารับสภาพมนุษย์ในโลก และได้บาปให้กับมนุษย์ทั้งหลายด้วยพระโลหิตของพระองค์ จนมนุษย์กลับคืนดีกับพระเจ้าอีกครั้ง และได้รับการประทานพระวิญญาณบริสุทธิ์ เพื่อนำทางชีวิตไปสู่ชีวิตนิรันดร์

ชาวคริสต์เชื่อและศรัทธาพิธีกรรมในการบูชาสรรเสริญพระเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ถือว่าเป็นการรับใช้พระเจ้าในการประกาศข่าวประเสริฐอันเป็นพระธรรมคำสั่งสอน หรือพระวจนะของพระองค์ ที่สะท้อนให้เห็นได้ชัดผ่านทางทัศนคติทางสังคมและการให้ความสำคัญกับการสื่อสารของคริสต์ศาสนาในเรื่องของการดำรงความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลต่อบุคคลในสังคม โดยดูได้จากพระประวัติของพระเยซูคริสต์ ที่ทรงดำรงพระชนมชีพอยู่ในโลกมนุษย์เพื่อบุคคลอื่นตลอดพระชนมชีพ จึงทำให้ทุกวันนี้องค์กรทางศาสนาคริสต์ ศาสนจักร คริสตจักร โบสถ์ต่างๆ ทั่วโลก เจริญเติบโต งอกงาม ด้วยกิจการที่เน้นย้ำการช่วยเหลือผู้อื่น ผ่านทางพิธีกรรมทางศาสนา การสรรเสริญบูชาพระเจ้าเพื่อเน้นย้ำแนวทางการดำเนินชีวิตในสังคมที่ไม่เพียงทำเพื่อตัวเอง และครอบครัวญาติพี่น้องเท่านั้น แต่เพื่อผู้อื่นด้วย จนมีคำกล่าวเปรียบเทียบกับความเชื่ออื่นๆ ในโลก ตะวันออก ที่เชื่อว่าชีวิตจะหลุดพ้นได้ด้วยการปฏิบัติในแต่ละปัจเจกบุคคล แต่ในความเชื่อทางศาสนาคริสต์เชื่อว่าการร่วมเผยแผ่คำสั่งสอนของพระเจ้าให้แก่ผู้อื่นถึงจะทำให้หลุดพ้น หรือได้รับชีวิตนิรันดร์ (ได้อยู่กับพระเจ้า)

คำสอนของพระเยซูคริสต์เจ้า มีมานานกว่าสองพันปีแล้ว ประกอบไปด้วยคำกล่าว วลี ประโยคต่าง ๆ บทบัญญัติที่ชี้ให้เห็นความถูกต้องและความผิด ความดีและความชั่วร้าย ศีลธรรม จรรยา จารีตข้อปฏิบัติ อันเป็นหัวใจหลักของคริสต์ศาสนา

หลักธรรมที่สำคัญที่สุดคือ ทรงเน้นย้ำในเรื่องความรัก (Love as Supreme) ความรัก ยิ่งใหญ่ที่สุด คำว่ารัก เป็นคำที่ปรากฏบ่อยที่สุดในพระคัมภีร์ใหม่ (New Testament) สะท้อนให้เห็นถึงความรักความเมตตา เช่นคำสอนที่ว่า ให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง และเราควรปฏิบัติ สิ่งที่เราอยากให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อเราด้วยสิ่งนั้น

ศาสนาคริสต์เน้นย้ำปัจเจกนิยม ตามความคิดเห็นของผู้รู้ทางศาสนาส่วนใหญ่ โดยกล่าวว่า จากคำสอนของคริสต์ศาสนา เผยให้เห็นว่า พระเยซูเป็นนักปฏิบัติ พระเยซูทรงทำเพื่อผู้อื่น พระองค์ทรงให้การรักษาผู้ป่วย และให้อภัยโทษบาปแก่มนุษย์

คริสต์ศาสนาได้ค้นพบความสำคัญของปัจเจกและสังคมมนุษย์ที่สะท้อนให้เห็นข้อ สมมุติฐานในแง่มุมมองของเทววิทยาของศาสนาคริสต์ว่า โลกเรานั้นเป็นจริง มีนัยแห่งความสำคัญทาง ความหมายที่ตอกย้ำความเชื่อที่ว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก

แต่มนุษย์เองก็มีความสำคัญ เนื่องจากมนุษย์เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า ที่พระองค์สร้าง มนุษย์ขึ้นมาให้เหมือนพระองค์ โดยพระเจ้าจะมีสัมพันธภาพพิเศษกับมนุษย์แต่ละคนที่พระองค์ ทรงเลือก บ่งบอกว่าทุก ๆ คนมีความสำคัญต่อพระองค์เช่นกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า พระเจ้าใน ศาสนาคริสต์คือ พระเจ้าส่วนบุคคล (Christian god is a personal god.) เป็นผู้ซึ่งปรารถนาที่จะมี ความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลแต่ละคน วัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นในแนวทางของคริสต์ศาสนา จึง เป็นเรื่องที่เน้นคุณค่าของบุคคลเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินชีวิตที่เน้นการปฏิบัติของคริสตศาสนิกชนตามแบบฉบับชีวิตของพระ เยซูมักพบได้ในชาวตะวันตกที่เน้นการกระทำจริงหรือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติอย่างจริงจัง ตัวอย่างเช่น การทุ่มเทช่วยเหลือผู้อื่นของชาวคริสต์ ในขณะที่ชาวโรมันจะโยนทิ้งผู้ป่วยไว้ข้างถนน ในพระคัมภีร์ไบเบิลจะกล่าวถึงการเดินทางเพื่อช่วยบรรเทา และรักษาความเจ็บป่วยให้กับบุคคล ต่าง ๆ อยู่บ่อยๆ แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นและความเป็นนักปฏิบัติของพระเยซูได้อย่าง ชัดเจน

นักวิชาการชื่อ Muck (1992) ชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าในอดีต เราจะทำอะไร แต่เราจะต้องทำ อนาคตให้ดี เพื่อสิ่งที่ดีกว่า ศาสนาคริสต์เอง ก็ถือว่าอนาคตเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เราจะมองเห็นได้ ในการสารภาพบาปของคริสต์ศาสนา มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดแนวคิดของการไม่ผูกติดกับอดีตและ ให้มุ่งมั่นก้าวเดินต่อไป ความสำนึกผิดจะทำให้มนุษย์ได้รับการอภัยโทษจากพระบิดาเจ้า ดังนั้น คริสตศาสนิกชนจึงได้เพียรพยายามดำเนินชีวิตเพื่อวันข้างหน้า เดินทางไปสู่ชีวิตนิรันดร์กับพระเจ้า อย่างกระตือรือร้น

ชาวคริสต์เน้นย้ำ เรื่องการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับภาษามาก โดยถือว่าภาษาเป็นของขวัญจากพระเจ้า ภาษาทำให้มนุษย์สื่อสารกันได้ มนุษย์จึงสมควรที่จะให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เพราะเราต่างเป็นส่วนประกอบของสังคม และเฉพาะอย่างยิ่งการให้ภาษาเพื่อการเปิดเผยพระวาระของพระเจ้า ชาวประเสริฐสู่ประชาคมโลก งานศิลปะก็เป็นหนึ่งในภาษาที่เราใช้สื่อสารจากบุคคลหนึ่งสู่สังคม และใช้เปิดเผยพระวาระของพระบิดาเจ้าเพื่อความสุขที่แท้จริงของมนุษย์จากอดีตสู่ปัจจุบัน

คำสอนที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การสอนให้เรากล้าหาญ กล้าในการทำความดี โดยดูแบบอย่างจากพระเยซูคริสต์เจ้าที่ทรงกล้าหาญ ต่อสู้กับความลำบากมากมายในระหว่างการเผยแผ่พระธรรมคำสอนของพระเจ้าตราบจนถึงวันที่ได้บาปให้กับมนุษย์โลก ด้วยชีวิตของพระองค์ ตามพระประสงค์ของพระบิดาเจ้า (จุฑาพรรษ์ (จามจุรี) ผดุงชีวิต. 2551: 173-178)

ย้อนกลับมาสำรวจตัวเอง การดำเนินชีวิตในสภาวะปัจจุบันแห่งสังคมมนุษย์เป็นไปตามกระแสแห่งการทำลายชีวิต สังคมวุ่นวายจากการที่มนุษย์ดำเนินชีวิตโดยปราศจากสติ และความรู้สึกนึกคิด ไร้ซึ่งศักดิ์ศรีแห่งความเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า ดำเนินชีวิตเหมือนกับว่าพระเจ้าไม่มีอยู่ มองข้ามธรรมล้ำลึกของพระเจ้า ธรรมล้ำลึกของโลกและชีวิตของตนเองอีกด้วย ทำให้เกิดการละเมิดซึ่งกันและกันโดยอ้างถึงเสรีภาพในทางที่ผิดอยู่ในขณะนี้

เมื่อมนุษย์เลือกที่จะอยู่กับตนเอง มองหาความสมบูรณ์ของชีวิตด้วยตนเอง โดยปฏิเสธความจริงที่ว่า มนุษย์เป็นภาพลักษณ์ และมีความเป็นเสมือนพระเจ้า กับอีกหนึ่งความจริงที่ว่า มนุษย์มีส่วนร่วมในชีวิตและสะท้อนถึงคุณลักษณะของพระบิดาเจ้า ดังนั้นทุกชีวิตจึงต้องได้รับความเคารพและล่วงละเมิดมิได้ ปัญหามากมายจึงเกิดขึ้นสร้างความทุกข์ยากแก่มนุษย์

แนวคิดและปรัชญาที่สามารถอธิบายและชี้ให้เห็นถึงที่มาในปัญหาดังกล่าวข้างต้นคือแนวคิดและปรัชญาของพระสันตะปาปาโยฮันปอลที่ 2 ที่ทรงถือว่าเป็นนักปรัชญาในกลุ่มบุคคลนิยม(Personalize) ซึ่งมีหลักการพื้นฐานอยู่บนการยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางความคิด ที่เชื่อว่ามนุษย์เป็นบุคคลที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ เป็นมนุษย์จริง ๆ เป็นรูปธรรม มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีใครเหมือน หรือซ้ำกับใครได้ ซึ่งต้องได้รับความเคารพในด้านคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งการเป็นมนุษย์

พระสันตะปาปาโยฮัน ปอลที่ 2 ทรงถือว่ามนุษย์เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า มีชีวิตโดยพระเจ้า และมีความเป็นตัวของตัวเอง ควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งต่างก็มาจากพระเจ้าเช่นกัน

แก่นแท้ของมนุษย์นั่นคือ การมีศักดิ์ศรี ซึ่งมีที่มาจากการถูกสร้างขึ้นโดยพระเจ้า มาจากพระเจ้า และกำลังดำเนินชีวิตมุ่งไปสู่พระเจ้า มนุษย์ประกอบไปด้วยวิญญาณ และร่างกายซึ่ง

รวมกันเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยมีความเป็นตัวของตัวเอง มีเอกลักษณ์ เป็นอัตตลักษณ์เฉพาะตน มีความรู้สำนึก มีเสรีภาพ และต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

คุณลักษณะพื้นฐานของมนุษย์นั้น เป็นการเน้นย้ำให้เข้าใจถึงความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์ไม่ใช่พระเจ้า เป็นเพียงภาพลักษณ์ของพระเจ้าที่ พระเจ้าทรงโปรด และเชื่อเชิญให้มนุษย์สามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์ได้ ด้วยการดำเนินชีวิตในความรักของพระเจ้า วิถีชีวิตของมนุษย์จึงไม่ใช่มุ่งพัฒนาสิ่งที่มนุษย์ต้องการด้านร่างกายภายนอกเท่านั้น (Having) แต่ต้องมุ่งพัฒนาที่ศูนย์กลางภายในจิตใจ (Being) ด้วย อีกทั้งต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งอยู่เหนือสรรพสิ่งทั้งหลาย กล่าวคือ มนุษย์ต้องสำนึก และมีความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะและสังคม (Community) ดังนั้นจึงต้องเอาใจใส่ชีวิตตนเอง และปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นด้วย (บาทหลวงวูดมิซีย์ อ่องนาวา. 2550: 2-4)

มนุษย์ท่ามกลางกระแสแห่งการทำลายชีวิต ซึ่งนำไปสู่ความตาย (มนุษย์มีธรรมชาติดั้งเดิมที่ไม่ต้องตาย เพราะพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้มีธรรมชาติที่เป็นอมตะตามภาพลักษณ์ของพระองค์) อันเป็นผลจากการแยกตัวออกจากพระเจ้า ไม่เชื่อฟังพระเจ้า ปฏิเสธพระเจ้าผู้เป็นต้นกำเนิดแห่งชีวิตทั้งปวง มีที่มาจากกรกระตุนที่นำด้วยความทรงงของมนุษย์บางคน บางกลุ่มที่ต้องการเป็นต้นกำเนิดของตนเองไม่ขึ้นกับใคร

เมื่อมนุษย์เลือกที่จะอยู่ และมุ่งสู่ชีวิตที่สมบูรณ์ด้วยตนเอง โดยตัดความสัมพันธ์กับพระเจ้า ทำให้เกิดความตกต่ำในชีวิต ขัดแย้งในตนเอง คนอื่น และสิ่งอื่น เกิดความมัวหมอง และมีการขยายตัวของบาป นำไปสู่กระแสการทำลายชีวิต มนุษย์ไม่ใส่ใจต่อศักดิ์ศรีของตนเองในฐานะที่เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า เขาจึงถูกเหยียบย่ำให้ต่ำสุดและไร้ค่า ถูกทำให้กลายเป็นทาสของผู้ที่แข็งแกร่งกว่า โดยผู้ที่แข็งแกร่งกว่าเหล่านั้นอาจถูกเรียกต่าง ๆ กันไปเช่น ลัทธิอุดมการณ์ (ทักษิณมิก ฯลฯ) อำนาจทางเศรษฐกิจ ทุนนิยม ระบบการเมืองที่ไร้มนุษยธรรม ผู้มีอำนาจทางวิทยาศาสตร์ สื่อมวลชน กฎหมายบ้านเมือง เป็นต้น

เมื่อถึงจุดหนึ่งมนุษย์จึงอยู่ฝ่ายตรงกันข้ามกับพระเจ้า ปฏิเสธต่อความจริงสูงสุด ความจริงต่าง ๆ ถูกทำให้ผิดเพี้ยนไปหมด มนุษย์มองพระเจ้าเป็นศัตรู (เป็นศัตรูและข้อจำกัดต่อเสรีภาพของเขา) เข้าใจผิดและมองเข้าข้างตนเองเกี่ยวกับเสรีภาพของตน ยกยอตนเองให้เหนือสิ่งอื่นใด มีแนวคิดเรื่องเสรีภาพที่ยกย่องปัจเจกบุคคลที่เป็นเอกเทศ (Isolated individual) ไม่คำนึงถึงความสมานฉันท์ และการอุทิศตนรับใช้ผู้อื่น กลับร่วมมือส่งเสริมและให้เสรีภาพอย่างผิด ๆ กับผู้มีพลังเข้มแข็งกว่า ทำให้ผู้ที่อ่อนแอไม่มีทางเลือก ยอมสยบกับการกดขี่ข่มเหงของผู้ที่มีพลังอำนาจสูงสุด ความวุ่นวายจึงดำรงอยู่อย่างไม่เสื่อมคลาย

ถ้าเสรีภาพไม่ยึดธรรมเนียมการปกครองและประเพณีใด ๆ อีกทั้งปิดกั้นตัวเองจากความจริงทางสังคมที่ปวง ผลที่ตามมาจะทำให้มนุษย์เลิกยึดความจริงเกี่ยวกับ ความดี และความชั่ว แต่

จะยึดความเห็นส่วนตัวเป็นใหญ่ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อย ๆ ตามประโยชน์ส่วนตน หรือความพอใจของตนเป็นหลัก

จากความคิดดังกล่าว นำไปสู่กระบวนการความคิดแบบลัทธิปัจเจกนิยมยึดหลักเสรีภาพแบบตัวกูของกู ตัวเองเป็นผู้กำหนด มองข้ามความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จนเกิดความขัดแย้งกับความหมาย และศักดิ์ศรีของเสรีภาพตามแนวคิดของคริสต์ศาสนา เกิดกระแสการทำลายชีวิตที่ทำให้เกิดความไม่กลมกลืนกับผู้อื่น ส่งเสริมอัตตา มองผู้อื่นว่าเป็นภาระและเป็นศัตรู ปฏิเสธความรับผิดชอบที่จะต้องสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และมองผู้อื่นและความสัมพันธ์กับผู้อื่นบนพื้นฐานของผลประโยชน์ จนในที่สุดก็จะเกิดการรบต่อสู้ฆ่าฟันกันระหว่างมนุษย์ด้วยกันหรือแม้แต่ถ้าอยู่ร่วมกันได้ ก็จะเป็นความสัมพันธ์จอมปลอมแบบสังคมปัจเจกบุคคล ที่จำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน (Mass of Individuals) เป็นความสัมพันธ์แบบตัวใครตัวมัน (Side by side) ไม่มีความผูกพันซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาแต่ประโยชน์ส่วนตน

ผลร้ายที่เกิดไม่เพียงแต่มนุษย์ต่อมนุษย์เท่านั้น เมื่อมนุษย์ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของโลก ชีวิตต่อไปของมนุษย์ก็จะเกิดความขัดแย้งไม่ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ อันเป็นผลต่อเนื่องที่สำคัญในกระแสการทำลายชีวิต ทำให้เกิดการทำลายสมดุลของระบบนิเวศอย่างไร้สติลึนคิด จนล้มบทบาทหน้าที่ของตนที่ถูกสร้างมาให้เป็นเหมือนเจ้านายและผู้รักษาระบบนิเวศที่ฉลาดและมีจิตใจสูง ไม่ใช่ผู้กอบโกยเอาผลประโยชน์ และผู้ทำลายล้าง

ในที่สุดแล้ว ตามความคิดของพระสันตะปาปา ชีวิตของมนุษย์ที่เปี่ยมไปด้วยความเห็นแก่ตัวจะทำลายล้างทุกอย่าง แม้กระทั่งตัวเอง เกิดลัทธิต่าง ๆ เช่นลัทธิวัตถุนิยม (Materialism) ที่สอนให้แต่ละคนยึดตนเองเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ลัทธิประโยชน์นิยม (Utilitarianism) ที่เน้นแนวคิดที่ให้ยึดผลประโยชน์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ในการจัดลำดับคุณค่า หรือแม้แต่ลัทธิที่สอนให้ยึดความสุขทางกายเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ที่เราเรียกว่าลัทธิสุขนิยม (Hedonism) เป็นต้น

ความจริงของชีวิตก็คือ ชีวิตเป็นทุกข์ และความทุกข์ทรมานเป็นภาระหน้าที่ที่หนักหนาสาหัส อันเป็นภาระที่มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่เมื่อมนุษย์ผู้มีอำนาจยึดติดแต่ประโยชน์ส่วนตนจนไม่คำนึงถึงความทุกข์ทรมานของผู้อ่อนแอกว่า จนเกิดการกดขี่ข่มเหง ดังนั้นจึงเกิดการต่อต้าน การลุกขึ้นมาสู้ของผู้ที่อ่อนแอและผู้ที่ยังมีชีวิตที่สมบูรณ์ในพระเจ้า เพื่อเรียกร้องสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงคืน

ชีวิตมนุษย์เป็นการเผชิญหน้าระหว่างกระแสการทำลายคุณค่าของชีวิตกับวัฒนธรรมแห่งการส่งเสริมคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่มุ่งสู่ชีวิตนิรันดร์ในพระเจ้า ทำให้ปัจจุบันมนุษย์ต้องเลือกการดำเนินชีวิตอย่างมีสติรอบคอบและระมัดระวัง แม้มนุษย์จะเกิดมาพร้อมความผิดบาปมีความบกพร่องในสภาพสภาวะของการเป็นมนุษย์ แต่มนุษย์เป็นภาพลักษณ์ของ

พระเจ้า และได้รับการเลือกและเชื่อเชิญมาให้ดำรงชีวิตและเดินทางไปกับพระเจ้าผู้ชีวิตนิรันดร์ ได้รับฟังข่าวประเสริฐ ได้รับการยืนยัน และกอบกู้ศักดิ์ศรี จากพระเยซูคริสต์เจ้า กลับคืนสนิทติดใกล้มีความสัมพันธ์กับพระเจ้าอีกครั้ง หลังจมอยู่กับความบาปจากการทำผิดบาปของบรรพบุรุษ เช่นอดัมและเอวา

มนุษย์กำลังอยู่บนทางแยกและหัวเลี้ยวหัวต่อของการเดินทาง มนุษย์ต้องเลือกที่จะเดินไปกับวัฒนธรรมแห่งชีวิตที่ดี หรือเลือกการอยู่กับชีวิตที่ชั่ว และความผิดบาปกับกระแสการทำลายชีวิตด้วยสำนักเสรีภาพและความรับผิดชอบของมนุษย์อย่างสมศักดิ์ศรี (บาทหลวงวุฒิชัย อ่องนาวา, 2550: 33)

มนุษย์เป็นบุคคล ที่มีศักยภาพที่จะก้าวพ้นขอบเขตแห่งการเดินทางไปสู่ชีวิตที่สมบูรณ์ในพระเจ้า โดยอาศัย ความรู้สำนึก (Consciousness) เสรีภาพ (Freedom) และความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relation)

บุคคลแต่ละคนจึงไม่ใช่วัตถุสิ่งของที่นำไปใช้ตามอำเภอใจ แต่เป็นคนเป็นบุคคลที่มีความรู้สำนึก มีสติปัญญา และมีเสรีภาพ มีสิทธิดำเนินชีวิตตามปกติ โดยในสังคม และประวัติศาสตร์ จะจารึกไว้ทั้งความดีและความไม่ดี จากการประพฤติของเขาเอง โดยบุคคลนี้เองมีความเป็นตัวของตัวเองและมีศักยภาพที่จะควบคุมตนเองได้ และต้องมีลักษณะพื้นฐานอีกอย่างหนึ่งคือ การมีความสัมพันธ์กับคนอื่น เพื่อจะได้รู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ความรู้สำนึกที่แท้จริงจึงเป็นการมุ่งสู่ความดี มีมโนธรรม เป็นกฎยึดเหนี่ยวภายในใจ เป็นหลักของสติปัญญาที่ช่วยให้เราถึงหลักความดีแท้ ตามที่องค์พระสันตะปาปาฯ ได้ทรงอธิบายไว้ว่า มันเป็นเสมือนกฎที่ไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นสิ่งที่พระเจ้าได้ทรงจารึกไว้ในมนุษย์ ทำให้เรารู้ตัวเองว่า ควรทำสิ่งไหน และไม่ควรทำสิ่งไหน เขาขณะปัจเจกภายนอก เช่นภาวะที่ทำให้เกิดความยากลำบากที่จะควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตน และปัจเจกภายใน เช่น ภาวะความอ่อนแอ (Weakness) ของความรู้จักตนเอง (Self-knowledge) ภายในตัวมนุษย์อันเป็นผลจากกระแสนิยมของลัทธิการทำลายชีวิต ที่ต้องการตัดพระเจ้าออกจากชีวิต มุ่งเน้นแต่กระแสนิยมในวัตถุภายนอกมากกว่าคุณค่าของจิตใจ

บุคคลหรือผู้ที่มีเสรีภาพ เป็นลักษณะพิเศษของมนุษย์ที่ต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่พระเจ้าทรงประทานให้ เป็นไปตามคำสอนของคริสต์ศาสนาที่เน้นย้ำให้มนุษย์ใช้เสรีภาพที่ได้มาเพื่อจุดมุ่งหมายที่สมบูรณ์ในพระเจ้าเท่านั้น

เสรีภาพ ไม่ได้หมายถึงใบอนุญาตที่จะทำอะไรก็ได้ อย่างไม่มีขอบเขต หรือการเลือกที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่มีเหตุผล แต่ในทางกลับกัน เสรีภาพเป็นสิทธิทางธรรมชาติ (Natural right)

ที่มีเหตุผลในความเป็นมนุษย์ ทำให้มนุษย์ตัดสินใจเกี่ยวกับตัวของเขาเองตามความเข้าใจและความรู้สึก

พระสันตะปาปาฯ ทรงอธิบายความหมายของเสรีภาพว่าเป็นฐานะและศักดิ์ศรีพื้นฐานของมนุษย์บนความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิต เป็นของขวัญพิเศษ (Special Gift) ที่พระเจ้าทรงประทานให้มนุษย์เป็นสิ่งสร้างของพระเจ้า และมีเสรีภาพเป็นของขวัญจากพระเจ้าเพื่อแสดงถึงการเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าอันเป็นพื้นฐานของศักดิ์ศรีมนุษย์ ดังนั้น เสรีภาพที่แท้จริงก็คือ การแสดงออกอย่างเด่นชัดถึงการเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า (Divine image) ในตัวมนุษย์นั่นเอง

พระสันตะปาปาฯ ทรงมีแนวคิดเกี่ยวกับเสรีภาพว่า เสรีภาพหมายถึง ความสามารถที่จะกำหนดชีวิตของตนเอง (Self determination) ให้สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับความดี อันเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิตก็ได้ โดยที่มนุษย์มีเสรีภาพในการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย เพื่อมุ่งสู่ความดีหรือความจริงสูงสุดตามหลักของเหตุผล โดยมีพระเจ้าเป็นเป้าหมายสูงสุดของเสรีภาพ เสรีภาพต้องคู่กับศีลธรรมและเสรีภาพต้องไม่เป็นการจำกัดเสรีภาพของคนอื่นด้วย อันแสดงถึงความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์ที่มีความรู้สึก และมีสติปัญญาในการดำเนินชีวิตตามหลักเหตุผลตลอดจนมีความรับผิดชอบและมีความสัมพันธ์กับสังคม

เสรีภาพต้องควบคู่ไปกับกฎศีลธรรมของพระเจ้าและควบคู่ไปกับการรับผิดชอบโดยมนุษย์ต้องยอมรับพระธรรมคำสอนของพระเจ้า และรับผิดชอบต่อการเลือกวิถีชีวิตของตน โดยอาศัยเหตุผล และการมีสติรู้ตัว รวมไปถึงการเต็มใจปฏิบัติอย่างเสรี เป็นการมีอำนาจในการปกครองชีวิตของตน อย่างถูกต้องตามแนวทางของพระเจ้า

นอกเหนือจากการใช้เสรีภาพด้วยความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเองแล้ว มนุษย์ยังต้องใช้เสรีภาพโดยคำนึงถึงผู้อื่นด้วย การยอมรับว่าผู้อื่นก็เป็นมนุษย์ที่มีเสรีภาพเหมือนกับตัวเรา และยอมรับว่าผู้อื่นก็เป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าเช่นเดียวกับเรา ต้องมองเห็นคุณค่า และศักดิ์ศรีของผู้อื่น ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพ เสียสละตัวเองให้ผู้อื่นด้วยจิตสำนึกที่ดี ที่รู้ว่าการให้มีคุณค่ามากกว่าการรับ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า เสรีภาพเป็นเครื่องมือ เพื่อบรรลุความดีเพียงแท้ และเสรีภาพจะทำลายตัวมันเอง ถ้ามันเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับความจริงและความดี

บุคคล คือผู้ที่มีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นในการดำเนินชีวิตในสังคม ต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อการอยู่รอดและการพัฒนาชีวิต

บุคคลจะพัฒนาชีวิตของตนสู่ความสมบูรณ์ได้ก็ต้องอาศัยการอยู่ร่วมกันในสังคม บุคคลต้องมีการติดต่อกับผู้อื่นและอุทิศตัวให้ผู้อื่น รวมไปถึงการยอมรับไมตรีกับผู้อื่นอีกด้วย

ในการดำรงชีวิตนั้นมนุษย์ผู้ประกอบกิจการโดยใช้สติปัญญา เจตจำนง มโนธรรมและจิตใจ ย่อมไม่มีใครเหมือน เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมมีที่ไปที่ไปต่างกัน มีประวัติความเป็นมาต่างกัน เป็นประวัติศาสตร์เฉพาะตน

มนุษย์ไม่เพียงแต่ต้องปฏิบัติตามบัญญัติในพันธสัญญาเดิม (Old Testament) ที่ว่า "อย่าฆ่าคน" แต่ยังคงต้องเชื่อมโยงการปฏิบัติตนตามคำสอนของพระเยซู ตามพันธสัญญาใหม่ (New Testament) ที่ว่า "จงรักเพื่อนมนุษย์ เหมือนรักตนเอง" อีกด้วย เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ลึกซึ้งที่สุดในบัญญัติของพระเจ้าเกี่ยวกับการปกป้องชีวิตมนุษย์ ที่เน้นย้ำและเรียกร้องให้มนุษย์มีความรักต่อกัน แสดงความเคารพต่อกัน

ชีวิตของเราเอง และผู้อื่น เป็นสิ่งที่ล่วงละเมิดไม่ได้ เพราะชีวิตเป็นของพระเจ้า เป็นทั้งกรรมสิทธิ์ และของประทานของพระเจ้า ดังนั้นจึงสมควรที่มนุษย์จะต้องมีความเคารพต่อชีวิตทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น ที่เป็นสิ่งที่ละเมิดไม่ได้ ทั้งกายและใจ เพื่อดำรงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างหนักแน่น

ดังนั้นนอกจากห้ามเบียดเบียนชีวิตมนุษย์ทุกรูปแบบแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม ควรเน้นย้ำถึงการแสดงออกในการเอาใจใส่ชีวิตของผู้อื่น รวมไปถึงผู้ที่เป็ศัตรูของตนเองอีกด้วย เป็นการดำเนินชีวิตที่พร้อมจะให้และรับซึ่งกันและกัน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิตของกันและกันสู่ความสมบูรณ์

บุคคลมีส่วนสำคัญที่เป็นส่วนประกอบในชีวิตนั่นคือ ประวัติศาสตร์ ที่หมายถึงสภาพที่เป็นมรดกตกทอดมาจากอดีต สภาพปัจจุบัน และศักยภาพในอนาคตของบุคคลนั้น บุคคลมีพัฒนาการของบุคลิกภาพของตน ผ่านทางประสบการณ์และการตัดสินใจ โดยที่ในฐานะมนุษย์ซึ่งต้องมีลักษณะตามธรรมชาติที่ต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมนั้น เวลา และสถาบันสังคมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเองของบุคคล

บุคคลต้องได้รับการอบรมและการขัดเกลาจากหมู่คณะ สังคมจึงมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ และมีแนวทางเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง

สิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ก็คือ วิถีชีวิตแบบเฉพาะตัวซึ่งเป็นไปตามแนวทางของสังคมนั้น ที่เราเรียกว่า วัฒนธรรมนั่นเอง

วัฒนธรรมทำให้บุคคลในสังคมนั้น ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวกเข้าอกเข้าใจกัน จนก่อเกิดการพัฒนาต่อมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าในทางที่ดี วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตอันเป็นมรดกตกทอดจากชนรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง เพื่อหล่อหลอมบุคคลในสังคมสู่การมีชีวิตที่ดี และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น วัฒนธรรมจึงจำเป็นต้องมีพื้นฐานมาจากความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ วัฒนธรรมที่ไม่คำนึงถึงมิติต่าง ๆ ของชีวิตให้ครบถ้วน ทั้งในทางวัตถุและในทางจิตใจ จึงถือว่าเป็นวัฒนธรรมจอมปลอม

ธรรมชาติมนุษย์ที่แท้จริงตามหลักการของศาสนาเป็นหลักการและเป็นเงื่อนไขของวัฒนธรรม มนุษย์ไม่ใช่และไม่ควรเป็นธาตุของวัฒนธรรม แต่วัฒนธรรมเองต่างหากที่จำเป็นต้อง

สอดคล้องกับศักดิ์ศรีของความเป็นบุคคลที่ดำเนินชีวิตไปตามความเป็นจริงสูงสุดของมนุษย์
 วัฒนธรรมจึงควรมีไว้เพื่อบุคคล แต่บุคคลไม่ได้มีไว้เพื่อวัฒนธรรม

Abraham Maslow นักมนุษยวิทยา นักจิตวิทยา เป็นผู้ที่มีองหามนุษย์ที่สมบูรณ์ มนุษย์ใน
 อุดมคติที่ตื่นตัว (active self) และสามารถกำหนดบทบาท รูปแบบ ความคิด และพฤติกรรมต่าง ๆ
 ในชีวิตได้ด้วยตนเอง (self-determination) และเชื่อว่ามนุษย์มีธรรมชาติที่สามารถเรียนรู้ในการที่
 จะปรับตัวจากประสบการณ์ได้เสมอ ไม่ใช่เกิดจากปัจจัยทางพันธุกรรม (genetic factors) หรือ
 สิ่งแวดล้อม มนุษย์มีชีวิตอยู่บนโลกอย่างมีเป้าหมาย (Goal) มีความเป็นองค์รวม (holistic)
 ระหว่างความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการกระทำ (thinking, feeling, acting) มีความคิดเป็น
 ของตนเอง (subjectivity) และในขณะเดียวกัน ก็มีความสนใจต่อสังคมเผ่าพันธุ์มนุษย์ (Social
 interest of mankind)

ความหมายที่แท้จริงในชีวิตของมนุษย์ ตามแนวคิดแบบมนุษยนิยม (Humanistic
 Approach) คือการมีส่วนร่วมให้และแบ่งปัน (contribution) กับสังคม ไม่ใช่ตอบสนองแต่ความ
 ต้องการของตนเอง แต่ต่อผู้อื่นและสังคมด้วย (จุฑาพรรณี (จามจุรี) ผดุงชีวิต. 2551:157)

วัฒนธรรม และอัตลักษณ์นั้นเกี่ยวข้องกัน เมื่อมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวตน หรืออัต
 ลักษณ์ (Identity) คำตอบคงไม่ได้มาจากพื้นฐานความเข้าใจที่เรามีต่อตัวเราเองในเรื่องพันธุกรรม
 และชีววิทยาที่เป็นเรื่องธรรมชาติที่จะสะท้อนให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์ (human nature) เพียง
 เท่านั้น วัฒนธรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งของคำตอบที่มีบทบาทสำคัญในการอธิบายถึง การเป็นตัว
 ค้นกลางระหว่างธรรมชาติของมนุษย์ และการหล่อหลอมบุคคลิกภาพ (personality) ของคน ๆ
 หนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอิทธิพลทางวัฒนธรรมในเรื่องศาสนา และความเชื่อ เรื่องของค่านิยม
 โลกทัศน์ และอื่น ๆ เป็นต้น

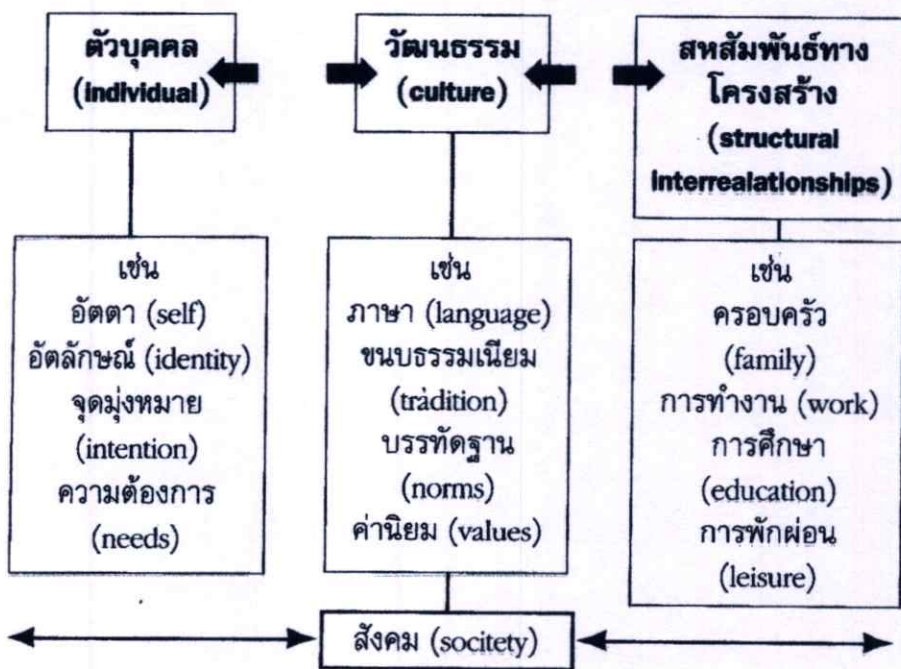
เห็นได้ชัดว่า วัฒนธรรมนั้นมีส่วนหล่อหลอม อัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคลอย่างมากมายทั้ง
 ในระดับบุคคลและอัตลักษณ์ของกลุ่ม จึงทำให้เราให้ความหมายของคำว่าอัตลักษณ์นั้นได้อย่าง
 แจ่มชัดว่า อัตลักษณ์คือเรื่องของภาพลักษณ์ของตัวตนของมนุษย์ (Images of oneself) ที่ได้จาก
 การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social interaction) เป็นความเข้าใจในตัวเองของมนุษย์ ทั้งในระดับ
 ปัจเจกบุคคลและในระดับที่เกี่ยวข้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ในช่วงชีวิตของมนุษย์

Marsella (1994) กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมคือ พฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกันซึ่งสืบทอดจากรุ่น
 หนึ่งมายังคนอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อจุดมุ่งหมายในการสนับสนุนการดำเนินชีวิตของบุคคลและสังคม
 ก่อให้เกิดการปรับตัว การเจริญเติบโตและพัฒนาการ วัฒนธรรมเป็นตัวแทนทั้งสิ่งที่อยู่ภายนอก
 เช่น บทบาทของสถาบัน และสิ่งที่อยู่ภายใน เช่นค่านิยม ทศนคติ ความเชื่อ เป็นต้น

ส.ศิวลักษณ์ (2530) ให้คำจำกัดความของคำว่า วัฒนธรรมไว้ว่า ชีวิตทั้งหมดซึ่งกลุ่มชนหนึ่งใดได้ประพฤติปฏิบัติกันมาจนเป็นวิวัฒนาการสืบต่อกันไปเป็นชั่ว ๆ คน และหัวใจของวัฒนธรรมคือ ภาษา อันเป็นพาหนะที่สำคัญทางวัฒนธรรม

Sugrue และ Taylor (1996) อธิบายถึงคำว่า วัฒนธรรมและสังคม (culture and society) ไว้ว่า วัฒนธรรมนั้นมีที่สถิตอยู่ในสังคมในฐานะของการเป็นเครื่องมือที่มีลักษณะเฉพาะตัวในการเชื่อมโยงปัจเจกบุคคลในสังคมให้เข้ากับโครงสร้างของสังคมนั้น ๆ ในอีกแง่หนึ่ง วัฒนธรรมก็เป็นเรื่องของระบบว่าด้วยสหสัมพันธ์ทางโครงสร้างซึ่งอาจประกอบด้วยสถาบันทางสังคมต่าง ๆ (ดูภาพที่ 1.1 ประกอบ)

ตารางที่ 1.1 แสดงถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่เป็นตัวกลางช่วยเชื่อมโยงปัจเจกบุคคลเข้ากับโครงสร้างของสังคม

อ้างอิงจาก Sugrue and Taylor, 1996.

ภาพที่ 1.1 ตารางแสดงถึงความสำคัญของวัฒนธรรม

ดังนั้นเราจึงจะเห็นว่า สังคมโอบล้อมห่อหุ้ม เป็นบริบท (Context) ให้กับวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงคนเข้าสู่ระบบแห่งความสัมพันธ์ของผู้คนในบริบททางสังคม

วัฒนธรรมนั้น ๆ ซึ่งทำให้เรามองลึกต่อไปถึงอัตลักษณ์ของคนในสังคมนั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (จุฑาพรรค์ (จามจุรี) ผดุงชีวิต. 2551:1-10)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นและประสบการณ์ส่วนตัวที่ได้สัมผัสจริง นำไปสู่คำถามเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของข้าพเจ้าที่อาจกล่าวได้ว่ามีคำตอบแล้ว โดยการศึกษาประวัติศาสตร์ บริบททางสังคม แนวคิด หลักปฏิบัติ ความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนาคริสต์ หลอมรวมสู่การดำเนินชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ทั้งต่อตนเอง และต่อผู้อื่น ตามวัตรปฏิบัติ ปรัชญาการเข้าใจความหมายแห่งชีวิตแบบคริสต์ศาสนา

สิ่งต่างๆสร้างแรงบันดาลใจก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ที่ต้องการบอกต่อแบ่งปันความหมายแห่งชีวิต และการดำเนินชีวิตไปสู่ความสมบูรณ์ในชีวิตกับพระเจ้า ด้วยหลักการเพียง 2 ประการคือ ความรัก ความศรัทธา สร้างจินตนาการบอกเล่าสู่บุคคลอื่น ผ่านผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ เพื่อรับใช้พระเจ้าในรูปแบบของงานจิตรกรรม 2มิติ ที่เป็นงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ของข้าพเจ้า

1.2 แนวคิดในการสร้างสรรค์

จากการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิต การรับเอาศาสนาคริสต์มาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตที่เกิดขึ้นมีความหมาย สัมผัสจิตใจและนำไปสู่ความเชื่อ ความศรัทธา เกิดการพัฒนาไปสู่ความก้าวหน้าในชีวิตของข้าพเจ้า จากที่เคยคิดถึงอยู่กับตัวเอง เป็นความต้องการพื้นฐานในระดับของร่างกาย และวัตถุ ก้าวข้ามสู่ความสุขสมบูรณ์เต็มเต็มจิตใจ สร้างสำนึก เห็นถึงศักดิ์ศรี เสรีภาพอันเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของมนุษย์อย่างแท้จริง

เรื่องราวดังกล่าวในชีวิตเป็นแรงบันดาลใจในการวิเคราะห์ชีวิตคิดถึงเหตุและผลตามหลักวิทยาศาสตร์ ผสมผสานกลมกลืนกับแรงศรัทธา และความเชื่อในความรักของพระเจ้า ซึ่งเป็นพลังสัมผัสจากศาสนานำข้าพเจ้าไปสู่ความสมบูรณ์ และเสรีภาพที่แท้จริงที่บ่งบอกอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนของข้าฯ

จนเกิดแรงผลักดันในการนำเสนอผลงานการสร้างสรรค์ที่สำคัญชุดนี้ ด้วยผลงานศิลปะ 2 มิติ โดยใช้รูปทรงเรขาคณิตที่เป็นสัญลักษณ์อันมีความหมายชี้ให้เห็นพลังของความรัก ความศรัทธา และหนทางนำไปสู่ชีวิตนิรันดร์ หลุดพ้นจากการยึดติดกับความ ต้องการฝ่ายเนื้อหนังและความผิดพลาดที่มาพร้อมกับความตาย

ทั้งในรูปทรงของทรงกระบอกที่สื่อถึงร่างกายของเรา ภาชนะใส่จิตวิญญาณที่มีแต่ความเสื่อม แตกย่อยสลายไปในที่สุด รูปทรงของโครงสร้างสถาปัตยกรรมที่สื่อถึงสภาวะที่ซับซ้อนของมนุษย์ ทั้งในนัยยะที่เป็นปัจเจก รวมไปถึงสภาวะที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสังคม และสื่อถึงชีวิตที่ผ่านมาของข้าพเจ้าและหนทางที่กำลังมุ่งไปสู่ชีวิตนิรันดร์

การใช้สีจำนวนจำกัดเพื่อคลุมบรรยากาศของภาพ(แดง, เหลือง,น้ำเงิน,ม่วง,เขียว)ที่ให้ความรู้สึกสื่อถึงความขลังบนพื้นฐานของความศรัทธาในคริสต์ศาสนา มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงถึงพลังแห่งความรักของพระเจ้า(สีแดง) ความศักดิ์สิทธิ์ของพระเป็นเจ้า(สีเหลือง) ความรักแห่งสวรรค์และการเผยตัวของสังฆกรรม(สีน้ำเงิน) การสำนึกผิด(สีม่วงแดง) ชัยชนะของชีวิตที่มีต่อความตายและความผิดบาป(สีเขียว) ฯลฯ

เป็นการเปิดเผยความลับแห่งชีวิตผ่านผลงานทางศิลปะสู่บุคคลอื่น เป็นการสื่อสารหนทางแห่งความรักเพื่อการหลุดพ้นต่อสาธารณชน เป็นการแบ่งปันต่อสังคม ตามพระประสงค์ของพระเจ้าที่ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขและเกิดความปิติที่ยิ่งใหญ่ในใจของข้าพเจ้าตลอดเวลา

1.3 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1.3.1 เพื่อนำเสนอแนวความคิด ที่สื่อถึงการเปลี่ยนแปลงชีวิตที่นำไปสู่ความสมบูรณ์ของชีวิต ด้วยพลังของความรัก ความศรัทธาในศาสนาคริสต์ ผ่านผลงานศิลปะกรรมในรูปแบบจิตรกรรม

1.3.2 เพื่อสื่อสาร และแบ่งปัน ความหมายของชีวิตจากการสัมผัสถึงพลังของความรักความศรัทธา ในรูปแบบของจิตรกรรมสื่อสร้างสรรค์2มิติที่มีเอกลักษณ์ แสดงอัตลักษณ์ที่ชัดเจนเฉพาะตัว

1.3.3 เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จากผลงานของศิลปินที่มีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศิลป์ และลัทธิทางศิลปะอื่น ๆ ที่มีเทคนิควิธีการ แนวคิดที่สอดคล้องนำมาประยุกต์ใช้ พัฒนาสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะของข้าพเจ้าที่มีรูปแบบเฉพาะตัว เพื่อนำไปสู่อีกแนวทางเลือกหนึ่งสำหรับนักเรียน นักศึกษาศิลปะและผู้สนใจได้นำไปใช้อ้างอิงและพัฒนาผลงานทางศิลปะ อันเป็นการแบ่งปัน และนำเสนอหนทางใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์สู่ขอบเขตที่กว้าง ลึก มีมิติสืบต่อไปยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะในรูปแบบของงานจิตรกรรม 2 มิติ จำนวน 4 ชิ้น ที่แสดงออกเรื่องราวแนวคิดด้วยรูปทรงของคน (Figurative) ที่ชี้ให้เห็นชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยความรักของพระเจ้า ท่ามกลางสัญชาตญาณบาป ความยึดติดในสิ่งที่เป็นไปตามความต้องการฝ่ายเนื้อหนัง การหลงมัวเมาในวัตถุ การดำเนินชีวิตเพื่อตอบสนองความต้องการของร่างกายที่เปรียบเสมือนภาชนะใส่ความบาป (The container of Sin) ในช่วงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของชีวิต ดำเนินไปสู่ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงขึ้นในทางที่ดีมุ่งหมายชีวิตนิรันดร์กับพระเจ้า

มีการนำเสนอแสดงออกด้วยเทคนิควิธีการและรูปทรงที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน ในแบบ Cartoon มีการสร้างสรรค์รูปทรงของคนที่ไม่เหมือนจริง ไม่เน้นความถูกต้อง ร่วมกับรูปทรงเรขาคณิต และรูปทรงเชิงสถาปัตยกรรมที่มีทัศนียภาพเฉพาะตัว สร้างผลลัพธ์ที่น่าสนใจและแตกต่างมีเอกลักษณ์

มีขบวนการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคการใช้สีจำนวนจำกัด เพื่อคลุมบรรยากาศสื่อถึงความหลังและศรัทธาในศาสนาแบบคริสต์ศิลป์ อ้างอิงและประยุกต์จากยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ประกอบกับการขบเน้นรูปทรงและแสงเงาให้เห็นเด่นชัด ด้วยลายเส้นปากกาแทนฝีแปรงจากพู่กัน อันมีที่มาจากพื้นฐานงานภาพพิมพ์

1.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์

1.5.1 ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์และตำราทางวิชาการในเชิงปรัชญา ศาสนา ศิลปะ มานุษยวิทยาและสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องทางคริสต์ศาสนา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของมนุษย์ ร่วมกับการนำเหตุการณ์ความประทับใจ การสัมผัสกับพลังความรัก ความศรัทธาในศาสนาของข้าฯ ในการดำเนินชีวิตที่ผ่านมาและปัจจุบัน เป็นแนวคิดสร้างสรรค์แบบร่างตามจินตนาการ คัดเลือกจนเหลือชิ้นที่ดีที่สุดเพื่อนำไปขยายและปฏิบัติงานจริง

1.5.2 ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เทคนิค สีอะคริลิก และปากกานบนผ้าใบในรูปแบบ 2 มิติ โดยมีภาพร่างเป็นข้อมูลเบื้องต้น และพัฒนาต่อในการเพิ่มรายละเอียดให้ครบถ้วนลงตัวทั้งในแง่มุมของทัศนธาตุและองค์ประกอบของภาพ รวมไปถึงสัญลักษณ์ต่างๆทางคริสต์ศิลป์ เพื่อตอบสนองและขบเน้นแนวคิดที่ต้องการสื่อสารให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้น

1.6 วิธีการศึกษา

1.6.1 ศึกษาข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำราทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ ปรัชญา ศาสนา มานุษยวิทยาและสังคมศาสตร์ รวมไปถึงคัมภีร์ทางคริสต์ศาสนา (Bible)

1.6.2 รวบรวมข้อมูลเหตุการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับการสัมผัสจากพระเจ้า พลังความรัก ความศรัทธาในศาสนา จากความทรงจำ บันทึกความทรงจำ

1.6.3 ศึกษาข้อมูลและหนังสือศิลปะต่าง ๆ ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ

1.7 แหล่งข้อมูล

ศึกษาจากตำราและหนังสือทาง ศิลปะ ปรัชญา ศาสนา มานุษยวิทยา สังคมศาสตร์และคัมภีร์ทางคริสต์ศาสนา(Bible)

1.7.1 หนังสือทางปรัชญา ศาสนา มานุษยวิทยาและสังคมศาสตร์

- 1.7.1.1 ปรัชญาสะพานเชื่อมวิทยาศาสตร์กับศาสนา ผู้เขียน บาทหลวงยัง มารี ดังโตแนล ของสำนักพิมพ์ วิทยาลัยแสงธรรม
- 1.7.1.2 ปรัชญาปฏิบัตินิยม : รากฐานปรัชญาการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย ผู้เขียน ประทุม อังกุลโลหิต ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.7.1.3 คุณค่าและความหมายของชีวิต : แนวคิดทางปรัชญากับการพิจารณาคุณค่าและความหมายของชีวิต ผู้เขียนบาทหลวงยัง มารี ดังโตแนล ของสำนักพิมพ์ วิทยาลัยแสงธรรม
- 1.7.1.4 มนุษย์ภาพลักษณ์ของพระเจ้า : คุณค่าและความหมายของมนุษย์ตามแนวคิดของพระสันตะปาปาโยฮัน ปอลที่ 2 ผู้เขียน บาทหลวงวุฒิชัย อ่องนาวา ของสำนักพิมพ์ วิทยาลัยแสงธรรม
- 1.7.1.5 วัฒนธรรม การสื่อสาร และอัตลักษณ์ ผู้เขียน จุฑาพรรรค์ (จามจรี) ผดุงชีวิต ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.7.1.6 ทางสายใหม่ คู่มือการเดินทางสู่ชีวิตที่ดีกว่า ผู้เขียน เอ็ม. สก็อต เบค ผู้แปล วิทยากร เชียงกุล ของสำนักพิมพ์สามสี
- 1.7.1.7 ปรัชญาเบื้องต้น ผู้เขียนบาทหลวงวุฒิชัย อ่องนาวา ของสำนักพิมพ์ วิทยาลัยแสงธรรม
- 1.7.1.8 ศาสนาคริสต์ ผู้เขียน เสรี พงศ์พิศ ของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 1.7.1.9 ธรรมชาติของสรรพสิ่ง : การเข้าถึงความจริงทั้งหมด บรรณาธิการ/ผู้เขียน ประเวศ วะสี ของสำนักพิมพ์ มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์

1.7.2 ตำราทางศิลปะ

- 1.7.2.1 ต้นไม้สายใยชีวิต: ศิลปะกับความศักดิ์สิทธิ์ ผู้เขียน จอห์น เลน ผู้แปล สดใส จันตวรพงค์ ของสำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก
- 1.7.2.2 What Is Art? ผู้เขียน Leo Tolstoy ผู้แปล สิทธิชัย แสงกระจ่าง ของสำนักพิมพ์ Open books
- 1.7.2.3 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์ ผู้เขียน จอร์จ เฟอร์กูสัน ผู้แปล กุลวดี มกราภิรมย์ ของสำนักพิมพ์อัมรินทร์
- 1.7.2.4 บทความ ข้อเขียนและงานศิลปกรรมของ ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี จัดทำโดย หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 1.7.2.5 ศิลปะสมัยใหม่ ผู้เขียน กำจร สุนพงษ์ศรี ของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- 1.7.2.6 Twentieth-Century American painting ผู้เขียน Gail Levin

1.7.2.7 Leonardo ผู้เขียน Mina Bacci ของสำนักพิมพ์ Avenel Books

1.7.2.8 Italian painting of the sixteenth century จัดทำโดย The National Gallery School of painting พิมพ์โดย National Gallery Publications Ltd; London

1.7.2.9 Renaissance; Great Ages of man จัดทำโดย A History of The World's Culture. USA พิมพ์โดย Time-Life International (Nederland)

1.7.2.10 Art and Society in Italy 1350-1500 พิมพ์โดย Oxford University Press

1.7.3 เว็บไซต์

1.7.3.1 www.wikipedia.com

1.7.4 คัมภีร์ทางศาสนาคริสต์ (Bible)

1.7.4.1 พระคัมภีร์ใหม่ (New Testament)

บทที่ 2

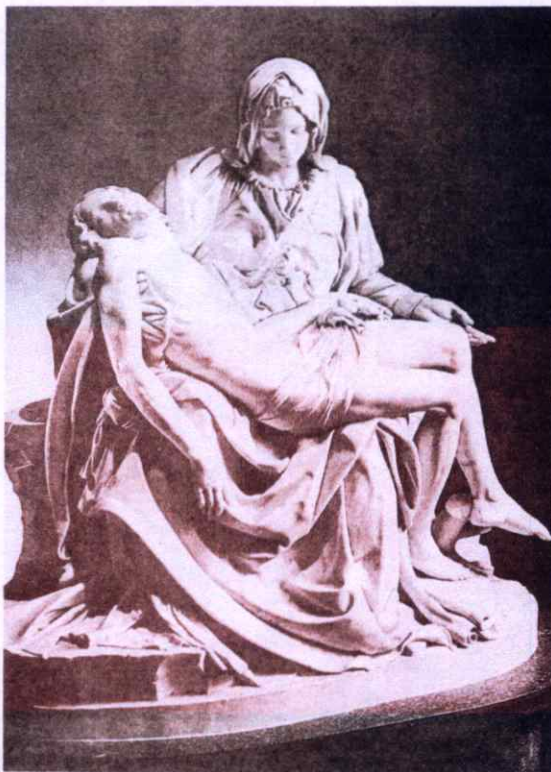
ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผลงานการสร้างสรรควิทยานิพนธ์ชุด ตัวตนแห่งรักและศรัทธา นี้ เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีแนวทางเกี่ยวเนื่องกับศิลปะรูปลักษณ์ (Figurative) และ สัมพันธ์กับผลงานศิลปะแบบคริสตศิลป์ ทั้งที่เป็นศิลปะในยุคฟื้นฟูศิลปะวิทยาการ ศิลปะสมัยใหม่ ศิลปกรรมร่วมสมัย ได้แก่ ผลงานของมหาศิลปินเอกของโลกอย่าง มิเกลันเจโล, ลีโอนาโด ดา วินชี และราฟาเอล ผลงานของ Marc Chagall, Bernard Buffet, Graham Sutherland ศิลปินในลัทธินีโอ-เอ็กเพรสชันนิซึม (Neo-Expressionism) เช่น Georg Baselitz, Jorg Immendorff, Anselm Kiefer ศิลปินในลัทธิ นิวเรียลลิซึม (New Realism) เช่น Alice Neel, George Segal, Tom Wesselman รวมไปถึงผลงานศิลปินเยอรมันกลุ่มLIGA-Leipzig เช่น Tim Eitel และ Neo Rauch

2.1 ศิลปะในยุคฟื้นฟูศิลปะวิทยาการ(Renaissance)

2.1.1 มิเกลันเจโล

2.1.1.1 ปีเอตา (Pieta), 1494-1501

ภาพที่ 2.1 Pieta

เทคนิค : ประติมากรรม, แกะสลักหินอ่อน

ขนาด : 5 ฟุต 9 นิ้ว

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

การนำเอาเหตุการณ์ตอนที่พระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ อุ้มพระเยซูคริสต์อยู่บนตัก หลังจากนำพระศพลงมาจากไม้กางเขนแล้ว เป็นเนื้อหา ให้ศิลปินในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา นำมาใช้ในงานศิลปะบ่อยครั้ง ทั้งในงานจิตรกรรม และงานประติมากรรมและมีมาก่อนที่มีเกลันเจโลจะนำมาใช้ในงาน "Pieta" ของเขา

ในช่วงแรกเรื่องราวเกี่ยวกับ "Pieta" มักจะถูกถ่ายทอดสื่อออกมาในแนวเศร้า ๆ บ่งบอกถึงอารมณ์แห่งการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ แต่ในตอนที่มีเกลันเจโลนำมาใช้เป็นเนื้อหา ในงานของเขา นอกจากจะยึดถือตามหลักแนวคิดเชิงศาสนาตามที่ยึดถือกันมา มิเกลันเจโลทำให้โลกได้รับรู้ถึงความมั่งคั่งของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ ความเป็นอมตะ ด้วยพลังอำนาจแห่งพระผู้เป็นเจ้าของผู้ซึ่งประทานพรให้เธอผู้ให้กำเนิดผู้มาไถ่บาปให้มวลมนุษยชนเป็นแม่พระซึ่งดูอ่อนวัยอยู่เสมอ

ในงาน "Pieta" มิเกลันเจโล ทำให้ผู้ชมงานลึ้มนึกถึงสัญลักษณ์ในเชิงศาสนาที่ว่า พระแม่มารีย์เป็นสัญลักษณ์แห่งศาสนจักร พระคริสต์เป็นสัญลักษณ์แห่งการถูกตรึงกางเขน เพื่อไถ่บาปตามพระประสงค์ของพระเจ้าไปเลย ด้วยความมั่งคั่งทุกสัดส่วน เส้นที่เคลื่อนไหววิ่งไปมาทั่วทั้งงาน ความกลมกลืนพลิ้วไหว ทั้งที่เป็นส่วนรูปทรง (Figures) และส่วนที่เป็นผ้า มันดูเหมือนจริงจนน่ากลัวสำหรับคนในยุคหนึ่ง หรือแม้แต่ในปัจจุบัน

หรือแม้แต่การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกแห่งความศักดิ์สิทธิ์ ความนิ่งสงบกลับความเศร้า การไม่ตีโพยตีพายร้องไห้เสียใจ การยอมรับในการตายบนไม้กางเขนอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูคริสต์ บนใบหน้าของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ ทำให้พระประสงค์ของพระเจ้า ที่ส่งพระบุตรพระองค์เดียวลงมาตายเพื่อไถ่บาปให้มนุษย์ทุกคนซึ่งเป็นแก่นที่แท้จริงนั้น ก็ไม่อาจกลับความงามของงานประติมากรรมชิ้นนี้ได้ ทุกคนที่ได้ชมงานมองข้ามแนวคิดทางศาสนาไปเสียหมด ทุกคนตั้งคำถามกับความงามตรงหน้า ความสวยงามเยาว์วัยแบบอายุไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในร่างกายและบนใบหน้าของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงอายุของนางน่าจะประมาณวัยกลางคน แต่มิเกลันเจโลกลับแกะหินอ่อนออกมาคล้ายกับว่านางอายุอ่อนเยาว์กว่าความเป็นจริงเกินไป

มิเกลันเจโลอธิบายว่า ด้วยพลังอันศักดิ์สิทธิ์ของพระบิดาเจ้า และความบริสุทธิ์ของแม่พระ ทำให้เขาถ่ายทอดออกมาในงานแบบนั้น เป็นความเยาว์วัยที่เกิดจากความบริสุทธิ์อันศักดิ์สิทธิ์ที่ต่อมารุ่นหลัง ศิลปินรุ่นหลังนำแนวคิดนี้มาใช้กันอย่างกว้างขวางแพร่หลาย

เป็นความงามที่มีกลิ่นเจโลเน้นย้ำไปที่การเป็นสัญลักษณ์ที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติ เป็นความจำเป็นและเป็นจริงที่พระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ต้องมีพระสิริโฉมงดงาม รวมไปถึงรูปทรงของพระเยซูด้วย ที่มีกลิ่นเจโลถ่ายทอดออกมาให้ทุกส่วนดูงดงามไม่มีที่ติ เป็นความงดงามทางกายภาพที่แสดงออก มากกว่าความงดงามทางด้านจิตใจที่เน้นย้ำกันตลอดเวลาอยู่แล้วในเชิงศาสนา ทั้งๆที่เป็นเรื่องเศร้าที่ต้องสูญเสียพระองค์ไปในความคิดแบบมนุษย์ธรรมดาทั่วไป แต่กลับกันมันเป็นเรื่องน่ายินดีที่เป็นไปตามพระประสงค์ของพระบิดาเจ้าทุกประการ นั่นอาจจะเป็นเหตุผลของมิเกลันเจโลก็เป็นได้

อีกเหตุผลหนึ่งก็คือ เป็นความงามแห่งยุคสมัยที่ศิลปินสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการมักปฏิบัติตามกันเป็นกระแสแห่งยุค เป็นองค์ความรู้ร่วมสมัยของศิลปินในยุคนั้นที่ได้รับอิทธิพลจากกรีก-โรมันโบราณ เป็นการทำตามศิลปินดัง ๆ ในยุคก่อนหน้า เป็นความงามที่เป็นเสมือนการตอกย้ำถึงการมองเห็นความสำคัญในตัวมนุษย์มากกว่าการเห็นความสำคัญในความเชื่อทางศาสนาของคนยุคนั้นนั่นเอง

ในเรื่องของการออกแบบ และกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปินนั้น ทำได้สมบูรณ์แบบจนทุกคนมองข้ามความเยาว์วัยของมิเกลันเจโลที่มีอายุเพียง 25 ปีเท่านั้นในขณะที่สร้างผลงานยอดเยี่ยมชิ้นนี้จนสำเร็จ ด้วยความสามารถในการจัดการกับปัญหาในเรื่องสัดส่วนของรูปทรง สัดส่วนของผู้ชายที่โตเต็มวัย นอนอยู่บนตักของผู้หญิงที่เป็นปัญหาใหญ่ให้ศิลปินคนอื่น ๆ ได้หนักใจกันตลอดมา

มิเกลันเจโล ทำได้ดีมากถึงขนาดที่ผู้คนลืมนึกถึง ขนาดและความแข็งแรงยิ่งใหญ่อของตักของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ที่รองรับพระศพของพระเยซูที่เป็นผู้ชายโตเต็มวัยได้อย่างสบาย ว่ากันว่าถ้าให้พระแม่มารีย์ยืนขึ้นโดยไม่ไปหลงอยู่กับกองผ้าที่พับไว้อยู่บนตักไหลเรื่อยลงมาคงอยู่ตรงเท่าไรคงจะให้เห็นขนาดที่แท้จริงของพระแม่มารีย์ว่าใหญ่โตกว่าคนปกติขนาดไหน

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1. สภาพเปลือยเปล่า (Nudity) ร่างกายมนุษย์ในสภาพเปลือยเปล่าใช้ในเชิงสัญลักษณ์เพื่อสอนศาสนาในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการมาแล้ว ในรูป "Pieta" น่าจะถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบของการเปลือยทางโลก (Nuditas temporalis) คือการที่ขาดแคลนคุณสมบัตินทางโลก เป็นภาวะที่อาจเกิดจากวิบากกรรมที่ทำให้คนหนึ่งต้องหมดสิ้นซึ่งทุกสิ่ง ในที่นี้เป็นความสมัครใจเพื่อเกิดพระกิตติคุณของพระเจ้า เป็นการสละสมบัตินทางโลกเพื่อรับใช้พระเจ้าอย่างสมบูรณ์ เป็นการปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า ถูกตรึงกางเขนจนสิ้นพระชนม์ของพระคริสต์

2. สีขาว สีขาวของหินอ่อนเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ เป็นความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต สีขาวเป็นสีฉลองพระองค์ของพระคริสต์ และพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์

3.สายคาดเอว ใช้คาดทับเสื้อผ้าในสมัยโบราณ ใช้เป็นทั้งกระเป๋าสตางค์ และเครื่องประดับไปในตัว ในเชิงสัญลักษณ์ เป็นเครื่องหมายหนึ่งของแม่พระ

2.1.1.2 การพิพากษาครั้งสุดท้าย (The Last Judgment, 1536-41)

ภาพที่2.2 The Last Judgment

เทคนิค : Fresco

ขนาด : 13.7x12.2 m

Sistine Chapel, Vatican, Rome

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

การพิพากษาครั้งสุดท้าย เป็นเรื่องราวที่มีมาตามหลักความเชื่อโบราณของชาวเมืองโนเซีย อันเป็นหลักความเชื่อของคริสตชน ยืนยันว่าพระคริสต์จะเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่งเพื่อทรงตัดสินทั้งคนเป็นและคนตาย

ภาพ "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" ในงานศิลปะมีทั้งที่เป็นฉากเรียบง่ายจากพระคัมภีร์ คือ ภาพการแยกแยะและปะทะออกจากกัน ไปจนถึงภาพที่ศิลปินปลายสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาใช้จินตนาการอันล้ำลึกตีความออกมา โดยให้พระคริสต์เป็นผู้พิพากษาผู้มีอำนาจเหนือทุกสรรพสิ่ง

บ่อยครั้งมีแม่พระอยู่ทางขวา และนักบุญจอห์นแบบปติสต์อยู่ทางซ้ายของพระองค์ ด้านบนของภาพมีเหล่าเทพสวรรค์ นักบุญ และเหล่ามรณะสักขี ด้านล่างมีภาพหลุมศพที่ปล่อยคนตาย

ออกมา เมื่อเสียงแตรที่เหล่าเทพสวรรค์ดังขึ้น ไมเคิลซึ่งเป็นอัครทูตแห่งการพิพากษาโลก กำลังขังความดี และความชั่วด้วยตราขุ หรือกำลังเป่าแตรอันเป็นสัญลักษณ์แห่งการพิพากษาครั้งสุดท้าย

บางครั้งในรูป "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" ก็มีเทพสวรรค์ถือเครื่องมือที่ใช้ทรมานพระคริสต์ บินว่อนอยู่ใกล้ ๆ พระองค์ ทางขวาของพระคริสต์ ผู้ได้รับการคัดเลือกกำลังลอยขึ้นไปรับรางวัลของตนบนสวรรค์ ส่วนทางซ้ายพวกคนบาป ผู้ถูกสาปแช่งถูกเหวี่ยงลงนรก

พระคริสต์มักประทับอยู่บนบัลลังก์ หรือสายรุ้ง มีรั้งสี่กระจายออกมาโดยรอบ เห็นบาดแผลบนพระวรกายชัดเจน เป็นบาดแผลที่เกิดจากการถูกตรึงกางเขน ฉลองพระองค์ด้านขวามักเปิดขึ้น เผยให้เห็นซี่ข้างที่ถูกริดรอนโรมันใช้หอกทิ่มแทง ท่าทางของพระองค์แสดงให้เห็นว่าทรงเป็นผู้พิพากษา ในภาพแสดงให้เห็นว่ากำลังเบือนหน้าหนีจากคนบาป

กึ่งปาล์มในพระหัตถ์ขวาชูขึ้นต้อนรับผู้ได้รับเลือก พระหัตถ์ซ้ายห้อยลงแสดงการปฏิเสธพวกคนบาป

นักบุญปีเตอร์กับกุญแจพวงใหญ่มักยืนอยู่ใกล้พระองค์ เพื่อต้อนรับผู้ที่ได้รับเลือกให้ขึ้นสวรรค์

ภาพ "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" มักจะมีเรื่องราวทั้งหมดตามที่กล่าวมารวมอยู่ในภาพเดียวกัน

"การพิพากษาครั้งสุดท้าย" เป็นคำสอนจากบันทึกทางศาสนาของคริสเตียน (ระหว่าง 200 BC-AD 300) และเป็นการกลับมาครั้งที่ 2 ของพระเยซูคริสต์

ภาพจิตรกรรม "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" ได้ถูกเขียนขึ้นโดยหลายศิลปินก่อนหน้าที่มีเกิลันเจโลจะเขียนภาพเฟรสโกนี้ขึ้น หากแต่การเขียนของ มิเกลันเจโลมีความต่างกันมากจากการเขียนในลักษณะประเพณีนิยมเดิมที่มีการจัดระเบียบองค์ประกอบอย่างเข้มงวด

ในปี ค.ศ. 1536 มิเกลันเจโล ซึ่งเข้าสู่วัย 61 ปี ได้เริ่มงานจิตรกรรมขึ้นในโบสถ์ซิสทีน ตรงตำแหน่งของผนังตะวันตก ด้านหลังแท่นบูชา ซึ่งศิลปินจะต้องตกแต่งด้วยภาพเฟรสโกขนาดใหญ่ แสดงเรื่อง "การพิพากษาครั้งสุดท้าย"

ภาพผลงานแสดงชัดเจนถึงการเขียนที่ละทิ้งส่วนประกอบต่าง ๆ ซึ่งเป็นแบบแผนประเพณี สืบทอดหลายประการ กล่าวคือ ไม่มีประตูสวรรค์ ปากทางนรก สถาปัตยกรรมและภาพภูมิทัศน์ เมื่อเทียบกับผลงาน "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" ในภาคของศิลปิน ยาน วาน ไอค์ (Jan van Eyck) ฮานส์ เมมลิง (Hans Memling) บาเรนด์ วาน ออร์ลี (Barend van Orley) และ ลูคัส วาน ลีเดน (Lucas van Leyden) ถึงแม้ว่ามิเกลันเจโลจะไม่ได้ยึดหลักการจัดวางแบบประเพณีนิยมเดิมก็ตาม ศิลปินก็ยังคงรักษาไว้ซึ่งหัวใจหลักของเรื่องราว มีพระเยซูคริสต์ เทพดา นักบุญและมนุษย์เต็มภาพ ชนิดที่ต้องใช้เวลาพอสมควรในการแยกแยะทุกรูปทรงซึ่งมีจำนวนมากนี้

ศิลปินเขียนขึ้นอย่างประณีตเต็มไปด้วยความสมบูรณ์ของกล้ามเนื้อและจัดวางอย่างอิสระกว่าศิลปินอื่น ๆ ที่เคยสร้างมา แม้กระทั่งโครงสร้างก็ให้ความรู้สึกสบายกว่าโครงสร้างที่เข้มงวดในอดีต ในด้านองค์ประกอบทั้งหมด มิเกลันเจโลจัดให้รวมอยู่ในโครงสร้างที่มีลักษณะน่าสยดสยองมนวนไปทั่วทั้งภาพ สนับสนุนพลังการเคลื่อนไหวของภาพรวมทั้งหมดอย่างไม่เคยมีมาก่อน

ศิลปินกำหนดบริเวณส่วนตรงกลางให้เป็นตำแหน่งของพระเยซู รายรอบด้วยนักบุญต่าง ๆ และชาวสวรรค์ทั้งหลายที่ศิลปินสร้างให้เคลื่อนไหวรอบพระเยซู ราวกับลักษณะน้ำวนของกลุ่มมนุษย์ ในส่วนล่างของภาพด้านซ้าย จะเป็นสภาวะของ The Resurrection การฟื้นคืนจากหลุมศพของพระเยซูและการลอยตัวขึ้นจากหลุมของผู้ที่ได้รับการเลือกจากพระผู้เป็นเจ้า ในขณะที่ทางด้านขวา (ล่าง) เป็นภาพของผู้ที่ถูกสาปแช่งขับไล่ลงสู่นรก ศิลปินถ่ายทอดลักษณะอาการงงวยสับสนของหมู่ชนที่ถูกพิพากษา บ้างก็ถูกเทพดาพายุลากขึ้นบน บ้างก็ถูกมารกำกับให้ลงนรก

พิจารณาถึงส่วนของพระเยซูกลางภาพที่ซึ่งศิลปินกำหนดไว้เพื่อเสริมความสง่างาม ด้วยการใช้รัศมีเรืองทองอยู่ด้านหลัง รูปร่างของพระเยซูจะปรากฏกล้ามเนื้อที่เต็มไปด้วยพลังเปรียบได้กับเทพจูปีเตอร์ (Jupiter) ของกรีก นี่คือความใหม่ในครั้งนั้นด้วย

ตรงตำแหน่งซ้ายล่างของพระเยซูจะปรากฏภาพนักบุญหนึ่งที่สามารถบอกได้ว่าเป็น "Bartholomew" สาวกของพระเยซูซึ่งได้รับการทรมานจากการถูกแล่หนังออกจากตัวทั้งเป็น ในที่นี้ มิเกลันเจโล เขียนให้นักบุญท่านนี้ถือมีดอยู่ในมือขวาในขณะที่มือซ้ายหิ้วหนังที่ถูกแล่ออก ส่วนของใบหน้าบนแผ่นหนังนั้นเป็นที่เชื่อกันมานานแล้วว่าเป็น ใบหน้าของมิเกลันเจโลนั่นเอง

เหนือพระเยซูขึ้นไปบนส่วนบนสุดทั้งด้านซ้ายและขวาศิลปินสร้างสวรรค์รูปร่างที่เต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อเทพยดาที่มีปีกทั้งหลาย มาทำหน้าที่โอบรับอุปการณ์ทั้ง 3 ที่ใช้ทรมานพระเยซู อันได้แก่ไม้กางเขน มงกุฎหนาม และเสาทียึดร่างพระเยซูไว้สำหรับการโบยตี

เมื่อพิจารณากลุ่มที่อยู่ใต้พระเยซู ซึ่งเป็นตำแหน่งตรงกลางส่วนล่างของภาพจะเป็นกลุ่มของเทพยดาซึ่งกำลังเป่าทรมเปิด ปลูกเรียกคนตายเป็นการประกาศถึงการพิพากษาของพระเจ้า โกล้เข้ามาแล้ว ทางซ้ายปรากฏเทพองค์หนึ่งถือหนังสือเล่มเล็กอ่านรายนามของผู้ที่ถูกไถ่บาปหรือผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง ส่วนด้านขวาจะปรากฏเทพที่ถือหนังสือเล่มใหญ่ Revelation กำลังตรวจสอบรายชื่อของคนชั่ว เพื่อเริ่มการส่งไปสู่นรก (Fine Art, July, 2007, p.21-22)

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1. สวรรค์ (Heaven) ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา มีความคิดเกี่ยวกับสวรรค์ 3 แบบได้แก่

1.1 อาณาจักรสุดขอบฟ้า

1.2 สวนสวรรค์

1.3 เมืองสวรรค์

2. อัครเทวดา (Archangels) ภาพเทวดาปรากฏในงานศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาจำนวนมาก แต่มีเพียงอัครเทวดาเท่านั้นที่มีลักษณะและเครื่องหมายเฉพาะตัว

ภาพอัครทูตโดดเด่นเป็นพิเศษในคริสต์ศิลป์ เนื่องจากเป็นผู้นำสารจากพระเจ้า เป็นผู้นำทาง และทำหน้าที่พิทักษ์ชาวคริสต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลก

บางครั้งปรากฏเป็นภาพเทวดาผู้ยิ่งใหญ่ทั้งเจ็ดปรากฏอยู่ในภาพ "การตรึงกางเขน" ภาพ "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" และภาพ "ปีเอตา" ด้วย

บางครั้งศิลปินก็ใส่อัครเทวดาไว้ในภาพเพื่อความสวยงามโดยไม่คำนึงถึงความหมายใด ๆ

อัครทูตที่มีชื่อปรากฏในพระคัมภีร์ได้แก่ ไมเคิล การเบรียล ราฟาเอล และยูเรียล เป็นอัครทูตที่มีความเชื่อว่าเป็นผู้ค้ำจุนบัลลังก์ของพระเจ้า

3. นักบุญไมเคิล (St. Michael) ชื่อของนักบุญไมเคิล มีความหมายว่า "ละม้ายพระเจ้า" ตามคติความเชื่อของชาวคริสต์ อัครเทวดาไมเคิล เป็นแม่ทัพของเหล่าชาวสวรรค์ และผู้พิทักษ์ชาวยิว ทั้งนี้เมื่อศาสนาคริสต์อุบัติขึ้น ไมเคิลก็ได้กลายเป็นผู้พิทักษ์ชาวคริสต์ที่มีชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์

พระเจ้าทรงประทานสิทธิพิเศษแก่ไมเคิลหลายอย่าง ท่านจะเป็นผู้เป่าแตรครั้งสุดท้ายเมื่อมีการฟื้นคืนชีพของคนตาย

"ในช่วงขณะเดียว ในพริบตาเดียว เมื่อเสียงแตรดังขึ้นเป็นครั้งสุดท้าย เสียงแตรจะทำให้คนตายฟื้นคืนชีพโดยไม่เนาเปื่อย และพวกเขาจะเปลี่ยนไป" (โครินธ์ ฉบับที่ 1, 15:52)

เมื่อดวงวิญญาณซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นอมตะถูกปลดปล่อยจากความตายแล้ว ไมเคิลก็จะนำมาซึ่งด้วยตราฐ

"เจ้าจักถูกซึ่งด้วยตราฐ และพบว่ายังบกพร่องอยู่" (ดาเนียล, 5:27)

4. นักบุญปีเตอร์ มักสวมเสื้อผ้าสีเหลือง ถือกุญแจประตูสวรรค์

5. แสงสว่าง (Light) เป็นสัญลักษณ์ของพระคริสต์ โดยมีที่มาจากพระวจนะของพระเยซูใน "ยอห์น" (8:12) ว่า "พระเยซูตรัสกับเขาเหล่านั้นว่า เราคือแสงสว่างของโลก ใครที่ติดตามเรามาจะไม่ต้องเดินอยู่ในความมืดมน แต่จะมีแสงสว่างแห่งชีวิต"

6. สภาพเปลือยเปล่า (Nudity) แบ่งเป็น 4 ประการด้วยกันได้แก่

6.1 การเปลือยตามธรรมชาติ ชี้ให้เห็นสัจธรรมที่ว่า ให้มุ่งมั่นในความชอบธรรมและความรักในพระเจ้า ความศรัทธา ความรัก ความอดทน และความอ่อนน้อมถ่อมตน

6.2 การเปลือยทางโลก คือการขาดแคลนสมบัติทางโลก โดยความเต็มใจเพื่อรับใช้พระเจ้า

6.3 การเปลือยให้แก่คุณธรรม เป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ ใช้แทนผู้ที่ผ่านชีวิตมาอย่างโชกโชน แต่ไม่ยอมแพ้ต่อสิ่งชั่วร้าย สิ่งแยบยลใจรอบกาย ใช้เป็นสัญลักษณ์ของชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม

6.4 การเปลือยให้แก่ความชั่ว ใช้เป็นสัญลักษณ์ของตัณหาราคะ ความไร้แก่นสาร และการขาดคุณธรรม

7. โครงกระดูก (Skeleton) เป็นสัญลักษณ์แห่งความตาย รูปโครงกระดูกมักมีมีดตายหย่า อยู่ในมือ เป็นสัญลักษณ์ของการตัดทอนชีวิตให้สั้นสุดลง อีกมือหนึ่งถือนาฬิกาทราย เป็นสัญลักษณ์แห่งกาลเวลาที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว

8. รัศมี (Aureole) เป็นสัญลักษณ์ของพระเจ้า ซึ่งเป็นอำนาจสูงสุด จึงสงวนไว้สำหรับ พระบิดา พระบุตร พระจิตเจ้า และใช้กับพระแม่มารีย์ด้วย

9. รัศมีรูปมันดอร์ลา หรืออัลมอนด์ (The Mandorla or Almond) ชื่อของรัศมีแบบนี้มีที่มาจากคำว่า "มันดอร์ลา" ในภาษาอิตาลี ซึ่งก็คือลูกอัลมอนต์ในภาษาอังกฤษ เนื่องจากรัศมีแบบนี้กระจายอยู่รอบบุคคลภายในกรอบที่มีรูปทรงเหมือนอัลมอนต์

ไม่บ่อยนักที่รัศมีรูปมันดอร์ลา ประกอบไปด้วย นกเขาเจ็ดตัว ซึ่งบอกถึงพระคุณเจ็ดประการของพระจิตเจ้า

รัศมีรูปมันดอร์ลามักใช้กับพระคริสต์ในภาพ "การพิพากษาครั้งสุดท้าย"

10. สีน้ำเงิน เป็นสีของท้องฟ้า เป็นสัญลักษณ์ของสวรรค์และความรักแห่งสวรรค์ นอกจากนี้ สีน้ำเงินยังใช้เป็นสีแห่งสังฆธรรมด้วย เพราะเป็นสีแห่งท้องฟ้า หลังจากเมฆหมอกหายไป สื่อความหมายว่าสังฆธรรมเผยตัวออกมา นอกจากนี้สีน้ำเงินยังเป็นสีประจำตัวของแม่พระ

11. สีเหลือง, สีทอง เป็นสีที่แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ นักบุญปีเตอร์บางครั้งสวมเสื้อผ้าสีเหลืองเพราะสีเหลืองเป็นสีแห่งสังฆธรรมที่พระเจ้าทรงเผยต่อมนุษย์

12. ไม้กางเขน (Cross) ใช้เป็นสัญลักษณ์ของพระคริสต์ การชดใช้บาป ความรอดจากบาป และการช่วยไถ่บาป

13. ประตู (Gate) ปรางค์อยู่ภายในภาพ "การพิพากษาครั้งสุดท้าย" โดยใช้กั้นระหว่างผู้ชอบธรรมกับคนบาป

14. บันได (Ladder) เป็นเครื่องมือแห่งพระทรมานชิ้นหนึ่ง และยังเป็นสิ่งที่บอกถึงนิมิตของจาคอบ ดังที่ ปฐมกาล 28:12 กล่าวว่า

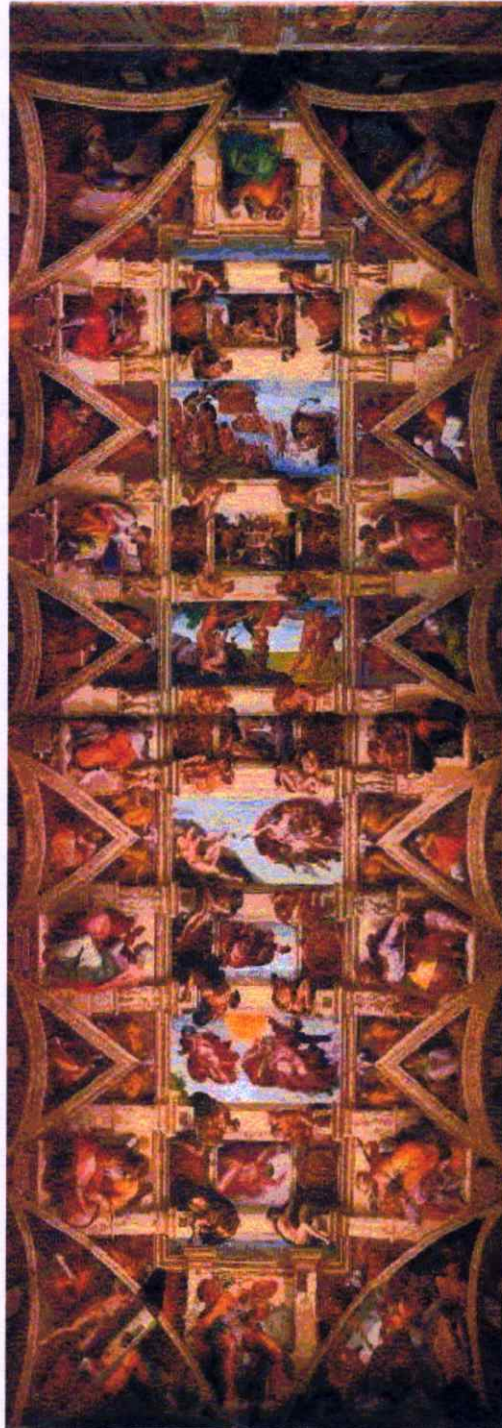
"เขาฝันเห็นบันไดอันหนึ่งตั้งขึ้นบนโลก ยอดบันไดสูงถึงสวรรค์และเห็นเหล่าเทวดากำลังขึ้นลงบันได นั้น"

15. เสา (Pillar) เป็นสัญลักษณ์หนึ่งของพระทรมาน ที่ใช้มัดพระคริสต์ ขณะที่ทรงถูกเขียน

16.ตราชู (Scales) ในงานศิลปะ อัครเทวดาทุตโมเคิลมักถือตราชูในมือ เพื่อชั่งน้ำหนักดวง
วิญญาณเป็นสัญลักษณ์แห่งความเสมอภาค และความยุติธรรม

17.เรือ (Ship) เป็นสัญลักษณ์ของคริสตจักร

2.1.1.3 The Sistine Chapel (1508-1512)

ภาพที่ 2.3 The Sistine Chapel

เทคนิค: Fresco

ขนาด: กว้าง 46 ฟุต, ยาว 118 ฟุต

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

หอสวดมนต์ซิสทีนหรือซิสทีน (Sistine Chapel) เป็นอาคารขนาดย่อมอยู่ในบริเวณพระราชวังวาติกัน สร้างขึ้นในสมัยสันตะปาปาซิกตัสที่ 4 (Sixtus IV) และได้ชื่อตามพระนามของพระองค์ สันตะปาปาองค์นี้ทรงสนพระทัยในงานศิลปะมาก ตัวอาคารซิสทีน่ออกแบบอย่างเรียบง่าย ผนังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในเป็นห้องโถงใหญ่โถ่ง นอกจากจะให้เป็นสถานที่ฝึกหัดและฝึกซ้อมร้องเพลงสวดแล้ว ยังใช้เป็นสถานที่สำหรับองค์สันตะปาปาซิกตัสที่ 4 ประกอบศาสนกิจส่วนพระองค์ ฝาผนังด้านข้างทั้งสองด้านตกแต่งด้วยจิตรกรรมปูนเปียก โดยจิตรกรฝีมือเยี่ยมในคริสต์ศตวรรษที่ 15 หลายคน อาทิเช่น กียัลโลโดโอ ครูซอนจิตรกรรมของ มิเกลันเจโล, บอตติเชลลี และเปรูจิโน ครูซอนจิตรกรรมของราฟาเอล เป็นต้น

จากการที่สันตะปาปาจูเลียสที่ 2 ทรงว่าจ้างให้มิเกลันเจโลวาดภาพในครั้งนี้ คล้ายดังเป็นการท้าทายความสามารถ เพราะเป็นที่ทราบทั่วไปว่า มิเกลันเจโลถือว่าตนเองเป็นประติมากรไม่ใช่จิตรกร แม้ว่าจะไม่เต็มใจรับงานชิ้นนี้เท่าไรนัก แต่ก็พร้อมรับข้อเสนอนั้นท้าทายนี้ ดังนั้นประวัติศาสตร์การสร้างจิตรกรรมอันยิ่งใหญ่ของโลกจึงได้อุบัติขึ้นในปี ค.ศ. 1508

มิเกลันเจโลได้เพียรพยายามทุ่มเทสติปัญญา ความสามารถและร่างกาย สร้างผลงานอันยิ่งใหญ่และสร้างด้วยความยากลำบากขึ้นชิ้นหนึ่งในประวัติศาสตร์ศิลปะของมนุษยชาติ เขาใช้เวลาทั้งกลางวันและกลางคืนเป็นระยะยาวนานติดต่อกันถึง 4 ปี เหน็ดเหนื่อยแห่งการจินตนาการขึ้น ให้เทียบพร้อมด้วยฝีมือและคุณค่าทางศิลปะ นับเป็นผลงานที่แสดงถึงความอุตสาหะวิริยะอย่างน่าอัศจรรย์ เนื่องจากผลงานชิ้นนี้สำเร็จลงด้วยบุคคลเพียงคนเดียว ผลงานได้สำเร็จอย่างสมบูรณ์เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 1512

เพดานของซิสทีนมิได้เป็นแผ่นราบเรียบ หากแต่เป็นแผ่นโค้งซึ่งยากต่อการวาดภาพอย่างยิ่ง มีความกว้าง 46 ฟุต ยาว 118 ฟุต และสูงจากพื้นดิน 68 ฟุต จะเห็นได้ว่านอกจากจิตรกรต้องใช้ความสามารถในการวาดภาพต่างๆ ไส่ลงบนพื้นี่ขนาดใหญ่แล้วเขายังต้องเสี่ยงต่อการพลัดตกลงมาอีกด้วย จุดประสงค์เริ่มแรกของสันตะปาปาที่ให้วาดภาพนั้น พระองค์ทรงปรารถนาประกาศเกียรติคุณและแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเอกอัครสาวกผู้ประกาศศาสนา 12 องค์ แต่แล้วก็ยอมให้มิเกลันเจโลวาดทุกสิ่งทุกอย่างได้ตามใจชอบ ดังในจดหมายที่เขียนเล่าให้สหายคนหนึ่งว่า “และแล้วพระองค์ทรงทำสัญญาว่าจ้างฉบับใหม่ อนุญาตให้ฉันวาดทุกสิ่งทุกอย่างได้ตามที่ฉันต้องการ ในข้อนี้ฉันนับได้ว่าพระองค์ทรงกรุณาต่อฉันเหลือเกิน”

มิเกลันเจโล ได้นำเอาเรื่องราวตำนานของวีรบุรุษและวีรสตรีจำนวนเป็นร้อยที่มีอยู่ในพระคัมภีร์เดิม ซึ่งแสดงออกถึงความศรัทธามั่นคงในพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของอีกทั้งมีความเชื่ออย่างแนบแน่นในเรื่องพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของทรงเนรมิตโลกและสรรพสิ่งทั้งหลาย เขาได้นำสิ่งเหล่านั้นผสมกับความคิดในปรัชญา นีโอ - เพลาโตนิค ซึ่งในอดีต เขาได้เคยสนทนาและถกปัญหาต่างๆ ตามหลักปรัชญานี้กับเจ้าชายโลเรนโซ , โปลิซิอาโน , มาร์ซิลิโอ พิซิโน หรือ ปิโค เดลลา มิรันโดลา ซึ่งแต่ละคนผู้กล่าววามมานั้น ล้วนเป็นผู้ทรงภูมิปัญญาและแตกฉานในอุดมคตินี้เป็นอย่างดี

มิเกลันเจโลได้สะท้อนความคิดของลัทธิปรัชญา นีโอ - เพลาโตนิค เข้ากับความศรัทธาอันแก่กล้าของคริสต์ศาสนิกชนที่ดี โดยแสดงออกให้เป็นภาพแห่งความงามมิได้มีเป้าหมายอันสูงสุดอยู่เฉพาะเรื่องของความจริงดังเช่นในสภาพชีวิตธรรมดาเผชิญอยู่ หากแต่เป็นความจริงในอุดมคติตามหลักปรัชญาของเพลโต ซึ่งเชื่อว่าความงามมาตรฐานหรือสูงสุด มันมีอยู่แต่ในอุดมการณ์เท่านั้น

เขาได้สร้างภาพของเหล่าวีรบุรุษและวีรสตรีให้มีขนาดใหญ่เท่าคนจริง แต่ทุกคนมีการแสดงท่าทางอิริยาบถแตกต่างกัน มีอยู่ไม่น้อยเปลือยกายแสดงความงามของเรือนร่างตามคตินิยมทางศิลปะของกรีกและโรมัน มิเกลันเจโลได้จัดแบ่งพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้าของเพดานออกเป็นช่องๆ แต่ละช่องเป็นรูปทรงเรขาคณิตชนิดต่างๆ บางช่องเป็นรูปสามเหลี่ยม วงกลม และสี่เหลี่ยม เป็นต้น การแบ่งดังกล่าวต้องตรงกับทัศนยะของเพลโตที่เชื่อว่า รูปทรงเรขาคณิตเป็นรูปทรงที่มีความงาม

อมตะ มีความเป็นจริงตามธรรมชาติ และเป็นรูปทรงที่มีความเป็นสากล อีกทั้งเป็นรูปทรงพื้นฐานของทุกสิ่งทุกอย่างในโลกและจักรวาล รวมทั้งเป็นสัญลักษณ์ของธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟ ซึ่งหลักความเชื่อนี้ปรากฏในหนังสือชื่อ ดีเมออุส ของเพลโต

บริเวณส่วนกลางเพดานตามยาวแบ่งออกเป็นสี่เหลี่ยม 9 ช่อง แต่ละช่องแสดงให้เห็นถึงการเนรมิตสร้างสรรค์ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ

ช่องแรกแสดงถึงพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของแบ่งแยกให้บังเกิดความสว่างจากความมืด

ช่องที่สอง พระองค์ทรงเนรมิตดวงอาทิตย์และดวงจันทร์

ช่องที่สาม ทรงแยกน้ำและเนรมิตเหล่าสัตว์ทั้งมวล

ช่องที่สี่ ทรงสร้าง อาดัม มนุษย์คนแรกของโลก แสดงให้เห็นถึงอาดัมอยู่ในสภาพเปลือยกาย มีกิริยาท่าทางอันเหนื่อยล้า อยู่ในท่ากึ่งนั่งกึ่งนอน ยืนแขนซ้ายเบียดออกไปข้างหน้า นิ้วชี้ของอาดัมที่ยื่นออกไปเกือบสัมผัสกับพระหัตถ์ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ ในช่องระหว่างนิ้วทั้งสอง มีสภาพคล้ายกระแสไฟฟ้ากำลังเกิดปฏิกิริยาอยู่

ช่องที่ห้า พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของกำลังเนรมิตสร้างอิฟหรือเอวาหญิงคนแรกของโลก

ช่องที่หก อาดัมกับอีฟกำลังลักลอบรับประทานผลไม้ศักดิ์สิทธิ์และถูกขับไล่ออกจากสวนสวรรค์คือเอดิน

ช่องที่เจ็ด การเสียดสีของโนอาห์

ช่องที่แปด เหตุการณ์วันน้ำท่วมโลก

ช่องที่เก้า โนอาห์กำลังเมามาย

ส่วนด้านที่ติดกับกำแพงตามด้านยาวทั้งสองข้าง มิเกลันเจโลได้จัดแบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมด้านละ 9 ช่อง เช่นเดียวกับช่องกลาง แต่ละช่องบรรจุภาพศาสดาพยากรณ์ชาวยิวและผู้ทำพิธีทางศาสนาหรือหญิงนักพยากรณ์ผู้ทำพิธีบวงสรวงของกรีก ดังเช่น โยนาห์ , เจริมียาร์ , เปรสิคา , เจริเทรอา , โยเอล , เซคารีอาห์ , เดลฟีคา , อีสซาياهو , คูเมอาห์ , ดาเนียลและลียีคา

ภาพบุคคลเหล่านี้จะวาดให้มีปริมาตรให้เด่นราวกับรูปประติมากรรมมีการจัดวางท่าทางให้อยู่ในอิริยาบถต่างกันนอกจากนี้แต่ละช่องยังวาดภาพเด็กเปลือย ซึ่งมีชื่อเรียกเฉพาะว่าอิกนูดิ (Ignudi) ประดับอยู่ตามมุมต่างๆ อยู่ด้วย

บริเวณที่อยู่ต่ำลงมา มิเกลันเจโลได้จัดวางให้มีรูปสามเหลี่ยมเล็กๆ 8 รูปด้วยกัน ภายในวาดเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบรรพบุรุษของพระเยซูคริสต์เจ้า ดังเช่นเรื่องราวเกี่ยวกับนักบุญแมทธิวและนักบุญอื่นๆ บริเวณมุมทั้งสี่ของเพดาน ซึ่งเป็นรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ เป็นภาพของดาวิดกำลังอยู่กับโกไลแอธ ยูดิธกำลังบั่นคอโฮโลเฟอร์เนส ฮามันถูกลงโทษด้วยการตรึงกางเขนเพราะเอสเทอร์ และโมเสสกับงูทองแดง บราเซนอันซ์รัย

ภาพดังกล่าวทั้งหมด มีจุดเด่นอยู่ที่การวาดภาพมนุษย์ ซึ่งมิเกลันเจโลได้วาดภาพบุคคลต่างๆ ในท่าทางที่ไม่ซ้ำกันเลยจำนวน 300 กว่าคน ส่วนภาพทิวทัศน์หรือภาพอื่นๆนั้น มิเกลันเจโลได้ตัดทอนความสำคัญลงไม่เท่าเทียมกับภาพมนุษย์

ภาพของพระเจ้าเป็นเจ้า เขาได้สร้างให้มีรูปร่างลักษณะเป็นเช่นเดียวกับมนุษย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศิลปินได้เน้นคุณค่าและยกย่องในความเป็นมนุษย์ ตามหลักทฤษฎี ของนีโอ = เพลโตนิค รวมทั้งความเชื่อทางศาสนาคริสต์ที่สอนว่ามนุษย์เป็นสิ่งสร้างสรรค์ของพระเจ้าเป็นเจ้า ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงเป็นเนื้อหาสำคัญและมีคุณค่าสูงสุดในทัศนะของมิเกลันเจโล

การระบายสีทำด้วยวิธีระบายสีในขณะผนังปูนยังเปียก หรือรู้จักกันในนามของเฟรสโก (fresco) วิธีการวาดนี้ เขาเคยศึกษาจาก กียัลันโดโอมาก่อนในขณะยังเยาว์

กรรมวิธีการวาดระบายสีแบบเฟรสโกค่อนข้างจะซับซ้อน มีขั้นตอนการสร้างและขั้นตอนการทำงานดังนี้ ก่อนอื่น จิตรกรต้องร่างภาพบนกระดาษมีขนาดใหญ่เท่าของจริง ภาพร่างนี้มีชื่อเรียกว่า “การ์ตูน” (Cartoon) เมื่อร่างภาพได้ตามความต้องการแล้ว นำภาพร่างนั้นมาตัดออกเป็นส่วนๆ ขนาดของแต่ละส่วนจะใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับจิตรกร เพราะต้องคำนึงถึงหลักที่ว่า วาดไปต้องบอกถูกไป ในขณะที่ปูนยังเปียกต้องรีบระบายสี สีที่ใช้ระบายเป็นฝุ่นผสมกับน้ำ เมื่อ

ระบายสีบนผนังขณะเปียก ผนังปูนจะเป็นคุณสมบัติดูดซึมสีเข้าไปในเนื้อปูน ถ้าหากผนังปูนแห้ง คุณสมบัติที่ดูดซึมก็ไม่มี สีที่ผนังปูนดูดซึมเข้าไปจะมีความคงทนถาวร ส่วนที่ไม่ดูดซึมจะลบเลือนหรือหลุดกะเทาะลอกได้ง่าย

ด้วยเหตุนี้ขนาดของภาพร่างที่ตัดจะเล็กหรือใหญ่ขึ้นอยู่กับจิตรกร เขาจะต้องกำหนดขนาดให้พอเหมาะกับการใช้วาด เมื่อมีภาพร่างและตัดเรียบร้อยแล้ว ก็จัดวางกระดาษภาพร่างนั้น ทาบกับผนังปูนเปียก จากนั้นใช้ด้ามพู่กันหรืออุปกรณ์เฉพาะงาน วาดกดทับตามรอยที่ร่างไว้บนกระดาษ หรืออาจใช้เข็มเจาะรูปรุตามรอยร่าง จากนั้นวางทับกับผนังและใช้ผงฝุ่นตบ ให้ผงฝุ่นซึ่งอาจเป็นสีขาวหรือสีดำผ่านรูปรุติดผนัง เมื่อภาพร่างติดผนังเรียบร้อยแล้ว จึงทำการระบายสีอย่างรวดเร็วก่อนที่ผนังปูนจะแห้ง ถ้าหากระบายสีบนผนังปูนแห้ง เขาเรียกว่าการระบายสีแบบ

เทมเปรา (Tempera) ซึ่งสีจะฉาบเพียงแค่เพียงผิวนอกของผนัง มีโอกาสหลุดลอกได้ง่าย

โครงร่างของสีทั้งที่เป็นส่วนใหญ่และส่วนละเอียดยก มีกลิ่นเจโลพยายามสลัดวิธีการใช้สีแบบจิตรกรรมสมัยยุคกลางซึ่งนิยมให้พื้นภาพเป็นสีทอง เขาพยายามใช้สีให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ ไม่ฉูดฉาด และไม่แสดงความดีเด่นด้วยตัวของมันเอง

จุดเด่นในการแสดงออกถึงด้านฝีมือได้แก่การวาดเส้น ซึ่งมีความแม่นยำ จับใจ และแสดงพลังอย่างกล้าหาญ เขาได้สร้างให้งานจิตรกรรมไม่ได้มีข้อดีแต่เพียงแค่เรื่องของสี หากยังเป็นเรื่องของทัศนธาตุอย่างอื่นเช่น เส้น แสงเงา และปริมาตร ที่สามารถเปล่งความงามออกมาได้เช่นกัน(www.dpu.ac.th/fineart/upload/tutorial/16/สมัยเรอเนาของ.doc)

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1. การสร้างโลก (The creation) เป็นเรื่องราวการสร้างโลกจากที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิล มีรายละเอียดดังนี้

1.1 วันแรก พระเจ้าทรงสร้างแสงสว่างและทรงแยกแสงสว่างออกจากความมืด (ทรงสร้างกลางวันกลางคืน)

1.2 วันที่สอง ทรงแยกน้ำ และทรงสร้างท้องฟ้าซึ่งทรงเรียกว่าสวรรค์

1.3 วันที่สาม ทรงสร้างแผ่นดิน พร้อมพรรณพฤกษา

1.4 วันที่สี่ ทรงสร้างแสงสว่างแห่งกลางวันสวรรค์ ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว

1.5 วันที่ห้า สร้างเหล่านก และสัตว์น้ำ

1.6 วันที่หก สร้างสัตว์บก และมนุษย์

1.7 วันที่เจ็ด วันหยุดพักงาน เป็นวันศักดิ์สิทธิ์

2. การสร้าง อาดัม กับ อีฟ (Adam and Eve Creation)

2.1 อาดัม ทรงสร้างจากธุลีดิน

2.2 อีฟ ทรงสร้างจากซีโครงอดัม

3. การล่อใจอีฟ (The Temptation of Eve)

ในสวนอีเดน พระเจ้าทรงสร้างไว้ให้อาดัมกับอีฟอยู่อาศัย และทรงปลูกต้นไม้แห่งความล้าในในความดีและความชั่วไว้ ต่อมาอีฟและอาดัมถูกงูล่อลวงให้กินผลไม้แห่งต้นไม้ที่นั่นซึ่งเป็นผลไม้ต้องห้าม จึงถูกพระเจ้าลงโทษขับออกจากสวนสวรรค์

4. การขับอาดัมกับอีฟ (The Expulsion of Adam and Eve)

เนื่องจากอาดัมกับอีฟไม่เชื่อฟังพระองค์ และพระบิดาเจ้าทรงเกรงว่าเมื่อทั้งคู่กินผลไม้แห่งชีวิตในสวนอีเดนอีก จะได้รับอมตภาพเยี่ยงเทพสวรรค์ จึงลงโทษให้ทั้งคู่ออกจากสวนสวรรค์ และสาปแช่งให้ผู้หญิงทุกคนต้องออกลูกด้วยความเจ็บปวดทรมานและเป็นทาสของผู้ชาย ด้วยความผิดบาปของอีฟ และสาปให้ผู้ชายต้องหาอาหารยังชีพด้วยความเหนื่อยยาก ด้วยความบาปของอาดัม

5. โนอาห์ (Noah) ประกาศโนอาห์สืบเชื้อสายมาจากอาดัมกับอีฟโดยตรงทางบุตรชายคนที่สามของทั้งสองชื่อ "เซท" ในสมัยโนอาห์พระเจ้าทรงเห็นว่ามนุษย์ในโลกมีความชั่วร้ายมหันต์ ต้องการทำลายทั้งหมด แต่เห็นว่าโนอาห์เป็นคนดีจึงสอนให้ต่อเรือ จึงรอดชีวิต

6. น้ำท่วมโลก (The Flood) เรื่องน้ำท่วมโลกได้รับการถ่ายทอดในงานศิลปะบ่อยครั้ง เป็นเรื่องที่พระเจ้าทรงบันดาลให้น้ำท่วมร้อยห้าสิบวัน โดยให้โนอาห์และครอบครัวรอดพ้น พร้อมทั้งสัตว์ที่เขาบรรทุกมาในเรือ ประสบการณ์ของโนอาห์ในเรื่องมักถูกเปรียบเทียบกับ การรับศีลล้างของพระคริสต์

7. โนอาห์เมา (The Drunkenness of Noah) เป็นเหตุการณ์ตอนหนึ่งในชีวิตของโนอาห์ที่ศิลปินนิยมถ่ายทอด คือ ตอนที่ ฮาม (Ham) บุตรชายคนเล็กของโนอาห์หยามหมิ่นบิดาแอบดูร่างเปลือยเปล่าของบิดาในกระโจมหลังจากโนอาห์ดื่มเหล้าจนเมามาย เมื่อโนอาห์สร้างเมา และรู้การกระทำของบุตร จึงสาปแช่งให้เขาเป็นทาสของพี่น้อง

8. ผู้ประกาศชาวฮิบรู ที่เป็นผู้เชื่อมโลกของพวกเขากับคริสตจักรเข้าด้วยกัน ได้แก่

8.1 Messiah หรือ อิชยาห์

8.2 Zechariah

8.3 Jonah

8.4 Jeremiah

8.5 Ezekiel

8.6 Daniel

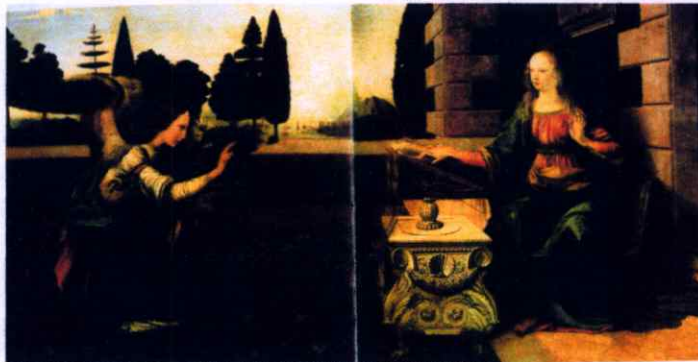
9. หญิงนักพยากรณ์ (Sibyls of pagan antiquity) ในรูปคือ "Libyan Sibyl" และ "Cumaean Sibyl" ได้รับอิทธิพลมาจากกรีกโบราณ ถูกจัดให้เป็นพวกนอกศาสนา (pagan) มีอยู่ 5

คนในภาพ เพื่อให้คำทำนายเกี่ยวกับการเสด็จมาในโลกของพระเยซูคริสต์ มักอยู่คู่กับประกาศก เป็นสัญลักษณ์ของผู้เชื่อมโลกของพวกกรีกและโรมันเข้ากับสมัยคริสตกาล

10. Ignudi เป็นรูป figure ผู้ชายเปลือยกายยี่สิบคน มิเกลันเจโลใส่ลงไปในภาพเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของร่างกายมนุษย์

2.1.2 เลโอนาร์โด ดา วินชี

2.1.2.1 การประกาศของเทพ (Annunciation, 1472-1475)

ภาพที่2.4 Annunciation

เทคนิค : Oil and tempera on panel

ขนาด : 98 x 217 cm.

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

ถูกเขียนขึ้นโดยการว่าจ้างของโบสถ์ San Bartolomeo di Monteoliveto

ช่วงระยะเวลาระหว่าง 1475-1478 เป็นรูปที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของรูปแม่พระที่นั่งอยู่ในชอกกำแพงหิน โดยมีอัครทูตกาเบรียลปรากฏกายอยู่ตรงหน้าในบริเวณที่เป็นพื้นที่ว่างของภาพที่นำเสนอเป็นรูปทิวทัศน์ที่กว้างและดูลึกเข้าไปไกลตา ส่วนสำคัญขององค์ประกอบภาพอยู่ที่บริเวณทิวทัศน์ที่ดูสว่างสดใสบริเวณด้านหลังที่ขับเน้นภาพเหตุการณ์ด้านหน้าให้เด่นชัด ประจันหน้ากับผู้ชมภาพมากขึ้น

ยังคงใช้สไตล์การเขียนรูปแบบฟลอเรนซ์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก "Botticelli" โดยเฉพาะกลวิธีการวาดเส้น (Drawing)

การนำเสนอในเรื่องของทัศนียวิทยา (Perspective) และ เทคนิควิธีการเขียนรูปทรง (Figure) ยังดูชัดๆตาอยู่

รูปพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ถูกเขียนขึ้นอย่างไม่เป็นธรรมชาติ ดูไม่สมส่วนด้วยความยาวของ Figure ที่ยังไม่ได้สัดส่วนไม่ลงตัวกับตำแหน่งที่นั่งอยู่ในมุมขวาของรูป

การวาดรูปส่วนที่เป็นธรรมชาติ สภาพแวดล้อมรอบตัว คาดว่าเป็นผลจากการค้นคว้าศึกษาส่วนตัวของ เลโอนาร์โด ที่มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติรอบตัวเป็นอย่างดี ทำให้เขียนรูปบรรยากาศออกมาได้ดี ในส่วนของแสง และ บรรยากาศของภาพโดยรวม

รายละเอียดที่ให้ความรู้สึกถึงความเคารพ ระหว่างเทพที่มาบอกข่าวประเสริฐต่อพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ ที่จะให้กำเนิดพระเยซู เทพตรงหน้าที่นั่งคุกเข่าก้มลงคำนับให้ความเคารพต่อพระแม่มารีย์ เหนือขึ้นไปขวามือของเทพผู้ประกาศข่าวที่กำลังยกขึ้น มองลึกเข้าไปผ่านช่องกำแพงจะเห็นเป็นทิวทัศน์ (Landscape) ที่กว้างขวางไกลสุดลูกหูลูกตา หรือ เป็นสวนภายในบริเวณบ้านขนาดใหญ่ แสดงถึงความยิ่งใหญ่ของบรรยากาศและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

ในส่วนที่เป็นเสื้อผ้าของเทพผู้มาแจ้งข่าวประเสริฐและแม่พระ ดูไม่ใช่เสื้อผ้าของคนธรรมดา ดูหรูหรา คักดีสิทธิ์ แสดงฐานะและสถานะตัวตนของผู้สวมใส่ ซึ่งเลโอนาร์โดใส่ใจเป็นพิเศษในการศึกษาก่อนเขียนรูปจริง มีความละเอียดสวยงามกว่างานเขียนรูปในยุคแรกๆ ของเขา

ภาพ Figure ทั้ง 2 แสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องกายวิภาคของ เลโอนาร์โด ที่พยายามสื่อออกมาให้เหมือนจริงมากที่สุด

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา มีเรื่องราวเกี่ยวกับการแจ้งข่าวประเสริฐต่อพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ เป็นเรื่องราวที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ตอนอัครทูตทูตกาเบรียลมาแจ้งข่าวแก่แม่พระว่า เธอจะให้กำเนิดพระคริสต์ พระวรสารฉบับของนักบุญลูกบรยายเหตุการณ์ตอนนี้ไว้ว่า

“ทูตสวรรค์ไปพบเธอแล้วกล่าวว่า ขอให้เธอผู้เป็นที่โปรดปรานยิ่งจงเป็นสุขเถิด

ขอพระเจ้าทรงสถิตอยู่กับเธอ เธอผู้ได้รับการสรรเสริญในหมู่สตรี.....

เธอจะตั้งครรภ์และคลอดบุตรชายจงให้ชื่อว่า เยชู ” (ลูกา 1: 28)

ภาพเหตุการณ์ตอนนี้มักใช้ฉากบริเวณบ้านของมารีย์ แม่พระมักถือหนังสือเล่มหนึ่งในมือ ในขณะที่มีอัครทูตทูตเข้ามาขัดจังหวะการอ่านหนังสือของเธอ หรืออาจจะเป็นเหตุการณ์ในขณะที่เธอกำลังคุกเข่าสวดมนต์อยู่เมื่ออัครทูตทูตมาประจักษ์

ในภาพเขียนสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาช่วงแรกๆ อัครทูตทูตกาเบรียลมักถือไม้ หรือ คทาในฐานะที่เป็นผู้นำสารของพระเจ้า แต่ในเวลาต่อมา กาเบรียลมักถือดอกลิลลี่เป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ของแม่พระ

ปกติในภาพ “Annunciation” (การแจ้งข่าวประเสริฐ) มักจะมีรูปนกพิราบที่สื่อถึงสัญลักษณ์ของพระเจ้าสถิตอยู่กับ ณ ที่นั้น แต่ในรูปนี้ของเลโอนาร์โดไม่มี

ส่วนมากภาพแม่พระผู้นิรมลมักจะปรากฏอยู่ในงานศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยามากที่สุด รองจากพระคริสต์ มีทั้งที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ในชีวิตของเธอ โดยมีที่มาจาก ภาคพันธสัญญาใหม่ และเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเธอซึ่งเชื่อมสืบกันมาว่าพระเจ้าทรงอำนวยการให้เธอสูงยิ่งกว่าหญิงใด เพราะเธอได้รับเลือกให้เป็นมารดาของพระมหาไถ่ นอกจากนี้ยังมีภาพที่เขียนไว้นูชาโดยเน้นความเป็น

มารดาแห่งพระเป็นเจ้าของเธอ (จอร์จ เฟอร์กูสัน: เขียน, กุลวดี มกราภิรมย์; แปล. เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ในคริสต์ศตวรรษที่ 4. กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2549, หน้า 161-164)

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1. รัศมีรอบศีรษะ (Halo, Nimbus) เป็นแสงกระจ่างรูปทรงกลม สีเหลือง หรือ สดามเหลือง อยู่หลังพระเศียรของพระเป็นเจ้า หรือ ผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อบอกถึงเกียรติภูมิอันยิ่งใหญ่ของท่านเหล่านั้น

ผู้ศักดิ์สิทธิ์ (Sacred person) พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่จัดทำโดยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์หน้า 853 อธิบายว่า ผู้ศักดิ์สิทธิ์ หมายถึง ผู้ที่ถวายแด่พระเจ้าแล้ว และได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้รับใช้พระองค์ นอกจากนี้ยังหมายถึงผู้มีความเชื่อในพระคริสต์เจ้าทุกคนซึ่งได้รับความรอดพ้น เข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตเหนือธรรมชาติกับพระตรีเอกภาพ

2. วงกลม (รูปทรงเรขาคณิต) วงกลม หรือ แหวน เป็นสัญลักษณ์สากลของความเป็นนิรันดร์ และการดำรงอยู่ชั่วนิรันดร์

3. ปีก (Wings) เป็นสัญลักษณ์ของผู้ที่มีหน้าที่ในการรับใช้พระเจ้า ด้วยเหตุนี้ศิลปินจึงมักเขียนปีกให้เหล่าเทวดา อัครเทวดา เทพสวรรค์เซราฟิม และ เทพสวรรค์เชอรูบิม

4. สวน (Garden) สวนปิดเป็นสัญลักษณ์แห่งการปฏิสนธินิรมลของแม่พระ

5. นาร์ซิสซัส (Narcissus) เป็นสัญลักษณ์ของความเห็นแก่ตัว ความรักตัวเอง จากตำนานกรีก ดอกไม้ชนิดนี้บางครั้งปรากฏอยู่ในภาพ "การแจ้งข่าวประเสริฐ" หรือ ภาพแดนสวรรค์ เพื่อแสดงให้เห็นว่า ความรักในพระเจ้า ความเสียสละ และชีวิตนิรันดร์จะมีชัยชนะเหนือความตาย ความเห็นแก่ตัว และความบาป

6. ลิลี (Lily) เป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ เป็นดอกไม้ประจำตัวแม่พระ ดอกลิลีท่ามกลางพวงหามเป็นสัญลักษณ์แห่งการปฏิสนธินิรมลของแม่พระ ซึ่งทำให้เธอปลอดภัยจากบาปกำเนิด นอกจากนี้ยังสื่อความหมายว่าเธอสามารถรักษาความบริสุทธิ์ไว้ได้ แม้จะอยู่ท่ามกลางคนบาปในโลก ดอกลิลีมักอยู่ในภาพเหตุการณ์สำคัญตอนหนึ่งในชีวิตของแม่พระ คือ ตอนที่อัครเทวดากาเบรียลมาแจ้งข่าวประเสริฐแก่เธอ ภาพเขียนสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยามักให้อัครเทวดากาเบรียลถือดอกลิลีในมือ หรือ ปักอยู่ในแจกันซึ่งอยู่ระหว่างเทวดาผู้แจ้งข่าวกับแม่พระ ด้วยเหตุนี้ลิลีจึงเป็นเครื่องหมายของอัครเทวดากาเบรียลด้วย

7. สน (Fir) เป็นสัญลักษณ์ของผู้ได้รับเลือกให้ขึ้นสวรรค์ ผู้ที่รังเกียจค้นหาฝ่ายต่ำ และผู้ที่มีคุณธรรมด้านความอดทนเป็นเลิศ

8. ต้นไม้ (Tree) มีบทบาทสำคัญในแง่สัญลักษณ์สำหรับชาวคริสต์ โดยทั่วไปต้นไม้เป็นสัญลักษณ์ของชีวิตและความตาย แล้วแต่ว่าจะมีลักษณะแข็งแรงหรือแคระแกร็น เหี่ยวแห้ง

9. สี (Color)

9.1 สีแดง เป็นสีแห่งโลหิต มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ เป็นสัญลักษณ์ของทั้งความรักและความเกลียดชัง

9.2 สีเหลือง, สีทอง ภาพเขียนสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาใช้สีเหลืองเป็นสีพื้น เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ของสิ่งที่อยู่ในภาพนั้น

9.3 สีเขียว เป็นสีแห่งพรรณพฤกษาและฤดูใบไม้ผลิ จึงใช้เป็นสัญลักษณ์ของชัยชนะที่ฤดูใบไม้ผลิมีต่อฤดูหนาว ซึ่งก็คือ ชัยชนะของชีวิตที่มีต่อความตายนั่นเอง

2.1.2.2 พระแม่มาเรียแห่งภูผา (The Virgin of the Rock, 1483)

page. ST. JEROME
Oil and bister on wooden
103 × 75 cm.
Vaticani, Rome.

ภาพที่ 2.5 The Virgin of the Rock

เทคนิค : Oil on panel, transferred to canvas

ขนาด : 199 x 122 cm.

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

รูปนี้เป็นภาพที่วาดขึ้น 2 ภาพในแบบเดียวกัน เป็นช่วงที่อยู่ในตำแหน่งสูงสุดในการเขียนภาพของเลโอนาร์โด และเป็นช่วงสุดท้ายที่เขาปรับเอาแบบอย่างการเขียนรูปสไตล์ฟลอเรนซ์มาใช้ สไตล์การเขียนรูปเป็นเอกลักษณ์ของ เลโอนาร์โด ที่ใช้เทคนิค สฟูมาโต (Sfumato) ทฤษฎีสัมพันธ์ภาพระหว่างแสง และบรรยากาศ รวมทั้งการจัดวางองค์ประกอบแบบพินาศทำให้ภาพดูลงตัว สมดุล

มีแนวคิดในการสื่อสาร และบอกเล่าเรื่องราวผ่านใบหน้าของแม่พระผู้บริสุทธิ์ สร้างบรรยากาศเพิ่มความศักดิ์สิทธิ์ ประกอบกับการเขียนทิวทัศน์ซึ่งเป็นฉากหลัง(Background) ด้านหลังที่ดูลึกกลับนำพาเราไปสู่อีกมิติที่น่าพิศวง

มีเสียงสะท้อนออกมาจากหุบเขา ก้อนหินดูเหมือนมีการเคลื่อนไหวด้วยการเขียนรูปสไตล์เลโอนาร์โด ที่เน้นเรื่องแสง และ เงา ร่วมกับทัศนียวิทยา(Perspective) ที่นำสายตาลึกลงเข้าไปสร้างบรรยากาศที่ศักดิ์สิทธิ์เน้นย้ำถึงความทุกข์ยากลำบากในชีวิตของแม่พระผู้บริสุทธิ์ผ่านใบหน้าที่อ่อนไหว

เลโอนาร์โด ได้รับอิทธิพลในการเขียนรูปทิวทัศน์ที่เป็นภูเขาสูง จากการที่เขาศึกษาด้วยตนเองในแถบถิ่นกำเนิดที่มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงของเมืองวินซี ทำให้เขาพัฒนาการเขียนรูปของเขาได้ดีในการสร้างมิติของภาพ โดยใช้ทัศนียวิทยา ใช้สี และแสงเงา สร้างบรรยากาศที่ลงตัวในส่วนที่เป็นฉากหลังของรูปที่ซับซ้อนส่วนกลุ่มรูปทรงด้านหน้า ถูกจัดวางรวมตัวกันอยู่ในรูปแบบพินาศ ตอบสนองแนวคิดที่มีความเชื่อทางคริสต์ศาสนา เป็นส่วนผสมที่ลงตัว ที่เทคนิคในการเขียนภาพตอบโจทย์และสอดคล้องกับแนวคิด สร้างภาพที่สื่ออารมณ์ และแนวคิดจับใจผู้ชมภาพ และถูกใจผู้ว่าจ้างที่มีเจตนาใช้ผลงานศิลปะในการเผยแพร่ศาสนาเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1. ผม (Hair) ผมยาวสยายเป็นสัญลักษณ์ของการสำนึกผิด ในยุคโบราณสาวพรหมจารีปล่อยผมยาวสยาย ด้วยเหตุนี้ภาพนักบุญที่เป็นสาวพรหมจารีจึงไว้ผมยาว
2. การเปลือยตามธรรมชาติ (Nuditas naturalis) เป็นสภาพตามธรรมชาติของมนุษย์เมื่อตอนแรกเกิด ตามที่ในพระคัมภีร์ระบุไว้ว่า " เพราะเรามีได้นำอะไรติดตัวมาในโลกนี้ และ เราก็ไม่อาจนำอะไรติดตัวไปได้เช่นกัน (ทิโมธี : ฉบับที่ 1 ; 6 : 7) ซึ่งผู้ที่เห็นสัญธรรมชาตินี้จะ....." มุ่งมั่นในความชอบธรรมและความรักในพระเจ้า ความศรัทธา ความรัก ความอดทน และ ความอ่อนน้อมถ่อมตน" (ทิโมธี : ฉบับที่ 1 ; 6 : 11)

3. สายคาดเอว (Girdle, Cincture) สายคาดเอวเป็นเครื่องหมายของแม่พระ บอกถึง
 ความบริสุทธิ์ของเธอ

4. สี (Colors)

4.1 สีดำ (Black) เป็นสัญลักษณ์ของความตาย ความมืดและซาตาน

4.2 สีน้ำเงิน (Blue) เป็นสีของท้องฟ้า ใช้เป็นสัญลักษณ์ของสวรรค์ ความรักจาก
 สวรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นสีประจำตัวของแม่พระด้วย

4.3 สีเหลือง (Yellow) ภาพเขียนสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาหลายภาพในสีเหลืองทอง
 เป็นสีพื้น เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ของสิ่งที่อยู่ในภาพนั้น

4.4 สีแดง (Red) เป็นสีแห่งพลังอันยิ่งใหญ่ เป็นสัญลักษณ์ทั้งความรัก และ
 ความเกลียดชัง

4.5 สีม่วงคราม (Violet) เป็นสัญลักษณ์ของความรัก และสังขรณ์ หรือ ความ
 ทรมาน และความเจ็บปวด บางครั้งแม่พระก็สวมเสื้อสีม่วงครามเช่นกัน

2.1.2.3 The Last Supper, 1496

ภาพที่ 2.6 The Last Supper

เทคนิค: Mixed Media, Fresco

ขนาด : 460x880 cm.

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

เป็นรูปที่มีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ เป็นฉากตอนที่พระเยซูกับลูกศิษย์ร่วม
 รับประทานอาหารมื้อสุดท้าย ก่อนที่พระเยซูคริสต์จะถูกทรมานโดย "จูดาส" ลูกศิษย์นำพาทหารมา

จับพระองค์ไปตัดสินลงโทษและตรึงบนไม้กางเขน จนสิ้นพระชนม์ตามพระประสงค์ของพระบิดา
เจ้า เพื่อไถ่บาปให้กับมนุษย์ทั้งปวง

เป็นรูปเขียนของเลโอนาร์โดที่มีแนวคิดทางศาสนาที่สำคัญที่สุด เลโอนาร์โดบรรยายภาพ
สื่อถึงตอนที่พระเยซูคริสต์ตรัสกับลูกศิษย์ มีบรรยากาศแห่งความน่ากลัว แสดงออกผ่านกิริยา
ท่าทาง ลักษณะของความตื่นเต้นสะพรึงกลัว ความฉงนใจ ความอยากรู้อยากเห็นในใบหน้า สีหน้า
บุคลิกท่าทางของลูกศิษย์แต่ละคนในภาพ ในขณะที่เดียวกันกับความนิ่งลักษณะสีหน้าของพระเยซู
ที่ยอมรับในชะตากรรมของตน ซึ่งเป็นไปตามพระประสงค์ของพระเจ้า

มีการแบ่งรูปทรงของคนเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 3 คน และแยก "Judas" ออกอย่างโดดเด่น
ให้เห็นชัด ถูกจัดวางให้รูปทรงคนดูแยกตัวออกมา แบ่งแยกให้แตกต่างจากกลุ่มคนในภาพ โดยอยู่
ในส่วนที่เป็นบริเวณที่เป็นเงามืด

เป็นความสามารถของเลโอนาร์โดในการจัดการที่อยู่เหนือกลวิธีการเขียนรูปแบบเดิม ๆ ทั้ง
ในเรื่อง Form และ เนื้อหาใจความ สร้างความแตกต่าง แสดงความเป็นตัวของตัวในสไตล์การ
เขียนรูปอย่างเด่นชัด มีการใช้ทัศนียวิทยา (Perspective) สร้างมิติของภาพได้อย่างถูกต้อง

ภาพ "The Last Supper" ตอนหลังมีปัญหาเรื่องความคงทนของภาพ เนื่องจากการ
ทดลองใหม่ ๆ ในเรื่องเทคนิคการเขียนรูปของเลโอนาร์โด การใช้สีน้ำมันผสมกับสีฝุ่นในการเขียน
ภาพสีปูนเปียก (Fresco) ประกอบกับเรื่องของความชื้นในอากาศ ทำให้เกิดความเสียหายในรูปขึ้น
จนต้องมีการซ่อมแซมกันหลังจากภาพถูกเขียนเสร็จได้ไม่นาน

ที่มาของแนวคิดเชิงศาสนา และตำนานเรื่องเล่าจากพระคัมภีร์ไบเบิล

ภาพ "พระกระยาหารมื้อสุดท้าย" ("The Last Supper") เป็นเหตุการณ์ตอนที่พระคริสต์
ทรงร่วมเสวยพระกระยาหารกับพระอัครสาวก ก่อนที่ "จูดาส อิสคาริโอต" จะทรยศต่อพระองค์

ระหว่างพระกระยาหารมื้อนี้ พระคริสต์ทรงบิขนมปังแจกเหล่าสาวก และในขณะที่พวกเขา
กำลังกิน พระเยซูทรงหยิบขนมปังขึ้นมาถวายสาธุการแล้วทรงบิแจกเหล่าสาวกพร้อมตรัสว่า "จง
รับไปกินกันเถิด นี่คือน้ำเนื้อของเรา" ทรงหยิบถ้วยมาโมทนาพระคุณแล้วส่งให้พวกเขาพร้อมกับ
ตรัสว่า "จงรับไปดื่มกันหมดทุกคนเถิด เพราะนี่คือโลหิตของเราอันเป็นโลหิตแห่งพันธสัญญาใหม่
ซึ่งต้องหลั่งออกมาไถ่บาปให้แก่คนจำนวนมาก" (มัทธิว 26:26)

เหตุการณ์ที่พระคริสต์ทรงเป็นผู้ริเริ่มเพื่อทำนายถึงความตายของพระองค์ในครั้งนี้ เป็น
ที่มาของพิธีศีลมหาสนิท

ภาพ "พระกระยาหารมื้อสุดท้าย" (The Last Supper) นี้ส่วนมากศิลปินที่เขียนรูปมักจะ
ถ่ายทอดให้ "จูดาส อิสคาริโอต" ผู้ทรยศ นั่งแยกจากสานุศิษย์ คนอื่น ๆ หรือผุดลุกขึ้นจากโต๊ะเมื่อ
พระคริสต์ทรงตรัสว่า "แต่ดูเถิด มือของผู้ทรยศต่อเราก็อยู่ร่วมโต๊ะกับเราด้วย" (ลูกา 22:21)

ส่วนจอห์น ผู้ที่เป็นศิษย์ที่โปรดปรานของพระเยซูคริสต์ ศิลปินมักจะจัดวางให้นั่งอยู่ทางเบื้องขวาของพระคริสต์ ให้นั่งชนหน้าอยู่กับโติตะ หรือให้เอนชนพระคริสต์ตามที่เล่ากันในพระคัมภีร์ บท ยอห์น 13: 23

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1 โลหิต (Blood) เป็นสัญลักษณ์แห่งชีวิต และวิญญาณของมนุษย์ พระคริสต์ทรงหลั่งพระโลหิตของพระองค์บนไม้กางเขนเพื่อไถ่บาปแก่มวลมนุษย์

2 ขนมปัง (Bread) เป็นสัญลักษณ์ของการสังเวทขององค์บนไม้กางเขน

3 ถ้วย (Cup) หรือ จอก ใส่เหล้าองุ่น เป็นสัญลักษณ์ที่ให้ระลึกถึงการที่พระคริสต์ทรงสละพระชนม์ชีพเป็นเครื่องสังเวทบนไม้กางเขน

4 เลขสิบสอง (Twelve) เป็นจำนวนของอัครสาวก จึงเป็นตัวเลขที่ศาสนาคริสต์นิยมใช้ในเชิงสัญลักษณ์ โดยบางครั้งใช้เป็นสัญลักษณ์ของศาสนจักร

5 เลขสิบสาม (Thirteen) เป็นตัวเลขที่แสดงถึงความไม่ศรัทธา การทรยศโดยมีที่มาจากเมื่อครั้งที่พระคริสต์เสวยพระกระยาหารมื้อสุดท้าย มีผู้ร่วมโต๊ะทั้งหมด 13 คน ได้แก่อัครสาวกทั้ง 12 คน และ "จูดาส" ผู้ทรยศ

6 สี (Color)

6.1 สีแดง เป็นสีแห่งโลหิต เครื่องแต่งกายของนักบุญมักเป็นสีแดง สีแดงเป็นสีที่ใช้กับเหล่ามรณะสักขี

6.2 สีน้ำเงิน ภาพเขียนพระคริสต์ขณะปฏิบัติกิจในโลกมนุษย์มักจะทรงเสื้อคลุมสีน้ำเงิน สีน้ำเงินเป็นสัญลักษณ์ของสวรรค์และความรักแห่งสรวงสวรรค์

6.3 สีเหลือง สีทอง นอกจากจะเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ และเป็นสัญลักษณ์ของสัจธรรมที่พระเจ้าเผยต่อมนุษย์แล้วนั้น ยังเป็นสัญลักษณ์ของไฟนรก ความเสื่อมทราม ความริษยา ความทรยศ และความหลอกลวง ด้วยเหตุนี้ "จูดาส" จึงมักสวมเสื้อผ้าสีเหลือง มอ ๆ

2.1.3 รูปภาพ

2.1.3.1 The Transfiguration of Christ, 1519-1520

ภาพที่ 2.7 The Transfiguration of Christ

เทคนิค: Oil on panel

ขนาด : 405 x 278 cm.

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

รูป "Transfiguration" เป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของราฟาเอล ถูกว่าจ้างโดย Cardinal Giulio de'Medici (1478-1534) ผู้ซึ่งต่อมาเข้ารับตำแหน่งพระสันตะปาปา Clement ที่ 7 (Pope Clement VII) ในช่วงเวลา ค.ศ. 1523-1534 เพื่อโบสถ์ The Cathedral of Narbonne โดยมีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่คำสอนทางศาสนา

ในรูปนี้ "Transfiguration" เป็นเหตุการณ์ตอนที่พระเยซูคริสต์กำลังรักษาเด็กน้อยที่ถูกปีศาจร้ายเข้าสิง ในภาพถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นส่วนที่อธิบายถึงการจำแลงพระองค์ หลังจากการฟื้นคืนพระชนม์ 3 วันหลังจากสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน

เป็นงานที่แสดงถึงทักษะที่โดดเด่นในเรื่อง Figure Painting การวาดภาพกลุ่มคนที่แสดงออกถึงอารมณ์ และดูเคลื่อนไหวเหมือนมีชีวิต รูปเด็กผู้ชายที่กำลังป่วย เหลือกตาขึ้น ทางแขนขึ้นลง อยู่ในอ้อมแขนของผู้ปกครอง ท่ามกลางกลุ่มคนที่กำลังตกใจ ตกเตียง หวิดร้อง ชี้อวนกันให้ดูอาการของเด็ก

แนวคิดอีกข้อหนึ่งของ "Transfiguration" คือการจำแลงพระองค์ เป็นเหตุการณ์ตอนที่เหล่าสาวกกลับจากการเผยแพร่ศาสนาเป็นครั้งแรก เหล่าสาวกก็ตระหนักว่าพระเยซูทรงเป็นบุตรที่แท้จริงของพระเจ้า พระเยซูทรงนำปีเตอร์ จอห์น และเจมส์ขึ้นไปสวดมนต์บนภูเขา ณ ที่นั่นทรงจำแลงพระองค์ต่อหน้าพวกเขา นลของพระองค์กลายเป็นสีขาวเจิดจรัสด้วยรังสีแห่งสวรรค์ มีประกาศก โมเสส และ ประกาศก เอลิอัธ (Elias) สนทนากับพระองค์ ปีเตอร์จึงเสนอว่าจะสร้างที่เคารพขึ้นสามจุดที่ตรงนั้นที่หนึ่งสำหรับพระเยซู ที่หนึ่งสำหรับโมเสส และอีกที่สำหรับเอลิอัธ ขณะที่ปีเตอร์กำลังพูดอยู่นั้น "ก็มีเมฆลอยมา คลุมพวกเขาไว้.....และมีเสียงดังมาจากก้อนเมฆว่า นี่คือนบุตรที่รักยิ่งของเรา ขอพวกเจ้าจงฟังเขาเถิด" (ลูกา 9: 34)

ในรูป "Transfiguration" ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยแสงและเงา โดยส่วนบนที่มีแสง เรื่องราวแห่งอำนาจของพระเยซูคริสต์และเหตุการณ์อันศักดิ์สิทธิ์ กับส่วนที่อยู่ในเงามืดกับเหตุการณ์ซุลมุนวุ่นวายของผู้คนกับอาการป่วยด้วยปีศาจของเด็กน้อย ที่ว่ากันว่าเป็นฝีมือการเขียนรูปของ "Guilio Romano" ผู้เป็นศิษย์ของ ราฟาเอล

รูปนี้เป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของราฟาเอล เขาเสียชีวิตลงก่อนจิตรกรรมรูปนี้จะเขียนเสร็จ ดังนั้นจึงมีลูกศิษย์มาสานงานต่อจนเสร็จ เป็น Masterpiece ชิ้นสุดท้ายในชีวิตที่มีผู้กล่าวถึงจนปัจจุบัน

การวิเคราะห์สัญลักษณ์ และ เครื่องหมายที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

1. รัศมี รัศมีประกอบด้วยรังสี และ แสงเรืองรองที่กระจายอยู่โดยรอบจนดูราวกับว่ารัศมีฉายออกมาจากร่างนั้น แต่บางครั้งก็อยู่ห่างออกมา และประกอบไปด้วยลำแสงจำนวนมากพุ่งออกมาจากจุดศูนย์กลาง รัศมีในยุคแรกๆ มีสีขาว แต่ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการใช้สีทอง เพื่อให้เหมือนแสงสว่าง รัศมีเป็นสัญลักษณ์ของพระเจ้า พระคริสต์ และ พระจิตเจ้า บางครั้งก็ใช้กับแม่พระด้วย

2. สี

2.1 สีน้ำเงิน เป็นสีของท้องฟ้า จึงใช้เป็นสัญลักษณ์ของสวรรค์ และ ความรักแห่งตรงสวรรค์ นอกจากนี้สีน้ำเงินยังเป็นสีแห่งจักรกรรม เป็นสีแห่งท้องฟ้าหลังจากเมฆหมอกหายไป สื่อความหมายว่าจักรกรรมเผยตัวออกมา

2.2 สีขาว เป็นสีแห่งความบริสุทธิ์ เป็นสัญลักษณ์ของพระคริสต์

2.3 สีเขียว คือสีแห่งชัยชนะของชีวิตที่มีต่อความตาย สื่อความหมายถึงความเมตตา และการเกิดใหม่ของชีวิต

2.4 สีเหลือง มีสองความหมาย หนึ่งคือ ความศักดิ์สิทธิ์ อีกความหมายหนึ่งคือ เป็นสัญลักษณ์ของไฟนรก เสื่อมทราม ความริษยา

2.5 สีม่วงคราม เป็นสัญลักษณ์ของความรัก และจักรกรรม หรือ ความทรमान และความเจ็บปวด

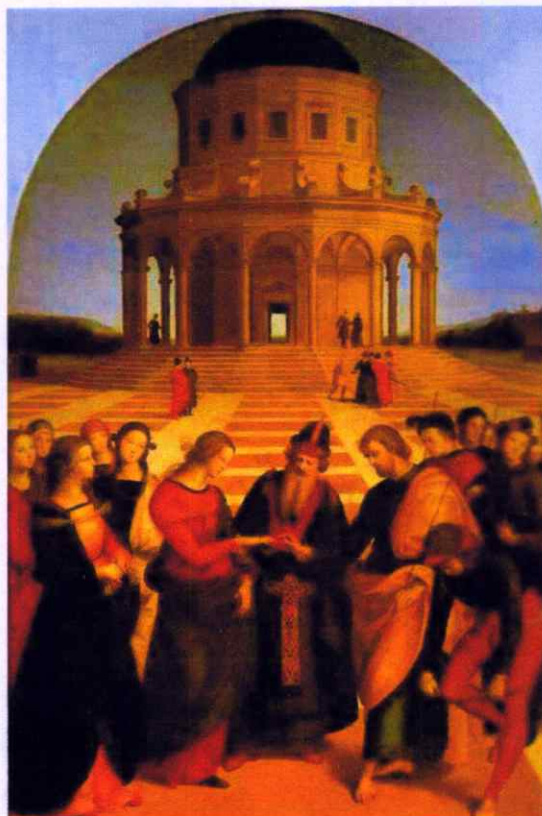
2.6 สีม่วงแดง เป็นสัญลักษณ์ของความโศกเศร้า และความสำนึกผิด

2.7 สีเทา สีแห่งความเศร้าโศก และ การต่อมตัว

2.8 สีดำ หมายถึง ความเศร้าโศก ความเจ็บป่วย ความตาย

3. หนังสือ หนังสือที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในภาพเขียนสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา มีหลายความหมายส่วนมากอยู่กับนักบุญ ผู้เขียนพระวรสาร และอัครสาวก หรือ นักบุญท่านอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงทางด้านคงแก่เรียน

2.1.3.2 The Marriage of Virgin, 1504

ภาพที่ 2.8 The Marriage of Virgin

เทคนิค : Oil and Tempera on panel

ขนาด : 170 x 117 cm.

แนวคิดและกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

รูปนี้เขียนขึ้นในช่วงยุคแรกๆ ของราฟาเอล ซึ่งเป็นรูปที่เขียนเพื่อโบสถ์ "Church of St. Francis" ได้รับอิทธิพลเรื่องการจัดองค์ประกอบภาพโดย "Perugino" ซึ่งราฟาเอลจัดกลุ่มของรูปทรงคนไว้ด้านหน้าของภาพ โดยมีโบสถ์เป็นสถาปัตยกรรมที่ดึงสายตาไปสู่จุดที่เป็นศูนย์กลางของภาพในด้านหลังซึ่งเป็นจุดที่เส้นทัศนียภาพ ไปพบกันพอดีที่จุดนั้น

การให้สีที่สดใส สะอาดตา การเขียนรูปทรงคนได้รับอิทธิพลจากยุคคลาสสิกของกรีกโบราณซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เขาเรียนรู้มาจากแนวการเขียนรูป แบบ Neo-Classicism ของ "Perugino" ราฟาเอล พัฒนาในเรื่องของการเขียนรูปทรงคนมาจนเป็นสไตล์ของตัวเองแล้ว เช่น การให้สี การเขียนรูปทรงคนให้ดูสมจริงเหมาะสมกับอายุ ความงดงามของร่างกาย ความงดงามแห่งเยาว์วัย ที่ทำได้ดีกว่า "Perugino" ซึ่งเป็นอาจารย์ของเขาเสียอีก

และยิ่งกว่านั้นในเรื่องของการออกแบบ การจัดวางเรื่องเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของคนในภาพนี้ก็ทำได้ดี เป็นจริง สมจริงสมจังเข้าขั้นคลาสสิกเลยทีเดียว

แนวคิดในภาพนี้ ก็มีที่มาจากพระคัมภีร์ไบเบิลที่กล่าวถึงเหตุการณ์ในตอนนั้นว่า "การแต่งงานของแม่พระ" (The Marriage of the Virgin) เป็นเหตุการณ์ตอนที่พระแม่อายุได้สิบสี่ปีและอยู่ในพระวิหารมาได้ประมาณสิบปีแล้ว เธอได้รับแจ้งจากเหล่าสมณะว่าเธอควรจะแต่งงานเสียที แต่เธอตอบว่าเป็นไปไม่ได้ เพราะชีวิตของเธออุทิศให้พระเจ้าแล้ว

แต่ซาคาริยาสมณะประกาศว่า เทวทูตมาประจักษ์ต่อท่าน สั่งให้ท่านเรียกชายหนุ่มผู้ที่พร้อมอยู่ในวัยที่จะแต่งงานได้มาชุมนุมกันที่พระวิหาร โดยชายหนุ่มแต่ละคนต้องนำแขนงไม้หรือไม้เท้าของตนมาด้วย และทิ้งมันไว้ในพระวิหารตลอดคืน

จากนั้นจะบังเกิดนิมิตหมาย ให้รู้ว่าชายหนุ่มคนใดได้รับความโปรดปรานจากพระเจ้า ให้แต่งงานกับมารีย์ ซึ่งทุกอย่างเป็นไปตามคำของเทวทูตจริงๆ

ในตอนเช้ามีดอกไม้อุดขึ้นเต็มแขนงไม้ของโจเซฟผู้เป็นช่างไม้แห่งเมืองนาซาเร็ท ดังนั้นโจเซฟจึงได้รับเลือกให้เป็นสามีของมารีย์

ในภาพดังกล่าว การแต่งงานมักจัดขึ้นหน้าพระวิหารท่ามกลางผู้คนจำนวนมาก มีสมณะที่ยืนอยู่ตรงกลาง จับมือคู่บ่าวสาวมาประสานกันไว้ มารีย์ยืนอยู่ทางขวาของสมณะท่ามกลางเด็กสาวกลุ่มหนึ่ง โจเซฟยืนอยู่ทางซ้าย โดยมีกลุ่มของชายหนุ่มที่ไม่ได้รับเลือกอยู่ข้างหลังโจเซฟ ในขณะที่โจเซฟกำลังสวมแหวนให้มารีย์

รูปนี้เป็นรูปที่ราฟาเอล ภูมิใจมาก และ มั่นใจว่าจะสร้างชื่อเสียงให้เขา จึงลงลายมือชื่อไว้ที่บริเวณหน้าโบสถ์ พื้นที่ด้านหลังของภาพ ที่ซึ่งเส้นทัศนียภาพนำสายตาไปจุดนั้นพอดี

การวิเคราะห์สัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ใช้ที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา

- 1) แหวน เป็นสัญลักษณ์ของชีวิตนิรันดร์ ความสมบูรณ์แบบของพระเจ้า
- 2) ประตู (Gate) เป็นสัญลักษณ์ของประตูสวรรค์
- 3) เสา (Pillar) เป็นสัญลักษณ์ของพระทรมาน
- 4) โบสถ์ (Church) ในศาสนาคริสต์ โบสถ์เป็นสัญลักษณ์ของพระนิเวศของพระเจ้า เป็นสัญลักษณ์ของพระสรีระของพระคริสต์
- 5) สี

5.1 สีแดง ในทางคริสต์ใช้สีแดงเป็นเครื่องแต่งกายของพระคาร์ดินัล เป็นสีแห่งโลหิตมีความสัมพันธ์กับอาชรมณ์ เป็นสัญลักษณ์ของความรัก

5.2 สีน้ำเงิน เป็นสีประจำตัวของแม่พระ

2.1.3.3 The School of Athens, 1509

ภาพที่ 2.9 The School of Athens

เทคนิค : Fresco

ขนาด : 770 cm (วัดจากฐาน)

แนวคิด และกระบวนการวิธีการทำงานของศิลปิน

รูป fresco นี้เป็นรูปที่ประดับอยู่ใน Stanza della Segnatura กรุงวาติกัน อยู่ในห้องโถงใหญ่ซึ่งเป็น Signature Room ที่ถูกใช้โดยจูเลียสที่ 2 (Julius II, 1503-1513) เพื่อเป็นห้องสมุดส่วนตัวของพระองค์

เป็นภาพเหตุการณ์ที่ อริสโตเติล และเพลโต ยืนอยู่ในโรงเรียนแห่งกรุงเอเธนส์ รายละเอียดไปด้วยเหล่านักปราชญ์จำนวนมาก ซึ่งราฟาเอลใช้สื่อถึงสัญลักษณ์แห่งความรู้ เป็นสัญลักษณ์ของศิลปะวิชาการสมัยโบราณของยุคคลาสสิก ที่ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาเข้ามาใช้และ ปรับปรุงประยุกต์ให้เข้ากับวิถีของตนได้เป็นอย่างดี จนเกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในยุคนั้น

รูปทรงคนที่อยู่ในภาพเป็นตัวแทนขององค์ความรู้ในยุคคลาสสิกกรีก-โรมันโบราณ กล่าวคือ ปรัชญา (Philosophy Knowledge), เทววิทยา (Theology), ศาลยุติธรรม (Justice) และการแพทย์ (Medicine)

ราฟาเอล มักจะนำผู้ที่มีชื่อเสียง นักปราชญ์ และศิลปินดั่งๆ มาใส่ไว้เป็น รูปทรงของเหล่านักปราชญ์สมัยโบราณในรูปของเขา เช่น โบหน้าของเพลโต ก็มีที่มาจากใบหน้าของ "เลโอนาร์โด" นั่นเอง

ใบหน้าของ "Heraclitus" ก็มีที่มาจากใบหน้าของ "มิเกลันเจโล" ส่วนตัวเขาเอง ก็ถูกจัดวางอยู่ในกลุ่มโหราจารย์เช่นกัน

ภาพ "The school of Athens" นี้เป็นภาพที่ทำให้เห็นถึงความสามารถของราฟาเอล ที่จัดการกับกลุ่มคน (figure) ให้เข้ากันได้กับงานสถาปัตยกรรมในรูปได้ลงตัวเป็นเอกภาพ แสดงถึงความรู้เกี่ยวกับยุคคลาสสิกโบราณของราฟาเอลได้อย่างดี ทั้งในเรื่องตำนานโบราณ เรื่องเล่าของ "Dante" (นักเขียนในยุคสมัยคาบเกี่ยวระหว่างยุคกลาง และยุคเรอเนซองส์) งานจิตรกรรม งานสถาปัตยกรรม และ ประติมากรรม ล้วนแล้วเป็นข้อมูลพื้นฐานให้เขาสร้างสรรค์ผลงานที่ยิ่งใหญ่นี้สำเร็จได้ด้วยดี

รูปนี้ดูเหมือนว่าจะจะเป็นรูปหนึ่งในหลายๆ รูปในห้องโถงของ Stanza Della Signature ของ จูเลียสที่ 2 ซึ่งเป็นพระสันตะปาปาจ้างให้ราฟาเอลมาตกแต่งใหม่ ด้วยความเชื่อในรูปแบบเก่าๆ ที่มีสไตล์ และ แนวคิด แบบเดิมๆ ยึดติดกับความเชื่อทางศาสนา และเรื่องเล่าตำนานจากพระคัมภีร์ไบเบิล

รูป "The school of Athens" จึงเป็นเหมือนหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงตัวตนที่แท้จริงของผู้คนในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของคน เน้นย้ำถึงแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับคน มากกว่าศาสนา ได้เป็นอย่างดี

2.2 ศิลปินที่มีแนวทางเกี่ยวข้องกับศิลปะแนวรูปสัญลักษณ์ (Figurative) และคริสต์ศิลป์

2.2.1 Bernard Buffet (1928-1999)

ศิลปินฝรั่งเศส เกิด 10 กรกฎาคม 1928 ที่ปารีส เสียชีวิต 4 ตุลาคม 1999 ได้ชื่อว่าเป็น 1 ใน 10 สุดยอดศิลปินยุคหลังสงครามโลก ในปี 1955 โดยแมกกาซีน "Connaissance des arts" เบอร์นาร์ด บัฟเฟต์ เป็นศิลปินที่มีความสามารถในแนวฟิกเกอร์เรทีฟ เพนต์ติ้ง (Figurative painting) มีการแสดงผลงานทุก ๆ ปี โดยเฉพาะปี 1952 มีแนวคิดหลักในการทำงานเกี่ยวกับพระเยซูคริสต์ The Passion of Christ

ผลงานส่วนมากของเบอร์นาร์ด บัฟเฟต์ ได้รับการเก็บรักษา และถูกจัดแสดงไว้ตามพิพิธภัณฑ์ทางศิลปะและหอศิลป์ทั่วทุกมุมโลก โดยเฉพาะที่ "Surugadaira Museum (Japan)" ซึ่งจัดแสดงผลงานของ บัฟเฟต์ กว่า 1,000 ชิ้น

ลักษณะที่เด่นชัดในผลงานของศิลปิน

ผลงานของเบอร์นาร์ด บัฟเฟต์ เป็นที่จดจำและน่าทึ่งในสไตล์ที่แปลกใหม่เร้าใจในยุคนั้น ด้วยลักษณะที่ชัดเจนและเด่นชัดในรูปร่างของคน (Figure) ที่บ่งถึงความทุกข์ยาก ใบหน้าที่เหยี่ยว ย่นมึ่วรวย มือที่เกร็ง เส้นผมตรงเหยียด แต่ยุ่งเหยิงและมีจำนวนน้อยกว่าปกติ ถูกตรึงไว้บนไม้

กางเขน เลียนแบบความทุกข์ยากและการตายบนกางเขนของพระเยซูคริสต์ ประกอบการใช้สี จำนวนน้อย ทั้งปริมาณและจำนวนสี (ดำ ขาว เทา เหลือง น้ำตาล เขียว) มีการใช้เส้นสีดำตัดเส้นรอบนอก เป็นเอกลักษณ์เด่นชัด

ภาพที่ 2.10 ผลงานของ Bernard Buffet

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ศึกษางานของเบอร์นาร์ด บัฟเฟต์ (Bernard Buffet)

1. รูปทรง (Form): คน (Figure) ที่ใช้ในรูปถูกขับให้เด่นชัดด้วยเส้นตัดสีดำ ลักษณะที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดจากยุคเรอเนซองส์ (ที่มีสัดส่วนของ figure สมบูรณ์แบบ) สัดส่วนที่ดูผอมยาวกว่าปกติ เพื่อบ่งบอกถึงความทุกข์ยาก ตรึงเครียด เศร้าโศก และทนทุกข์ ใบหน้าที่เต็มไปด้วยรอยเหี่ยวย่น เส้นผมตรงบาง มือเกร็งยาว ถูกเขียนขึ้นมาด้วยรูปทรงแบบง่าย ๆ ใช้เส้นร่างแบบการวาดเส้น (Drawing) ก่อนทาทับด้วยสีเพื่อให้น้ำหนักสร้างรูปทรงของคน (Figure) และวัตถุ (Object) ต่าง ๆ ในรูป

2. สี: สีที่ใช้มีจำนวนน้อย ทั้งปริมาณสี และจำนวนสี ที่สังเกตได้ในรูปมีเพียงสีดำ สีขาว สีน้ำตาล สีเทา สีเหลือง แต่คุมโทนและน้ำหนักรวมของงานได้ดี

3. พื้นที่ว่าง องค์ประกอบ ทศนิยมวิทยา (Space, Composition, Perspective): ที่ว่าง การจัดวางรูปและองค์ประกอบ รวมไปถึง ทศนิยม-ทัศนียภาพที่ลวงตาให้เห็นพื้นที่ด้านหลัง (ความลึกของภาพ) ไม่ค่อยถูกนำมาใช้มากนัก ภาพดูแบน ๆ ไม่ค่อยมีมิติ แต่พื้นที่ว่างถูกใช้อย่างลงตัว มีการจัดวางระหว่างรูปร่างคน (Figure) และพื้นที่ว่าง (Space) อย่างสมดุล

4. สัญลักษณ์: วัตถุสิ่งของ (object) ที่ใช้ ถูกนำมาตัดทอนบางส่วน ไม่เน้นเด่นชัด (ไม้กางเขน) มีการใช้วัตถุที่เป็นของยุคสมัยนั้น ๆ (Daily life object) เช่น บันได เสื้อผ้า ทำให้แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดจากยุคเรอเนซองส์

5. แนวคิดเกี่ยวกับคริสต์ศาสนา : ถูกนำมาใช้เพื่อถ่ายทอดสู่ผู้ชม เช่น การถูกตรึงไม้กางเขนและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูคริสต์บนไม้กางเขน การนำพระเยซูคริสต์ลงจากไม้กางเขน โดยมารีย์ แมกดาลีน และสาวกคนอื่น ๆ ตามตำนานในพระคัมภีร์ไบเบิล ถูกทำให้เป็นปัจจุบัน เหมือนนำเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ ในเวลาปัจจุบัน สภาพแวดล้อมปัจจุบัน

2.2.2 Graham Sutherland

จิตรกรและศิลปินภาพพิมพ์ ชาวอังกฤษ เกิดที่ลอนดอน เรียนที่ Goldsmith's College of Art เริ่มเขียนรูปเมื่อปี 1930 โดยมีแรงบันดาลใจจากทิวทัศน์ในเมือง Pembroke shire ในเวลส์ ทำให้ต่อมา ภาพทิวทัศน์ (Landscape) จึงเป็นแหล่งที่มาของแรงบันดาลใจในการทำงานศิลปะของเขาตลอดมา

ในปี 1962 ได้รับการจ้างให้ออกแบบ รูปประดับเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระคริสต์ หลังแท่นบูชาในโบสถ์โคเวนทรี (Coventry Cathedral) และต่อมามักจะได้รับการว่าจ้างให้เขียนภาพเหมือนบุคคลสำคัญ (Portraits) เช่น Winston Churchill ในระหว่างช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซุธเธอร์แลนด์ (Sutherland) ได้รับการว่าจ้างให้เป็นศิลปินผู้บันทึกเหตุการณ์การทิ้งระเบิดของพวกเยอรมันในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และเมืองคาร์ดิฟฟ์ (Cardiff) ในเวลส์ และประเทศฝรั่งเศส Graham Sutherland เสียชีวิตวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1980 ที่ลอนดอน

ลักษณะเด่นในผลงานของศิลปิน

Graham Sutherland หลงใหลในงาน Landscape โดยเฉพาะทิวทัศน์ชายฝั่งที่ประเทศเวลส์ เช่น ผลงานชื่อ "Estuary with Rocks" ที่ศึกษารูปร่างรูปทรงของสิ่งมีชีวิตผสมกับรูปทรงของแผ่นดิน (Landscape) เป็นการนำเสนอการก่อกำเนิดรูปทรงใหม่ของครึ่งมนุษย์ ครึ่งอินทรีย์รูป (organic form) ในรูปแบบของ Figurative ที่ได้จากการศึกษา เส้นที่ขึ้นลงในรูปทรงของเนินเขา หมู่บ้านและรูปทรงต่าง ๆ ในทิวทัศน์ที่เห็น

นอกจากนั้น ยังมีการสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับอิทธิพลจากเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean) เช่น ภาพ "Palm Leaves" ที่มีสีสันสดใสงดงาม เป็นรูปทรงที่มีมาจากใบปาล์มมีหนามแหลมและต้นไม้ที่มีหนาม

ภาพที่ 2.11 ผลงานของ Graham Sutherland

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ศึกษาผลงานของเกรแฮม ซุธเธอร์แลนด์ (Graham Sutherland)

1. รูปทรง (Form): รูปทรงสิ่งมีชีวิต รูปทรงของมนุษย์ที่ได้รับการออกแบบใหม่ให้ผลกลมกลืนกับสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ เช่นรูปทรงของใบไม้ ต้นไม้ หนามแหลมของต้นไม้ หรือรูปทรงที่ผสมกลมกลืนกับรูปทรงของทิวทัศน์ตามธรรมชาติ เช่นเนินเขา และหมู่บ้าน ก่อเกิดรูปทรงใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน แบบ Figurative มีการใช้รูปทรงเรขาคณิตแบบง่าย ๆ ประกอบกับรูปทรงของคน รูปทรงของเสื้อผ้า รูปทรงของสิ่งของเช่น ไม้กางเขน และโลจศพ ในผลงานที่มีแนวคิดตามแบบคริสต์ศิลป์ บางครั้งรูปทรงออกไปในทางกึ่งนามธรรม (Semi-Abstract)

2. สี: สีที่ใช้ค่อนข้างสดใส รุนแรง เช่น เหลือง แดง ส้ม ผสมกลมกลืนกับสีโทนเย็น เช่น น้ำเงิน เขียว รวมไปถึงสีม่วง สีดำ สีเทา พร้อมกับใช้สีดำตัดเส้นเพื่อขับเด่นรูปทรงให้ชัดเจน

3. พื้นที่ว่าง องค์ประกอบ ทศนิยมวิทยา (Space Composition, Perspective) พื้นที่ว่างสมดุล การจัดวางเน้นให้อยู่ตรงกลาง มิติของภาพบางครั้งก็ดูแบน ๆ บางครั้งก็ดูมีมิติในรูปทรงแบบเรขาคณิต เป็นรูปแบบที่ผสมระหว่างรูปทรงมนุษย์กับรูปทรงอินทรีย์รูป (organic form) รูปทรงธรรมชาติที่ประกอบขึ้นใหม่ โดยมีรูปทรง Figurative อยู่ด้านหน้า และด้านหลัง เป็นรูปทรงแบน ๆ ของเรขาคณิตเป็นส่วนใหญ่ ค่อนข้างออกไปในแนวทางแบบกึ่งนามธรรม (Semi-Abstract)

4. สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปที่เกี่ยวข้องกับศาสนา: มีไม้กางเขน หนามแหลม และโลจศพ ในรูปการตรึงไม้กางเขนของพระเยซูคริสต์ และรูป Pieta [การนำร่าง (พระศพ) ของพระเยซูลงมาจากไม้กางเขนโดยพระนางมารีย์ แมกดาลเลน และบรรดาสาวก]

5. แนวคิดทางคริสต์ศาสนา: ถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน แต่ถูกประยุกต์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามสไตล์การทำงานของศิลปิน

2.2.3 Marc Chagall (Yiddish, Russian, Belarusian)

เกิดที่เบลารุส (ส่วนหนึ่งในจักรวรรดิรัสเซีย) ปี 1887 วันที่ 7 เดือนกรกฎาคม ตายเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 1985 เป็นศิลปินฝรั่งเศสที่เกิดที่รัสเซีย เป็นชาวยิว เป็นพี่ชายคนโตของพี่น้องทั้งหมด 9 คน

ปี 1906 เริ่มศึกษาศิลปะกับศิลปินที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น ชื่อว่า "Yehuda" หลังจากนั้นย้ายไปเมืองเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก ศึกษาต่อที่ The School of the Society of Art Supporter กับนิโคไล โรริช (Nikolai Roerich) และในปี 1908-1910 ศึกษาภายใต้การดูแลของ "Leon Bakst" ที่โรงเรียน Zvantseva's School

หลังจากเป็นที่รู้จักในนามศิลปินผู้มีความสามารถแล้ว เข้าย้ายจากเซนต์ปีเตอส์เบิร์กไปปารีส, ฝรั่งเศส เพื่อเข้าไปถึงศูนย์กลางศิลปะของชุมชน Mout Parnasse" หลังจากนั้นในช่วง

สงครามโลก ครั้งที่ 1 เขาย้ายกลับไปกลับมาระหว่างบ้านเกิดในรัสเซีย (Vitebsk) และมอสโก รวมไปถึงย้ายกลับไปปารีสอีกครั้งในช่วงปี 1917-1923

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ฝรั่งเศสถูกเยอรมันยึดครอง มีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว ทำให้เขาต้องหนีจากฝรั่งเศส ผ่านสเปน และโปรตุเกส ไปอเมริกาในปี 1941

ในปี 1941 ภรรยาของเขา "Bella" ป่วยตาย ทำให้อีกสองปีต่อมาเขาย้ายกลับไปยุโรปอีกครั้ง และทำงานที่เมือง Provence ประเทศฝรั่งเศส และมีส่วนร่วมในองค์กรเอกชนที่ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ในช่วงนี้เองที่เขาพัฒนาผลงานของเขาไปได้ไกล มีการใช้สีเส้นที่สดใส มีการใช้รูปทรงของคนที่ไม่คุ้นเคยไปมาสลับซับซ้อน เป็น Figure ซ้อน Figure เพื่อถ่ายทอดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก ความสุขในชีวิต นอกจากนั้นเขายังได้เริ่มต้นผลิตงานปั้น งานเซรามิก และงานกระจก (Stained glass) อีกด้วย

ลักษณะเด่นในงานของศิลปิน

ผลงานของ มาร์ก ชากัล มีแรงบันดาลใจมาจากศิลปวัฒนธรรมประเพณี ความเป็นอยู่แบบท้องถิ่น ในเบลารุส (รัสเซียเดิม) และมักจะถ่ายทอดเรื่องราวจากพระคัมภีร์ไบเบิลที่สะท้อนให้เห็นถึง มรดกตกทอดทางศาสนา ที่มีที่มาจากศาสนายิวของชาวยิวในรัสเซีย

นอกจากนี้ เขายังผลิตผลงานและสร้างสรรค์งานศิลปะในแขนงอื่น ๆ อีก ทั้งการผลิตผลงานศิลปะรับใช้ชุมชน และตี๊กโบสถ์ต่าง ๆ เพื่อรับใช้ศาสนาด้วย

งานของ ชากัล สามารถจัดเข้าหมวดหมู่ได้กับทุกแขนงของศิลปะร่วมสมัย เป็นการเคลื่อนไหวครั้งสำคัญในวงการศิลปะ เป็น Avant-garde ของศิลปะโลกในปารีสขณะนั้น แต่อย่างไรก็ตาม งานของชากัลมักจะรักษาระยะห่าง มีช่องว่าง ไม่สามารถทาบทับได้พอดีกับการแสดงงานศิลปะในช่วงเวลานั้น

งานของมาร์ก ชากัล ได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงช่วงวัยเยาว์อันแสนสุขในชนบทบ้านเกิดของเขา และบ่อยครั้งก็แสดงถึงความสับสนยุ่งเหยิงที่เขาได้รับ ชากัลชอบที่จะสื่อสารกับผู้ชมภาพของเขาด้วย ช่วงเวลาแห่งความสุข การมองโลกในแง่ดีจากสีเส้นที่สดใสที่เขาใช้ในงานของเขา และบ่อยครั้งที่เดียวที่เขาและภรรยาจะใส่ตัวเองลงไปในงาน เพื่อเป็นผู้สังเกตการณ์ในความเป็นไปของโลก ดูได้จากงาน "The White Crucifixion" ที่แสดงให้เห็นถึงการคัดค้านระบอบการปกครองแบบสตาลิน (Stalin) การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์และการกดขี่ข่มเหงชาวยิว อย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาที่สุด

ภาพที่ 2.12 ผลงานของ Marc Chagall

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ศึกษาผลงานของ Marc Chagall

1. รูปทรง (Form): คน (Figure) ที่นำเสนอเป็นรูปแบบที่ไม่เหมือนจริง เป็นรูปทรงแบบง่าย ๆ ตัดทอนเหลือให้มองเห็นว่าเป็นรูปคน มีการออกแบบจัดรูปทรงของคนให้โค้งผิดจากความเป็นจริง ประกอบกับการใช้รูปทรงของสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ เช่น แพะ นก ไก่ ต้นไม้ พุ่มไม้ และมีการใช้รูปทรงอย่างง่าย ๆ ของวัตถุสิ่งของต่าง ๆ เช่น เทียนไข บันได บ้าน ม้วนกระดาษ เครื่องดนตรี (ไวโอลิน) มีการใช้รูปทรงของหน้าต่าง กระจก เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในงาน ประกอบกันอย่างซับซ้อนแต่กลมกลืน ได้รับอิทธิพลจาก Cubism และ Fauvism อย่างเห็นได้ชัด

2. สี (Color): สีที่ใช้เป็นสีสว่าง (Vivid) สดใส มีการใช้สีดำและสีขาวตัดเส้นรอบนอกของรูปทรงต่าง ๆ ด้วย

3. พื้นที่ว่าง องค์ประกอบ ทักษะวิทยา (Space, Composition, Perspective): มีการจัดวางรูปทรงของคน สัตว์ สิ่งของ อย่างซับซ้อน ทับไปทับมาเพื่อสร้างมิติ (แต่ไม่มากนัก) ดูออกไปทาง

สองมิติมากกว่า) องค์ประกอบของงานไม่อยู่ตรงกลาง ดูเคลื่อนไหว ล่องลอยหมุนเวียนไปทั่วทั้งภาพ ทำให้ดูเหมือนภาพแน่นไปด้วยรายละเอียด และดูเป็นภาพที่มีที่ว่าง (Space) มากในเวลาเดียวกัน

4.สัญลักษณ์: ที่ใช้ในงานชากัล ส่วนมากที่พบได้แก่

วัว (Cow): เป็นสัญลักษณ์แห่งชีวิต ที่ให้คุณค่าจากอวัยวะทุกส่วนแก่มนุษย์

ต้นไม้ (Tree): เป็นสัญลักษณ์แห่งชีวิต

ไก่ตัวผู้ (Cock): เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ มักจะเขียนให้อยู่ด้วยกันกับภาพของคูรัก คู่แต่งงาน

ภาพหน้าอก (เปลือย) ของหญิงสาว: เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ (ชากัลให้ความสำคัญนับถือความเป็นเพศหญิงมาก)

คนเล่นเครื่องดนตรี (ไวโอลิน) : ในบ้านเกิดของเขา Vitebsk นักดนตรีจะเล่นงานประจำที่เกี่ยวกับศาสนา (วันเกิด, การแต่งงาน, ผีศพ)

ปลา (Herring): มักเขียนให้ดูบินได้ (พ่อของชากัลทำงานในโรงงานปลา)

นาฬิกา ลูกตุ้ม (Pendulum Clock): สัญลักษณ์ของเวลา ชีวิตที่เรียบง่าย

เทียน และเชิงเทียน (Candle stick): เป็นสัญลักษณ์ทางศาสนายิว

หน้าต่าง (Window): ความรักในอิสระ ชีวิตอิสระ ชีวิตในปารีส มองผ่านหน้าต่าง (ต้องการอิสรภาพ ไม่ต้องการถูกกักขัง)

บ้าน (ใน Viotelosc) พบบ่อยในการเขียนรูปในช่วงที่อยู่ปารีส เป็นการแสดงออกถึงการคิดถึงบ้านเกิด

ละครสัตว์ (Scenes of Circus): ความกลมกลืนผสมผสานระหว่างคนกับสัตว์ ที่ทำให้เกิดการสร้างสรรคในมนุษย์

พระเยซูบนไม้กางเขน การสละชีวิตเพื่อไถ่บาป อันเป็นแก่นแท้ของศาสนาคริสต์

ม้า (Horses): สัญลักษณ์แห่งอิสรภาพ

หอไอเฟล (Eiffel Tower): มองขึ้นไปบนท้องฟ้า สูงขึ้นไปเพื่อพบกับอิสรภาพ

5.แนวคิดเกี่ยวกับศาสนา: เนื่องจากชากัลเป็นยิว (ศาสนายิวมีความเกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนา) ดังนั้นเราจะได้เห็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งชากัลนำมาใช้ในรูปเขียนของเขา เช่น หน้าต่าง ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับไม้กางเขน, ภาพเทวดา นางฟ้า ลอยอยู่บนท้องฟ้า อวยพร และกำกับดูแลความเป็นไปของมนุษย์, นักบวช ในศาสนายิว แสงเทียน (เทียนและเชิงเทียน), บันได (ไปให้ถึงสวรรค์), ภาพพระเยซูคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขน ฯลฯ

2.3 ศิลปะลัทธินีโอ-เอ็กเพรสชันนิสซึม(Neo-Expressionism)

แนวคิดและภาพรวมของศิลปะ Neo-Expressionism

เป็นลัทธิทางศิลปะที่มีแนวคิดปฏิเสธระบบกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางศิลปะในช่วงที่ผ่านมา ก่อนหน้านี้ เริ่มจากปลายทศวรรษ 1970 จนถึงกลางทศวรรษ 1980 (ในเยอรมันช่วงทศวรรษ 1960 เป็นยุคของศิลปินยุคใหม่ที่รวมตัวกันสร้างความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสภาวะกดดันแห่งระบอบการปกครองแบบนาซี รวมไปถึงสถานการณ์สงครามโลกครั้งที่สองที่บ้านเมืองถูกทำลายจนย่อยยับ วิกฤตการณ์ต่างๆ อันเนื่องมาจากภาวะสงครามการแบ่งแยกประเทศออกเป็นสองส่วน การปิดบังอำพรางการรับรู้ของประชาชน นับว่าเป็นช่วงเวลาที่ย่ำแย่และอันตรายที่สุดยุคหนึ่งของเยอรมันที่ปรากฏภาพแห่งการขัดแย้งอย่างเห็นได้ชัดในสังคม ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลและแรงผลักดันให้ศิลปินผลิตผลงานคุณภาพที่น่าเสียดสภาวะของสังคม สภาวะของตัวศิลปินเองที่ถูกกระทบโดยความรู้สึกสับสนวุ่นวายยุ่งเหยิงของสังคม ก่อเกิดความผิดปกติในจิตใจ แสดงออกมาให้เห็นได้ในผลงานศิลปะของพวกเขาในยุคนั้นต่อเนื่องกันมาจนเป็นการเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มของ Neo-Expressionism)

ศิลปะแนว Neo-Expressionism มักนิยมนำเสนอรูปทรงที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างรูปทรงของคน (figurative) และ ตัวอักษร หรือ สัญลักษณ์เรื่องราวที่กล่าวถึงเทพปกรณัมมหากาพย์ อีพิค นักรบ กษัตริย์ เทพนิยาย เรื่องเล่ายุคโบราณ ที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึก บอกถึงความเชื่อ และ เรื่องเกี่ยวกับชาวบ้าน รวมไปถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ Cybernetics (กระบวนการควบคุมสิ่งมีชีวิต เช่น ระบบประสาท สัญลักษณ์ มานุษยวิทยา) โดยใช้เทคนิคจิตรกรรม (painting) และจิตรกรรมสื่อผสมในการนำเสนอผลงาน

ศิลปินของเยอรมันที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มการเคลื่อนไหวทางศิลปะนี้ได้แก่

- Georg Baselitz
- Jörg Immendorff
- Anselm Kiefer
- Sigmar Polke
- A.R. Penck
- Markus Lupetz
- Raineretting

2.3.1 Georg Baselitz (Hans-Georg Kern)

เกิดเมื่อปี ค.ศ. 1938 ที่เมืองGrossbaselitz ในเขต Saxony ของ อดีตเยอรมันตะวันออก ใกล้เมือง Dresden

ปี 1955 สมัครเข้าเรียนที่ Academy of Art ในเมือง Dresden แต่ถูกปฏิเสธทำให้เขาต้องไปเรียนจิตรกรรมที่ College of Fine and Applied Art ในเมืองเบอร์ลินตะวันออก ปี 1956

ปี 1957-62 ศึกษาการเขียนรูปที่ The State College of Fine Art ในเมืองเบอร์ลิน ตะวันตก ภายใต้การดูแลของ Hann Trier

ในปี 1961 เขาเปลี่ยนมาใช้นามสกุล Baselitz โดยนำมาจากสถานที่เกิดของเขา

ปี 1978-1983 เป็นศาสตราจารย์ประจำที่ The state Academy of Fine Art เมือง Karlsruhe

ปี 1983-88 ย้ายไปที่ College of Art เมืองเบอร์ลิน เขาอาศัยและทำงานที่เมือง Derneburg ใกล้กับเมือง Hildesheim รวมไปถึงเมือง Imperia ในอิตาลีด้วย

Georg Baselitz เป็นศิลปินของเยอรมันคนหนึ่งที่น่าสนใจในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุคที่ศิลปินได้แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจากสภาวะกดดันหลังจากประเทศถูกทำลาย โดนแบ่งแยกออกเป็นสองส่วน หลังการล่มสลายของระบอบการปกครองนาซีที่นำพาประเทศเข้าสู่ สงครามจนพ่ายแพ้ ประเทศชาติยับเยินเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนอยู่ในภาวะไร้ที่พึ่ง เกิดความขัดแย้ง ของคนในชาติจนต้องแบ่งออกเป็นสองฝ่าย ด้วยระบอบการปกครองสังคมนิยมคอมมิวนิสต์และ ประชาธิปไตย อันนำมาซึ่งเยอรมันตะวันออก และเยอรมันตะวันตก

ศิลปินในยุคเดียวกับ Georg Baselitz ที่ช่วยกันก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวทางศิลปะ อย่างรุนแรงในยุคนี้ได้แก่ Joseph Beuys, Gerhard Richter, Markus Lupertz, Sigmar Polke, Anselm Kiefer, Jorg Immendorff, Blink Palermo และอีกมากมายหลายคน สร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ แข่งขันกันผลิตผลงานอันแปลกใหม่ให้กับวงการศิลปะอย่างต่อเนื่อง

Georg Baselitz ได้รับอิทธิพลจากงานในแนว Social Realism ในช่วงต้นๆ เนื่องจาก เขาเกิดในเยอรมันตะวันออก แถบถิ่นที่ศิลปะแนวบาโรค (Baroque) เพียงพู่ถึงขีดสุดซึ่มลึกอยู่ใน ศิลปวัฒนธรรมประเพณีของคนในท้องถิ่น ในเมือง Dresden ในช่วงศตวรรษที่ 19 ศิลปินที่ สำคัญได้แก่ Caspar David Friedrich, C.G. Carus, Ludwig Richter, และ Ferdinand Von Rayski ต่อเนื่องมาจนถึงศตวรรษที่ 20 ที่เมืองนี้เป็นถิ่นพำนักของศิลปินที่มีชื่อเสียง เช่น Otto Dix, Oskar Kokoschka ที่ผลิตงานในแนว Neo-Expressionism ดังนั้น Georg baselitz จึง ค้นเคยกับการเขียนรูปสไตล์ " Dresden School " เป็นอย่างดี

ต่อจากนั้นหลังจากที่ได้เข้าเมืองหลวง (ของเยอรมันตะวันออก) เบอร์ลินตะวันออก เขา เริ่มศึกษาศิลปะที่นั่นทำให้สไตล์การทำงานของเขาเข้าสู่แนวทางของ Social Realism มากขึ้นและ

มองเห็นเด่นชัดขึ้น และเมื่อเขาได้ข้ามกำแพงเบอร์ลินไปที่เยอรมันตะวันตกศึกษากับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านรูปเขียนนามธรรม (abstract painter) Hann Trier เขาก็ซึมซับแนวคิดวิธีการในการสร้างสรรค์งานศิลปะได้มากขึ้น

แนวทางในการผลิตผลงานทางศิลปะของ Georg Baselitz ในช่วงต้นๆ นั้นเห็นได้ชัดว่าเขาสนใจในศิลปะแนว Mannerism แต่ไม่ใช่ในเทคนิควิธีการการเขียนรูปที่เขาสนใจ เขาสนใจในการค้นหาจุดที่น่าสนใจจุดต่างๆ ที่เป็นอิสระต่อกันในขนบวิธีแห่งการสร้างสรรค์งานศิลปะของเยอรมัน ขนบวิธีที่ไม่ใช่แค่เพียงเกี่ยวข้องกับศิลปะนามธรรมที่เคลื่อนไหวอยู่ฝั่งตะวันตก แต่กลับรวมไปถึงโลกแห่งฝั่งตะวันออกที่อยู่ภายใต้กระบวนการวิธีแห่งลัทธิ Social Realism

Georg Baselitz ค้นหาตัวตนของตัวเอง เอกลักษณะ โดยที่อัตลักษณ์ของศิลปินเป็นส่วนสำคัญที่เขามองหาอยู่ในขณะนั้น เป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่ศิลปินในเยอรมันในยุคนั้นก็กลับหมกมุ่นอยู่กับตัวเอง จมอยู่กับความเจ็บปวดในอดีต ไม่ได้มองไปรอบๆ ตัว กับการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวในโลกศิลปะ

ท่ามกลางกระแสแนวคิด การใช้รูปเขียนเพื่อสื่อสารกับโลกภายนอกถึงความเป็นไปและตัวตนของศิลปินซึ่งมีมานานนับศตวรรษ Georg Baselitz ทำเช่นเดียวกัน เขาศึกษาหาข้อมูลและแรงบันดาลใจจากโลกแห่งความแตกต่างทั้งฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก เพื่อหาแนวทางที่แสดงตัวตนที่ชัดเจนของตัวเอง เช่นในผลงานชื่อ "Heroes" (The helden) รูปเขียนที่เป็น figures ที่แสดงถึงความเจ็บปวด ความทุกข์ระทม สิ้นหวังหมดศรัทธา ยืนอยู่บนพื้นดินที่ย่อยยับดับสิ้น รอยแผลบาดแผลของพวกเขาที่ชี้ให้เห็นถึงความเจ็บปวดของชนชาติเยอรมัน ความเจ็บปวดของประเทศของเขา นำไปสู่การมองหาสันติภาพและความมั่นคงในชีวิต รูปเขียนหลายๆรูปในชุดนี้ของเขาซึ่งผลิตและสร้างสรรค์ในช่วงเวลา 1965/1966 เป็นหลักฐานที่ชี้ชัดให้เห็นถึงความเจ็บปวดทรมาน ความยากลำบากที่ผ่านมาซึ่งได้จบลงไปแล้ว

Georg Baselitz พัฒนางานของเขาอย่างต่อเนื่องด้วยการศึกษาค้นคว้าในหลากหลายแนวทาง เริ่มจากในช่วงต้นที่เขียนรูปคนท่ามกลางสภาวะแวดล้อมต่างๆ โดยเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ จากคนเลี้ยงแกะ พรานล่าสัตว์ หรือแม้แต่คนตัดไม้ ในรูปแบบที่ไม่สมประกอบ ถูกตัดทอน ถูกทำให้ไม่เป็นจริง รูปร่างของ Figure ที่ถูกทำให้ดูไม่ปกติชี้ให้เห็นถึงความเจ็บปวด ความรุนแรงก้าวร้าว ความปรารถนาที่จะหลุดพ้นของจิตวิญญาณ การเกิดใหม่ อันนำมาซึ่งจุดจบของการเจ็บปวด การสิ้นสุดจากการทรมานอันยาวนาน

ในช่วงปี 1967 ถึง 1969 บางส่วนในองค์ประกอบภาพถูกทำให้กลับหัวรูปภาพดูงงๆ สำหรับผู้ชมงาน ส่วนต่างๆ ในภาพดูสับสนวุ่นวายทั่วไปเต็มพื้นที่ของรูป ดูไม่แน่นอน ไม่แน่ใจ ไม่รู้ว่าด้านไหนเป็นด้านไหนเป็นรูปที่ไม่มีขอบเขตที่แน่นอนแท้จริง

รูปกลับหัวของ Baselitz จึงกลายมาเป็นเอกลักษณ์ที่ชัดเจน เป็นเครื่องหมายการค้าที่ทำให้เขามีชื่อเสียงอย่างแท้จริง เป็นสไตล์การทำงานแนวใหม่ที่เข้าค้นพบและพัฒนามันขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือไปจากเทคนิควิธีการเขียนรูปที่แปลกไปจากคนอื่น เช่น การเขียนรูปจากรูปถ่าย ไม่ใช่ลอกเลียนจากธรรมชาติจริงๆ การใช้สีแปร่งที่ผิดไปจากขนบเดิมๆ การเขียนรูปด้วยนิ้วมือ แทนพู่กัน เขาคิดค้นจนได้ทฤษฎีและเทคนิควิธีการที่ชัดเจน สร้างสาระสำคัญในแนวคิดใหม่ๆ สร้าง element ใหม่ๆ ในงานศิลปะ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกรุนแรงเกรี้ยวกราด เปลี่ยนแปลงรูปร่างหน้าตาของ Figure ในงานเขียนรูปของเขาจากความเป็นจริงจนเป็นแค่เพียงโครงสร้างและองค์ประกอบหนึ่งในรูปเขียนเท่านั้น

นอกจากนั้นเขายังสนใจศึกษาเกี่ยวกับคริสตศิลป์ (Christian Art) เพื่อเปิดให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก เหตุที่มา และวัตถุประสงค์ในการผลิตผลงานเชิงศาสนาและด้วยเหตุผลส่วนตัวของเขาที่ต้องการเข้าใจถึงรากของวัฒนธรรมของยุโรปที่ถูกถ่ายทอดผ่านผลงานเชิงคริสตศิลป์ ผลงานที่เกี่ยวกับศาสนาคริสต์ที่น่าสนใจคือ งาน "The Lamentation, 1983" ซึ่งพูดถึงเหตุการณ์ในไบเบิล ตอนที่นาพระเยซูคริสต์ลงมาจากไม้กางเขนหลังสิ้นพระชนม์

ช่วงหลังของทศวรรษ80 Baselitz มีชื่อเสียงแล้ว มีทฤษฎีการเขียนรูปที่ชัดเจนของตนเอง เริ่มศึกษาหาความรู้แปลกแหวกแนวออกไป เขาเริ่มสนใจงานที่มีที่มาจากวัฒนธรรมต่างชาติ จากงานประติมากรรมของแอฟริกา สนใจงานศิลปะอิสลาม คู่ขนานไปกับความชัดเจนในสไตล์การทำงานของเขาที่เห็นชัดถึงอิทธิพลของศิลปะแนว Mannerism ทั้งในแนวคิดและ element ในงานศิลปะของเขา ก่อเกิดผลงานศิลปะที่มีสไตล์แปลกใหม่พิเศษไม่เหมือนใครเป็นเอกลักษณ์

งานของ Georg Baselitz เป็นการกลับมาอีกครั้งของจิตรกรรมในยุค 1965-66 ที่สะท้อนแนวคิดภาพรวมของผู้คนในสังคมที่หวาดกลัวกับสภาพสังคมที่ไม่มีจุดหมายไร้ซึ่งความหวัง

Georg Baselitz นิยมใช้รูปทรงผสมในลักษณะของ Symbolism กับ Neo Mannerism มีการใช้สีที่สดใส สีแปร่งรุนแรง และเทคนิควิธีนำเสนอที่แปลกประหลาดด้วยการกลับหัวรูป Figures เป็นแบบ Upside-down image

ผลงานของ Georg Baselitz, Adieu, 1982

ภาพที่ 2.13 Adieu, 1982, Oil on Canvas, 2500x3005 mm

ผลงานของ George Baselitz ชิ้นนี้ "Adieu" แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกแตกแยกบาดหมางของมนุษย์ โดยมี Figures อยู่ 2 คนในภาพ แต่ทำให้ดูโดดเดี่ยวโดยที่คนหนึ่งกำลังเดินจากไป อีกคนหนึ่งโบกมือลาอย่างช่วยอะไรไม่ได้ โดยมี Background เป็น Checkerboard รูปทรงสี่เหลี่ยมตารางสีเหลืองสลับขาวที่ไม่มีมิติลึกเข้าไป เป็นเพียงแค่ฉากหลังที่ได้รับอิทธิพลงานเชิงนามธรรม

รูปทรงคนถูกตัดทอนให้เหลือรูปทรงแบบง่าย ๆ ไม่ใช่งานเหมือนจริง ไม่เน้นกล้ามเนื้อเป็นลักษณะ Neo Mannerism โดยมีเส้นสีดำตัดเน้นเส้นรอบนอก

ใบหน้าของคนที่กำลังเดินจากไป ดูเหมือนว่ากำลังโกรธ ส่วนคนที่ยืนโบกมือลาใบหน้าแสดงอารมณ์ไม่ใส่ใจในความรู้สึกของคนที่กำลังเดินจากไป ซึ่ง Baselitz ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของสังคมสมัยใหม่ โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้คนห่างกันมากขึ้น สัมพันธภาพระหว่างคนในสังคมลดน้อยถอยลง สร้างบรรยากาศน่าหวาดกลัว เปลี่ยนเหงาและแตกแยก

ความแปลกในการนำเสนอผลงานยังคงความเป็นเอกลักษณ์ด้วยการกลับหัวของภาพ (Upside-down image) ด้วยขนาดของภาพที่ใหญ่ สามารถสร้างความตกตะลึง และสร้างคำถามในตัวชิ้นงานให้กับผู้ชม ประกอบกับสีที่สดใสของพื้นที่สีเหลืองด้านหลัง ซึ่งแฝงนัยยะตัวตนที่แท้จริงแห่งความเป็นมนุษย์

สีเหลืองสลับกับสีขาวเป็นตารางในพื้นที่ด้านหลัง นอกจากจะชี้ให้เห็นถึงสภาพสังคมในโลกสมัยใหม่ที่สลับซับซ้อนสื่อความหมายทั้งในเชิงดีและไม่ดี ยังอาจมีความหมายเชิงศาสนาที่ Baselitz กำลังศึกษาอยู่ในช่วงทศวรรษ 80 ก็เป็นไปได้

สีเหลือง หมายถึงความเสื่อมของมนุษย์ ความหลงกลวง การฉ้อฉล การทรยศ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ของจิตวิญญาณ ที่มนุษย์ทุกคนมีอยู่ด้วยกันทุกคนทุกยุคทุกสมัย (จอร์จ เพอร์กูสัน เขียน แปลและอธิบายเพิ่มเติมโดย กุลวดี มกราภิรมย์, เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์, พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ: อมรินทร์ 2549 หน้า 71-74)

ผลงานของ Georg Baselitz, Dinner in Dresden, 1983

ภาพที่ 2.14 Dinner in Dresden, 1983

ในทศวรรษ 80 Baselitz เริ่มศึกษาและได้ motifs แนวคิดการผลิตงานศิลปะจากคัมภีร์ไบเบิล งานเชิงคริสต์ศิลป์ซึ่งส่งผลและเห็นได้ชัดทั้งสัญลักษณ์ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในงานของเขา ผลงานชิ้นสำคัญในปี 1983 ก็คือ "Dinner in Dresden" มีสาระสำคัญเกี่ยวพันกับศาสนาคริสต์ ทั้งเรื่องราวที่ต้องการสื่อให้ผู้ชมงานของเขาได้รับรู้เกี่ยวกับสภาวะของโลกใหม่ที่เจริญแต่เพียงทางวัตถุ แต่ตกต่ำในด้านศีลธรรม ที่ผู้คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น ลืมเลือนคำสั่งสอนสำคัญที่บอกว่า "ให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง" ในศาสนาคริสต์ไปเสียสิ้น ท่ามกลางความวุ่นวาย แ่งแย่งชิงดีชิงเด่นของคนในสังคม โดดเดี่ยวซึ่งกันและกัน เปลี่ยวเหงาท่ามกลางผู้คนมากมาย (lost in the city)

Baselitz ต้องการแสดงให้เห็นสภาวะที่แตกแยกของคนในสังคม ผู้คนอยู่กับตัวเองมากขึ้น ครอบครัวย้ายไป เพื่อนฝูง (ที่แท้จริง) ไม่มีเหลือ แม้แต่เวลาทานอาหารเย็นที่ควรอยู่พร้อมหน้า

พร้อมตาของสมาชิกในครอบครัว แบบครอบครัวใหญ่เหมือนสังคมในอดีต หรืออย่างน้อยควรมีเพื่อนร่วมโต๊ะสักคน แต่กลับต้องออกไปทานอาหารคนเดียว ท่ามกลางคนที่ไม่รู้จักมากมาย บรรยากาศในร้านวุ่นวาย แต่ไม่มีใครรู้จักกัน

ในรูป "Dinner in Dresden" จะได้เห็นถึงการจัดวางท่าทางที่แตกต่างของรูปทรงคน แสดงให้เห็นถึงการไม่ใส่ใจซึ่งกันและกัน ผู้คนมุ่งแสวงหาแต่ความสุขให้ตัวเอง

รูปทรงของคนเป็นแบบ Neo Mannerism รูปทรงแบบง่าย ๆ ตัดทอนจนเกือบเป็นงานนามธรรม แต่ยังคงพอเห็นถึงที่มาที่ไปของรูปทรงกึ่งนามธรรม เช่นเดียวกับวัตถุต่างๆบนโต๊ะอาหาร สีที่ใช้สีอ่อนยยะแห่งคริสต์ศาสนามืดเข้มข้งชัดเจน เช่น สีดำ สื่อถึงความตาย ความเศร้า โศก การเจ็บป่วย (ในที่นี้อาจหมายถึงการเจ็บป่วยทางจิตของคนในสังคม) การปฏิเสธ (ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน)

สีฟ้า ที่อยู่ในพื้นที่ด้านหลังถูกแบ่งแยกให้เห็นชัดเจน (สีฟ้ากับสีดำ) เหมือนโลกถูกแบ่งเป็นสองส่วน ทั้งส่วนที่ดีและไม่ดี เป็นสัจธรรมของโลก

ผีแปรปรวนแรงสื่อถึงความสับสนวุ่นวายของสังคม และในจิตใจมนุษย์ที่เป็นสมาชิกในสังคม

สีน้ำตาล ที่ใช้กับรูปทรงคน สื่อถึงความเสื่อมทราม

สีเหลืองบนใบหน้าคน สื่อถึงความหลงกลวง การอิจฉาริษยา และการทรยศ

สัญลักษณ์วงกลมที่ใช้มีสองความหมาย หนึ่งคือ ความเป็นนิรันดร์ และอาจสื่อถึงผลไม้ตามตำนานที่ทำให้มนุษย์ต้องตกอยู่กับความผิดบาปไปชั่วลูกชั่วหลาน

ภาพรวมของภาพนี้อาจได้แรงบันดาลใจมาจากภาพ "The last supper" และเรื่องราวการทรยศของสาวกของพระเยซูคริสต์ก่อนถูกตรึงไม้กางเขน

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ศึกษาผลงานของ Georg Baselitz โดยสรุป

1 รูปทรง(Form) เป็นรูปทรงของรูปร่างคน และภาพเหมือนคน ที่ถูกตัดทอนจนเหลือเกือบเป็นงานนามธรรม เป็นรูปทรงแบบ Neo Mannerism ที่ยังคงบอกได้ถึงที่มาที่ไปของรูปทรงกึ่งนามธรรม เช่นเดียวกันกับรูปทรงของวัตถุต่างๆที่ถูกตัดทอน มีการใช้เส้นสีดำตัดเน้นเส้นรอบนอก รวมไปถึงการกลับหัวรูปทรง จนดูแปลกตาและสร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นจนเป็นเครื่องหมายการค้าเฉพาะตัวของเขาดังแต่นั้นมา

2 สี (Color) มีการใช้สีที่สดใสประกอบด้วยผีแปรปรวนแรง ในแต่ละสีแฝงไปด้วยความหมายในเชิงคริสต์ศาสนา การปะติดปะต่อกันของสีต่างๆก่อให้เกิดรูปทรง บางครั้งความลึกของภาพไม่มี เป็นแค่ชั้นของสีบนพื้นผิวเท่านั้น

3 พื้นที่ว่าง องค์ประกอบ ทศนิยมวิทยา (Space, Composition, Perspective) ด้วยการใช้สีที่สดใส และผีแปรปรวนแรง ทำให้เกิดผลต่างๆมากมาย โน้ตงมของพื้นที่ว่างที่บางครั้งดูเหมือน

อัดแน่นไปด้วยรูปทรง ในทางกลับกันบางครั้งดูเหมือนเป็นเพียงพื้นที่ว่างไร้รูปทรง บางครั้งก่อเกิดมิติตความลึก บางครั้งดูเหมือนกองรวมกันอยู่ตรงหน้า เป็นเพียงแค่พื้นผิวของการทับซ้อนของสีเท่านั้น การวางตำแหน่งของรูปทรงลงตัว ถ่วงน้ำหนักได้ดี

4 สัญลักษณ์ที่ใช้ในงาน บางครั้งก็ดูวุ่นวายสับสนเต็มไปด้วยสัญลักษณ์ที่ซ่อนอยู่ในสี รูปทรงคน และ ภาพคนเหมือน ที่เป็นรูปทรงผสมในลักษณะ Symbolism และ Neo Mannerism อันมีพื้นฐานหลักจากความเจ็บปวดจากสงครามและเหตุการณ์ร้ายอันเกิดจากการกระทำของชนชาติเยอรมัน นอกจากนี้ยังมีที่มาจากแนวคิดเชิงศาสนาและวัฒนธรรมต่างชาติอีกด้วย

5 แนวคิดหลักในการสร้างสรรค์งาน Georg ศึกษาหาข้อมูลและได้แรงบันดาลใจจากโลกแห่งความแตกต่างทั้งฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก มีการใช้รูปทรงคน ที่แสดงถึงความเจ็บปวด ความทุกข์ การสิ้นหวัง ศรัทธา รอยบาดแผลแห่งเหตุการณ์ร้าย ความเจ็บปวดของชนชาติเยอรมัน ความปรารถนาที่จะหลุดพ้น การเดินทางไปสู่สันติภาพ สิ้นสุดการทรมานที่แสนยาวนาน รวมไปถึงแนวคิดที่เปิดให้เห็นความรู้สึก เหตุที่มาจากการผลิตผลงานเชิงศาสนาและการเข้าถึงรากเหง้าของวัฒนธรรมยุโรป ซึ่งหลังๆก็พัฒนาไปถึงการเข้าถึงศิลปวัฒนธรรม รวมไปถึงแนวคิดที่มีที่มาจากการศึกษาวัฒนธรรมต่างชาติอีกด้วย

2.3.2 Jorg Immendorff

เกิดเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 1945 ในเมือง Bleckede ใกล้กับ Luneburg เป็นศิลปินร่วมสมัยชาวเยอรมัน ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีคนหนึ่งของยุค เขาทำงานหลักในเชิงจิตรกรรม นอกจากนี้ยังสนใจและทำงานอื่นๆอีกเช่น งานประติมากรรม งานออกแบบเวที และเป็นอาจารย์สอนศิลปะ ศาสตราจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะอีกด้วย

เขาเริ่มศึกษาศิลปะที่สถาบันสอนศิลปะในเมือง Düsseldorf ภายใต้การสอนของ Joseph Beuys ต่อมาเขาถูกสถาบันไล่ออกอันเนื่องมาจากเรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางศิลปะลัทธิ Neo-Dadaist

Jorg Immendorff ทำงานเป็นครูสอนศิลปะอยู่ 12 ปี หลังจากนั้นก็เป็นศิลปินอิสระเดินทางไปทั่วยุโรปในฐานะศาสตราจารย์ทางด้านศิลปะ ในปี 1989 กลายมาเป็นศาสตราจารย์ประจำสถาบัน "Stadelschule" ใน Frankfurt am Main

1996 เขาเป็นศาสตราจารย์ที่สถาบันศิลปะในเมือง Düsseldorf ซึ่งเป็นสถาบันเดียวกับที่เคยไล่ออกเมื่อเป็นนักศึกษา

งานของ Jorg Immendorff บางครั้งชวนให้ระลึกถึงงาน Surrealism และบางครั้งก็เห็นชัดถึงการใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องอธิบายพรรณนาถึงการเมืองและสื่อสารถึงแนวคิดทางการเมืองของเขา

เขาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มเคลื่อนไหวทางศิลปะ “Neue Wilde” ผลงานที่มีชื่อเสียงของเขาคือผลงาน Series ในชุด “Café Deutschland” เป็นผลงานต่อเนื่อง 16 ชิ้น ขนาดใหญ่ ซึ่งเริ่มผลิตผลงานเมื่อปี 1977

ในผลงานชุดดังกล่าวแสดงถึงความขัดแย้งในแนวความคิดในเรื่องการเมืองการปกครอง ระหว่างเยอรมันตะวันตก และ เยอรมันตะวันออก มีการใช้สัญลักษณ์ที่สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมยุโรปแบบ Disco-Goers (เส้น สี แสง)

Jorg Immendorff ทำงานใกล้ชิดกับศิลปินดังอีกหลายคนเช่น A.R. Penck ในงานชุดล่าสุดของเขา เช่นในงาน “painter monkey” แสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการเป็นศิลปิน การเยาะเย้ยถากถางธุรกิจศิลปะ วิพากษ์วิจารณ์ในทางลบ

ผลงานชิ้นหนึ่งของเขาได้รับการต้อนรับจากมหาชนมีชื่อว่า “Hort auf zu malen!” (“Stop Painting”) เป็นการตอกย้ำแนวคิดที่เขามีต่อวงการธุรกิจศิลปะในยุคนั้นเป็นอย่างดี

งานของเขาได้รับอิทธิพลและให้ประโยชน์ซึ่งกันและกันกับการออกแบบเวทีที่เขาทำอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน ในปี 1984 เขาออกแบบ 2 เวทีในงาน Salzburg festival และในปีเดียวกันเขาก็เปิด the bar La Paloma ใกล้กับ Reeperbahn ใน Hamburg St. Pauli

นอกจากนี้เขายังสร้างสรรค์งานประติมากรรมบรอนซ์ “Hans Albers” และยังช่วยออกแบบงานในสวนสนุกของ “Andre” Heller ที่มีชื่อว่า “Luna Luna” ปี 1987

Immendorff สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมมากมายหลายชิ้น หนึ่งในนั้นที่มีชื่อเสียงได้แก่ ประติมากรรมเหล็ก เป็นรูปทรงลำต้นของต้นโอ๊ค สูง 25 เมตร ซึ่งติดตั้งอยู่ที่ Riesa ในปี 1999

ปี 1997 เขาได้รับรางวัล “th Marco prize of the Museum of Contemporary Art ในเมือง Monterrey ประเทศเม็กซิโก และในปีต่อมาเขาก็ได้รับรางวัลเกียรติยศจากรัฐบาลเยอรมัน

Immendorff เป็นศิลปินที่เป็นที่โปรดปรานของประธานาธิบดีเยอรมัน “Gerhard Schroder” ผู้ซึ่งคัดเลือกเขาให้เป็นผู้เขียนภาพเหมือนของ Schroder อย่างเป็นทางการ เป็นรูปเหมือนซึ่งเขียนเสร็จโดยผู้ช่วยของ Immendorff เอง และถูกนำออกแสดงต่อสาธารณชนในปี 2007 เดือนมกราคม

ภาพเหมือนขนาดใหญ่นี้แสดงถึงบุคลิกลักษณะที่เข้มแข็งของประธานาธิบดี Schroder ยืนอยู่ในท่าที่แสดงถึงความเป็นวีรบุรุษ ก้าวหาญ เด็ดเดี่ยว ท่ามกลางสีของธงชาติที่เขียนในสไตล์เชิงสัญลักษณ์ รายละเอียดไปด้วยสิ่งตัวเล็กๆ ซึ่งต่อมากลางเหล่านี้ก็ถูกนำกลับมาใช้เป็นแนวคิดหลักในงานชิ้นต่อไปของเขา

Immendorff นอกจากจะมีทักษะสูงในเชิงศิลปะแล้ว เขายังเพียบพร้อมไปด้วยความชำนาญในการเล่นกับสื่อ การโปรโมทตัวเอง ในปี 2000 เขาแต่งงานกับอดีตนักเรียนชาวบัลแกเรีย

ของเขา ซึ่งมีอายุต่างจากเขากว่า 30 ปี "Oda Jaune" ให้กำเนิดลูกสาว 2 คน คนหนึ่งชื่อ "Ida" เกิดเมื่อ 13 สิงหาคม 2001

ปี 2003 เขาถูกจับในห้องสูทของโรงแรมในเมือง Düsseldorf ซ้อหามียาเสพติดโคเคน ไว้ในครอบครอง ในขณะที่ถูกจับห้องของเขาเต็มไปด้วยโสเภณี 7 คน อีก 6 คน กำลังออกจากห้องไป นอกจากนั้นตำรวจยังตามไปค้นที่สตูดิโอของเขาได้โคเคนอีกเป็นจำนวนมาก เขาให้สัมภาษณ์หลังถูกจับว่าใช้โคเคนเพื่อรักษาอาการป่วยและใช้เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการผลิตงานศิลปะ เขาถูกลงโทษจำคุก 11 เดือน แต่โทษจำคุกให้รอลงอาญา และถูกปรับ 150,000 ยูโร

Immendorff มีอาการป่วยด้วยโรค ALS (Lou Gehrig's disease) ในปี 1998 ซึ่งทำให้เขาไม่สามารถเขียนรูปด้วยมือซ้ายอีกต่อไป ตั้งแต่นั้นมา เขาต้องเปลี่ยนมาใช้มือขวาในการเขียนรูปแทน ต่อมาเขาก็เป็นตัวหลักในการหาเงินทุนในการวิจัยเพื่อรักษาโรคดังกล่าวในปี 2004

ปี 2005 เขาถูกห้ามส่งโรงพยาบาล และต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

ปี 2006 เขาต้องใช้รถเข็น (Wheelchair) และเลิกเขียนรูปโดยสิ้นเชิง แต่เขาก็ยังเล่นบทผู้กำกับ คอยสั่งให้ผู้ช่วยของเขาเป็นคนเขียนรูปแทน

ปี 2007 วันที่ 27 พฤษภาคม เขาถึงแก่กรรม เมื่ออายุ 61 ปี

ภาพที่ 2.15 Solo, Jorg Immendorff

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ศึกษาผลงานของ Jorg Immendorff โดยสรุป

1 รูปทรง(Form) เป็นแนวงานแบบ Surrealism โดยใช้รูปทรงของคน เพื่อสื่อสารแนวคิด
เต็มไปด้วยรูปทรงของวัตถุ ต่างๆที่แฝงไปด้วยความหมาย ท่ามกลางงานสถาปัตยกรรมใน

สภาพแวดล้อมแบบสังคมเมืองของเยอรมัน (ตะวันตกและตะวันออก) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมยุโรปแบบDisco-Goers

2 สี (color) สีสังสดใสดูชัดชัดเรื่องแสง แสดงถึงความเหนือจริงล่องลอยอยู่ท่ามกลางความสับสนวุ่นวายแห่งวัฒนธรรมยุโรป

3 พื้นที่ว่าง องค์ประกอบ ทศนิยมวิทยา (Space, Composition, Perspective) มีการวางตำแหน่งตัวนำเรื่อง (figure) ไว้กลางภาพหรือด้านหน้าเพื่อขบเน้นถึงความสำคัญ ท่ามกลางบรรยากาศของความสับสนวุ่นวายในสถานการณ์นั้นๆหรือสถานที่นั้นๆ ภาพถูกสร้างให้มีมิติลึกเข้าไปสุดลูกหูลูกตาตามสไตล์ลัทธิ Surrealism แฝงไปด้วยทศนิยมวิทยาแบบแปลกๆไม่ถูกต้องนัก มีการนำเสนอถึงความลวงตาทับซ้อนกันของงานสถาปัตยกรรม เป็นรูปทรงซ้อนรูปทรง สร้างความสับสนระหว่างความเป็นจริงกับภาพลวงตา

4 สัญลักษณ์ที่ใช้ในงาน ถูกนำเสนอออกมาในรูปแบบของการจัดฉากสร้างสถานการณ์ในมุมมองที่สื่อถึงความเป็นไปของเมือง สังคมเมือง วัฒนธรรมยุโรป มีการใช้ฉากแห่งโรงละครที่ลวงตา ทับซ้อนซ้อนมิติ จากแห่งLounge ส่วนตัวที่บ่งบอกถึงนัยยะทางสังคม การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรมร่วมสมัยในยุคนั้น

5 แนวคิดหลักที่ใช้ในงาน มีการใช้สัญลักษณ์ถ่ายทอดพรรณนาถึงการเมืองการปกครองเรื่องราวเกี่ยวกับเยอรมันตะวันออก เยอรมันตะวันตกและการรวมประเทศ การสื่อให้เห็นถึงสภาพของสังคมในยุคสมัยแห่งวัฒนธรรมยุโรปแบบ Disco-Goers รวมไปถึงการอธิบายสื่อสารถึงชีวิตความเป็นไปของศิลปินที่ประสบกับความยากลำบากและแนวคิดของ Jorg Immendorff ต่อวงการศิลปะ (ธุรกิจศิลป์) ในสมัยนั้น

2.3.3 Anselm Kiefer

ศิลปินชาวเยอรมัน ในกลุ่ม Neo-Expressionism เกิดเมื่อ 8 มีนาคม 1945 ที่ Donaueschingen เริ่มศึกษาศิลปะกับ Joseph Beuys ในช่วงทศวรรษ 1970 ผลงานศิลปะของเขาสร้างสรรค์จากฟาง ชี้เท้า ดิน ตะกั่ว (Lead) และ เซลแล็ก (Shellac)

Anselm Kiefer ได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีของ Paul Celan ที่มีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อันโหดร้ายของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ของเยอรมัน โดยที่ในเนื้อหาของเขา Kiefer พุดถึงสิ่งที่ไม่ดีที่เกิดขึ้นในอดีต แนวคิดที่สะท้อนการปกครองแบบนาซี ซึ่งเห็นได้ชัดเป็นพิเศษในงานของเขา

งาน "Margarethe" เป็นรูปเขียนที่ได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวี ของ Paul Celan ที่มีชื่อเสียง "Todesfuge" (Death Fuge) โดยใช้เทคนิคผสมระหว่างสีน้ำมัน และฟาง ซึ่งเป็นที่ถกเถียงและพุดถึงกันโดยสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณค่าของงานศิลปะของเขามาอย่างยาวนาน

ลักษณะเด่นชัด และเป็นเอกลักษณ์ในงานของ Kiefer คือ งานที่แสดงถึงอารมณ์ความเศร้าโศก มีดมัวไม่ชัดเจน การล่มสลายถูกทำลาย ที่มักเป็นชิ้นงานขนาดใหญ่ส่วนมากเป็นงานสื่อผสม มีทั้งงานจิตรกรรม มีทั้งการใช้รูปถ่ายและวัสดุที่หาได้ในธรรมชาติมาสร้างพื้นผิวของงาน

ผลงานส่วนใหญ่ของ Kiefer มักเต็มไปด้วยความหมายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ บุคคล ในประวัติศาสตร์ บุคคลหรือสถานที่ที่เป็นตำนาน เรื่องเล่าโบราณ ที่เป็นเหมือนกุญแจสำคัญในการไขเข้าไปสู่ความสำเร็จที่ Kiefer พยายามใช้พัฒนาการทำงานของเขาจากในอดีตเรื่อยมา จนมักจะถูกพูดถึงบ่อยครั้งว่าเป็นสิ่งที่เชื่อมต่อกับงานแนว "Neo Symbolism"

ในปี 1970 ขณะที่เขาเรียนกับ Joseph Beuys เขาทำงานมีสไตล์ที่คล้ายกับ Georg Baselitz ที่เป็นศิษย์อาจารย์เดียวกัน เขาทำงานด้วยวัสดุต่าง ๆ เช่น แก้ว ฟางและ ไม้ และส่วนต่างๆ ของต้นไม้ ซึ่งการใช้วัสดุดังกล่าวสร้างปัญหาให้ Kiefer เช่นกัน เนื่องจากความไม่ทนทานของตัววัสดุดังกล่าว ทำให้อายุการใช้งานของงานศิลปะของเขา น้อยกว่าศิลปินคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่ Kiefer รับรู้ และระมัดระวังในการสร้างสรรค์งานเป็นอย่างดี

การใช้วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติในการสร้างสรรค์งาน มีความเปราะบาง ไม่คงทน ชัดแย้ง และสวนทางกับเนื้อหาและแนวคิดในการทำงานศิลปะของเขาที่รุนแรง แผงแนวคิดการเมืองการปกครอง อันมีอิทธิพลมาจากงานของ Joseph Beuys

ในปี 1980 แนวคิดหลักในการสร้างสรรค์งานของ Kiefer กว้างขึ้น ไม่ยึดติดอยู่แต่เพียงเรื่องของเยอรมัน กลับเปิดกว้างมากขึ้น พูดถึงความเป็นไป ชะตากรรมของศิลปวัฒนธรรม โดยทั่วไป ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นงานจิตรกรรมและงานสื่อผสม (Mixed Media) ที่เขาถนัด เขายังหันไปสนใจผลิตงานประติมากรรมด้วย ไม่ใช่แค่เพียงแค่ต้องการถ่ายทอดความรู้สึกที่สื่อถึงเรื่องเกี่ยวกับตัวตน ความเป็นคนเยอรมันหรือ เหตุการณ์หรือช่วงเวลาประทับใจ แต่พูดถึงเรื่องลึกลับ สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่าง เรื่องเล่าตำนานต่าง ๆ มากขึ้นด้วย

ปี 1990 เขาได้รับรางวัล Wolf Prize

ปี 1999 เขาได้รับรางวัล Lifetime achievement จาก Japan Art Association

จากปี 1995 ถึงปี 2001 Kiefer ผลิตผลงานขนาดใหญ่เป็น Painting เกี่ยวกับจักรวาล a cycle of the cosmos

ภาพที่ 2.16 Seraphin, 1984

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ศึกษามผลงานของ Anselm Kiefer โดยสรุป

1. รูปทรง(Form) โดยรวมแล้วเกือบจะเป็นเหมือนงานกึ่งนามธรรม คือบ่งบอกถึงบางสิ่งบางอย่างได้บ้าง สามารถเห็นถึงรูปทรงของวัตถุต่างๆ ที่ศิลปินใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อสารแนวคิด เช่น บ้านโด หรือการมีรูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่ดูคล้ายๆ นอกจากนั้นยังพอที่จะมองเห็นรูปทรงของเปลวไฟ (ทั้งที่เกิดจากการระบายสี และเกิดจากการเผาไหม้จริงๆ ในตัววัสดุที่ศิลปินนำมาทำเป็นพื้นผิว รวมถึงไปถึงรูปทรงของวัสดุสำเร็จรูป (ready-made object) เช่น ไม้พัดเครื่องบินอีกด้วย

2. สี(Color) สีที่ทับซ้อนกันเป็นชั้นๆ สีที่เกิดจากวัสดุจริง ทั้งที่ถูกเผาไหม้ และสีจริงของวัสดุสำเร็จรูป สร้างบรรยากาศโดยรวมที่ดูเศร้าๆ มีดมัวให้ บรรยากาศแห่งการทำลายล้าง

3. พื้นที่ว่าง องค์ประกอบ ทศนิยมวิทยา (Space, Composition, Perspective) เนื่องจากลักษณะของงานออกไปในแนวทางที่เรียกว่ากึ่งนามธรรม และเน้นใช้สัญลักษณ์ในการถ่ายทอดสื่อถึงความคิด พื้นที่ว่างส่วนใหญ่จึงถูกผลักให้กลืนไปกับความตื่นตาตื่นใจของพื้นผิวที่เห็นชัดที่สุดในงาน การวางตำแหน่งของสัญลักษณ์ต่างๆ ถูกกำหนดให้อยู่บริเวณที่เป็นจุดนำสายตาเกือบๆ ตรงกลางภาพ มิติของภาพดูเกือบจะไม่มี ความลึก ชับแน่นปะทะกับสายตาผู้ชมงานด้านหน้าเป็นส่วนใหญ่

4. สัญลักษณ์ที่ใช้ในงาน เช่น ไฟ ซึ่งศิลปินใช้เป็นสัญลักษณ์ของศิลปะ ที่มีพลังในการได้บาป การเผาผลาญแห่งไฟมีความหมายตรงกันกับการเขียนรูป (Burning=Painting), บ้านโดเป็นสัญลักษณ์ของการเชื่อมต่อระหว่างท้องฟ้ากับแผ่นดิน (สวรรค์กับโลก), พื้นผิวของงานที่เกิดจากการเผาไหม้จริงของวัสดุที่นำมาใช้สื่อถึงการบูชาัญญ การสังเวชชีวิตด้วยไฟ หรืออีกนัยหนึ่งคือการฆ่าล้างเผ่าพันธ์ (Holocaust) นั่นเอง, ไม้พัดเครื่องบิน สื่อให้เห็นถึงคุณธรรม 3 ประการคือ ความ

ศรัทธา ความหวัง ความรัก หรืออีกนัยหนึ่งแสดงถึงธาตุทั้ง3ที่ประกอบขึ้นเป็นโลกใบนี้ได้แก่ ดิน น้ำ ไฟ หรือ ผืนแผ่นดิน ทะเล และท้องฟ้า

5.แนวคิดหลักในการสร้างสรรค์งาน ได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีของ Paul Celm ที่มีเนื้อหา พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีที่เกิดขึ้นในอดีต แนวคิดที่สะท้อนการปกครองแบบนาซี งานของ Kiefer เต็มไปด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ บุคคลในประวัติศาสตร์ เรื่องเล่า ตำนานโบราณซึ่งต่อมาถูกพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ เปิดกว้างมากขึ้น พูดถึงความเป็นไปของชะตากรรมแห่งศิลปะวัฒนธรรม โดยทั่วไป

2.4 ศิลปะลัทธินิวเรียลลิสม์ (New Realism)

ใช้เรียกการเคลื่อนไหวทางศิลปะในช่วงปี 1960 จนถึง ปี 1970 และหลังจากนั้นในยุโรป ก่อตั้งโดยนักวิจารณ์ศิลปะ "Pierre Restany" และจิตรกร "Yves Klein" ชาวฝรั่งเศส ในระหว่างการคัดเลือกงานเข้าแสดงครั้งที่ "Apollinaire Gallery" ในเมืองมิลานโดยที่ "Pierre Restany" เป็นผู้เขียนแถลงการณ์และนโยบายเริ่มต้นสำหรับกลุ่มที่มีชื่อว่า "Constitutive Declaration of New Realism" ในเดือนเมษายนปี 1960

"เป็นการประกาศถึงมุมมองใหม่ในการรับรู้และเข้าถึงความเป็นจริง"ของลัทธิ "New Realism" โดยมีการลงนามร่วมกันของศิลปิน 9 คนที่ "Yves Klein's Workshop" ในวันที่ 27 ตุลาคม ปี 1960 ประกอบด้วย Arman, Francois Duferne, Raymond Hains, Martaial Raysse, Pierre Restany, Daniel Spoerri, Jean Tinguely และ Jaegues de la Villegle

หลังจากนั้นในปี 1961 Cesar, Mimmo Rotella, Niki de Saint Phalle และ Gerard Deschamps ก็เข้าร่วมกับกลุ่มด้วย

ในปี 1963 "Christo" เข้าร่วมกับกลุ่ม "New Realism"

"New Realism" เป็นลัทธิทางศิลปะที่ใกล้เคียงกับ Pop Art ในอเมริกา ในฝรั่งเศส เรียกว่า Nouveau Realism ที่เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันกับกลุ่ม "Fluxus" และกลุ่มอื่นๆ เป็นหนึ่งในกลุ่มที่มีการเคลื่อนไหวกันเป็นจำนวนมากของ "avant-garde" ในปารีส ทศวรรษ 1960 และ เสื่อมสลายหายไปในช่วงปี 1970

"New Realism" เปิดตัวครั้งแรกที่ปารีสในงาน "Festival d'avant-garde" เดือน พฤศจิกายน 1960 หลังจากนั้นในปี 1961 ที่แกลเลอรี "J." ปี 1962 ที่นิวยอร์ก และที่ "The Biennale of San Marino" ในปี 1963 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายที่แสดงเป็นกลุ่ม เพราะรวมตัวกันยากขึ้น หลังจาก "Yves Klein" เสียชีวิต

Concept of New Realism

สมาชิกของกลุ่มเสาะแสวงหาและนำมาซึ่งการรวมศิลปะกับการใช้ชีวิตเข้าด้วยกัน พวกเขา มองโลกเป็นภาพๆ หนึ่งที่พวกเขาสามารถนำมาบางส่วน หรือ บรรจุนำเข้าไปในงานของพวกเขาทั้งหมดได้ ศิลปินเหล่านี้แสดงถึงการคัดเลือกสิ่งที่จะมาเป็น Object ในงานของพวกเขา ไม่ว่ามันจะเป็นสิ่งที่มีเพียงชิ้นเดียวไม่เหมือนใคร แปลกแตกต่างกันหรือไม่ ยอดเยี่ยมสุดยอดขนาดไหนก็ตาม

ศิลปินในกลุ่ม "New Realism" มีกระบวนการวิธีในการสื่อแสดงออกโดยผ่านวัตถุที่หาพบได้รอบๆ ตัว หรือ วัสดุที่ผลิตสำเร็จรูปแล้ว (Ready-mades) ยกตัวอย่างเช่น "Raysse" จะคัดเลือกสินค้าอุปโภคที่เป็นพลาสติกมาทำเป็นภาชนะปิดฝาที่ต่อกันขึ้นไปเป็นชั้นๆ ส่วน "Cesar" เดินไปที่ที่ซึ่งเศษขยะหยาบหยาบเศษชิ้นส่วนของรถยนต์มาใช้ในงานของเขา โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าศิลปินในกลุ่มมี concept เดียวกันในการแสดงออกคือ สื่อถึงชีวิตสมัยใหม่ การบริโภคที่เกินตัว พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมบริโภคนิยม (คล้ายกับงาน Pop Art ใน นิวยอร์ก ที่ใช้และวิพากษ์ วัตถุทางการพาณิชย์ที่ผลิตครั้งละเป็นจำนวนมาก (Mass-Produced commercial objects) เป็นเนื้อหาหลักในการสร้างสรรค์งาน

ไม่เพียงแต่ศิลปินในกลุ่ม "New Realism" จะสื่อในทางลบต่อสภาพสังคมสมัยใหม่ สภาพเมืองใหญ่ที่สมาชิกบริโภคเกินตัวเท่านั้น ยังร่วมกันอนุรักษ์และพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย โดยการเอาเศษวัตถุเหลือใช้ต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ที่ถูกละทิ้งจากผู้คน มาใช้ใหม่เป็นวัสดุในการสร้างงานศิลปะอีกด้วย เป็นงาน "assemblages" (การผลิตงานศิลปะที่ใช้วัสดุต่างๆ สร้างงานที่ก่อให้เกิดรูปทรงมากกว่า 2 มิติแบบ Collage คล้ายๆ งานประติมากรรม) ที่สร้างความแปลกใหม่และความตื่นตาตื่นใจแก่ผู้คนในยุคนั้น

"New Realism" เป็นการทำงานของศิลปินที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ที่ยังคงไว้ซึ่งสุนทรียะ เน้นสร้างความแปลกใหม่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ปฏิเสธงานแนว Abstract มุ่งเน้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านลบที่มาพร้อมกับความเจริญของสังคมเมือง ใช้หลักจิตวิทยา และ ทฤษฎีลวงตาผ่านรูปทรงมนุษย์และ สิ่งของ (everyday life's objects) ที่นำมาใช้เป็นวัสดุในงานศิลปะ

"New Realism" มีขอบเขตครอบคลุมไปถึงงาน Expressionism หรือ Figurative หรือ Minimalism ให้ความหมายที่กว้างมีนัยสัมพันธ์กับศิลปะต่างๆ เป็น "Today's Realism" ของยุคนั้นอย่างแท้จริงเลยทีเดียว

ส่วน Pop Art เริ่มต้นก่อตัวที่อังกฤษ โดยมีนักวิจารณ์ศิลปะคนสำคัญที่ชื่อ "ลอรเรนซ์ อัลโลเวย์" เป็นตัวตั้งตัวตีในการเริ่มต้น หลังจากนั้นก็นำหลักการมาปฏิบัติใช้กันอย่างแพร่หลาย

ปี ค.ศ. 1955-1960 เริ่มเข้าไปในอเมริกา มีศูนย์กลางอยู่ที่นิวยอร์ก มีความคิดเคลื่อนไหว เป็นปฏิปักษ์ต่อคตินิยมแอบสแตรกท์ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ โดยมีการนำรูปร่างเรื่องราวมาทำให้เกิด ปรากฏขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง เป็นกลวิธีการออกแบบและแนวคิดที่แปลกประหลาดที่ได้รับอิทธิพล จากลัทธิดาดา

บางคนเรียกว่ากลุ่ม “Neo-Dada” ซึ่งใช้แนวคิดหลักที่มีลักษณะเยาะเย้ยถากถาง ล้อเลียน ใช้เรื่องราวธรรมดาสามัญที่ปรากฏอยู่ในชีวิตประจำวันทั่วไป นำเอาวัสดุสำเร็จรูป (Ready-made) มาใช้ เหมือนกับที่ มาเซล ดูซองป์ ใช้มาก่อน แต่มีความแตกต่างคือ มีแนวคิด ทางสังคม และการเมืองแสดงออกอย่างชัดเจนในช่วงเวลานั้นๆ แบบที่นักวิจารณ์บางคนเรียกกลุ่ม นี้ว่า New Realist (ลัทธินิยมใหม่) หรือ การเคลื่อนไหวทางศิลปะที่เรียกว่าลัทธิ New Realism

Concept ของ Pop Art

1) ทำลายประเพณีนิยมเดิมๆ ทางศิลปะ ไม่แก้ปัญหาล้วนๆ ในกรอบสี่เหลี่ยมของภาพ อย่างที่เคยทำมา แต่พวก Pop Art ทำขึ้นใหม่ สร้างภาพขนาดใหญ่ ให้มีผลต่อสิ่งแวดล้อม ช้างเคียง

2) นำเทคนิค และผลผลิตทางอุตสาหกรรมมาใช้ มีการนำวิธีการจัดองค์ประกอบภาพและ เทคนิคบางประการของศิลปินในอดีตมาใช้ในขอบเขตจำกัด เช่น การใช้เทคนิคการระบายสีอย่างรวดเร็วฉับพลันแบบกลุ่ม Abstract Expressionism และเทคนิคที่ระบายสีแบบเรียบง่าย สวยงาม แบบงานพาดิษย์ศิลป์

3) ยืนยันในแนวคิดที่ว่า ศิลปะไม่ควรกำหนดขอบเขตคุณค่าของตัวเอง ปฏิเสธธรรมเนียม ดี-เลว ของงานศิลปะแต่ละลัทธิ ทุกชิ้นงานทุกลัทธิมีคุณค่าในตัวเองและเทียบเท่ากัน

4) ศิลปิน Pop Art มีการแสดงออกตามความชอบที่ต่างกันไป ไม่กำหนดขอบเขต บาง คนใช้คติของ เซอ เรียลลิสม์ บางคนชอบใช้แบบคติของ เอ็กซ์เพรสชันนิสต์ ฯลฯ

แต่ทั้งหมดทั้งปวงก็ยังมีความต้องการร่วมกันคือ แสดงออกซึ่งเรื่องราวที่ยังคงพูดถึง สภาวะของสิ่งแวดล้อมของเมืองอยู่

5) มีการเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ยืดหยุ่น รับได้กับเทคนิค คตินิยม ทุกรูปแบบ นำมา ประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในวงการศิลปะ

6) แสดงออกทางการเมืองอย่างเสรี

7) สะท้อนชีวิตสังคมปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับสิ่งธรรมดาๆ ในชีวิตประจำวันที่ถูกลืมนำมาให้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงานศิลปะ

บางคนเรียก “Pop Art” ว่า “New Realism”, “Neo-Dada”, “Le Nouveau Realisme”, “Sign Painting”, “New Valgarianism” และ “Commonism” แต่ที่ใกล้เคียงและแสดงตัวตน ความเป็น Pop Art มากที่สุดก็คือ “New Realism” นั่นเอง

2.4.1 Alice Neel

เกิดเมื่อวันที่ 28 มกราคม 1900 เป็นศิลปินอเมริกันที่มีฝีมือในการเขียนภาพคนเหมือน มีสไตล์การถ่ายทอดที่สื่อถึงอารมณ์ด้วยการใช้เส้น สี แสดงออกถึงอารมณ์ที่ตึงเครียด เปี่ยมไปด้วยไหวพริบ แฝงจิตวิทยา

Alice Neel เกิดที่ชนบทเมือง "Colwyn, Pennsylvania" เรียนมัธยมปลายจบก็เข้าทำงานเพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองบรรเทาภาระทางการเงิน กับหน่วยงานของรัฐในตำแหน่งที่ได้รับค่าจ้างสูงพอสมควร หลังจากนั้น 3 ปี จึงหันมาเข้าเรียนในชั้นเรียนศิลปะภาคค่ำที่เมือง Philadelphia จนในที่สุดก็ตัดสินใจเข้าศึกษาศิลปะอย่างเต็มตัวเต็มเวลาที่โรงเรียน "Philadelphia School of Design for Women" โดยมีเหตุผลที่เลือกเรียนโรงเรียนหญิงล้วน เพราะไม่ต้องการให้ความคุ้มครองในเพศตรงข้ามมาขัดขวางการทำงานศิลปะของเธอ

ปี ค.ศ. 1925 หลังจากเรียนจบ Alice Neel แต่งงานกับศิลปินชาวคิวบา ชื่อว่า "Carlos Enriquez" ซึ่งต่อมาทำให้เธอต้องย้ายไปอยู่ที่คิวบาเมือง ฮาวานา หลังจากแต่งงาน 1 ปี Neel ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากกลุ่ม Avant-garde ในคิวบา ที่ประกอบไปด้วยนักเขียนรุ่นใหม่ ศิลปิน และนักดนตรี เป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดทางการเมืองของเธอที่ส่งผลชั่วชีวิต รวมไปถึงแนวคิดที่เป็นพันธสัญญาส่วนตัวที่มีต่อความเท่าเทียมกันของมนุษย์ด้วย

ปี ค.ศ. 1926 เธอตั้งครรภ์ลูกคนแรก และให้กำเนิดลูกสาวชื่อว่า "Santillana" ซึ่ง Alice ต้องเดินทางกลับไปอยู่กับแม่ที่บ้านเกิด "Clowyn" และ "Carlos" สามีก็ตามมาทีหลัง และย้ายครอบครัวไปอยู่ด้วยกันที่นิวยอร์ก

ก่อนครบรอบวันเกิดปีแรก "Santillana" เสียชีวิตทำให้ Alice กระแทกกระเทือนจิตใจอย่างมาก และต่อมากการเสียชีวิตของลูกสาวก็เป็นหนึ่งใน theme ของการเขียนรูปของ Alice ทั้งในแง่ความเป็นแม่ การสูญเสีย การวิตกกังวล แสดงออกเด่นชัดในช่วงชีวิตการเป็นศิลปินของเธอ

ปี ค.ศ. 1928 หลังจาก Santillana ตายได้ไม่นาน Alice ก็ตั้งครรภ์อีกครั้ง คราวนี้เธอตั้งชื่อลูกของเธอว่า "Isabetta" ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้เธอสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของเธออีกครั้ง กับผลงานที่ชื่อว่า "Well Baby Clinic" เป็นภาพแม่กับลูก เป็น portrait ในคลินิกทำคลอดที่ทำให้ระลึกถึงโรงพยาบาลบ้า มากกว่า สถานพยาบาล

ปี ค.ศ. 1930 ฤดูใบไม้ผลิ "Carlos" กลับไปที่คิวบาและพา "Isabetta" ไปด้วยทำให้ Alice Neel ถึงกับเสียสติ บ้าไปกับการสูญเสียสามี และลูกในครั้งนี่ เธอปวดร้าวอย่างมากควบคุมตัวเองไม่ได้ จนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลและหลังจากนั้น Alice ก็พยายามฆ่าตัวตาย และถูกนำเข้ารักษาตัวที่ศูนย์รักษาดูแลผู้ที่ฆ่าตัวตาย ที่โรงพยาบาล "Philadelphia General Hospital"

หลังจากได้รับการรักษาอยู่ 1 ปี Alice ก็ถูกปล่อยตัวออกมา และเดินทางกลับไปอยู่กับพ่อแม่ที่บ้าน และต่อมาก็ย้ายกลับไปอยู่นิวออร์ก

ในช่วงมรสุมแห่งชีวิต ปี 1933 Alice เริ่มเขียนรูปผู้คนในท้องถิ่น เช่น "Joe Gould" เป็น Portrait ที่มีชื่อเสียงมาก

โลกของ Alice มีผู้คนผ่านเข้ามาให้เธอรู้จักมากมายทั้ง ศิลปิน นักปราชญ์ นักการเมือง (ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์) โดยทั้งหมดสร้างเรื่องราวให้ Alice ใช้เขียนรูปได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเพศ ที่บรรยายภาพที่แปลกตาระหว่างคูรััก และ ภาพเปลือย และอื่นๆ ฯลฯ

จนกระทั่งในปี 1933 Alice Neel ได้รับการว่าจ้างโดย Works Progress Administration (WPA) โดยมีค่าจ้างในแต่ละสัปดาห์พอสมควร

ในช่วงทศวรรษ 1930 นี้เองที่ Alice ได้รับการเข้าใจผิดอย่างมากเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องกับผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ และมองเพื่อนปัญญาชนร่วมก๊วนของเธอในกลุ่ม "Circle of downtown" รวมไปถึงชื่อเสียงในทางที่ไม่ค่อยจะดีในอาชีพศิลปินของเธอ ทำให้เธอเกิดความเข้าใจและเห็นใจในเพื่อนชะตากรรมมากขึ้นและไม่เปลี่ยนแปลง

ปี ค.ศ. 1939 Alice Neel ได้ให้กำเนิดบุตรชายคนแรกของเธอกับ นักร้องโน้ตคลับชาวเปอร์โตริโก "Jose Santiago" ผู้ซึ่ง Alice พบเขาในปี 1935 และย้ายไปอยู่ที่ "Spanish Harlem" (ที่นี้เองที่เธอเริ่มเขียนรูปเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงและ เด็กๆ) แต่อยู่กันไม่นาน Jose ก็ทิ้ง Alice ไปอีก

ปี ค.ศ. 1941 Alice ให้กำเนิดบุตรคนที่สอง แต่คราวนี้เป็นลูกของเธอกับปัญญาชนพรรคคอมมิวนิสต์ที่ชื่อว่า "Sam Brody" ในยุคนีเองที่ Alice Neel ได้ทำภาพประกอบให้สิ่งพิมพ์ต่างๆ ของพรรคคอมมิวนิสต์ "Masses&Mainstream" และก็เขียนรูป Portraits ที่บ้านของเธออีกครั้ง ในช่วงระหว่าง ปี 1940 และ 1950 งานเขียนรูปของ Alice ไม่ได้ไปแสดงให้ใครดูในแกลเลอรีเลย มีเพียงงานแสดงเดี่ยวในปี 1944 แค่นั้นเอง

ในยุคทศวรรษ 1950 Alice ได้แสดงงานของเธออีกครั้งที่ "The Communist-inspired New Playwright Theatre" ด้วยเส้นสายของคนในพรรคอย่าง "Mike Gold" ที่เป็นเพื่อนของเธอและนับถือเธออย่างมาก

ในปี ค.ศ. 1959 Neel ก็ได้ร่วมแสดงในภาพยนตร์ที่ "Robert Frank" เป็นผู้กำกับ

ปีต่อมา งานของ Alice Neel ถูกตีพิมพ์ในแมกกาซีน "Artnews"

ในช่วงปลายของทศวรรษ 1960 งานของ Alice Neel ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นด้วยแรงผลักดันของการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี (Women's Movement) ทำให้งานของ Alice เป็นที่สนใจสูงสุด จนกระทั่งตัว Alice เองกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี

ปี ค.ศ. 1970 Alice ได้รับการว่าจ้างให้เขียนรูป Portriat ของนักต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีผู้มีชื่อเสียง "Kate Millett" เพื่อขึ้นปก "Time Magazine"

ปี ค.ศ. 1974 Alice มีงานแสดงทางศิลปะที่แกลเลอรี "Whitney Museum of American Art" เป็นงาน "Retrospective Exhibition" (งานแสดงผลงานย้อนหลังที่สำคัญของศิลปิน)

กลางทศวรรษ 1970 Alice Neel ได้รับเกียรติอย่างสูงให้เป็นศิลปินบุคคลสำคัญของอเมริกา

ปี ค.ศ. 1979 ประธานาธิบดี "Jimmy Carters" มอบรางวัล "Nation Women's Caucus for Art award" สำหรับบุคคลที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในอาชีพ

Alice Neel มีชื่อเสียงในระดับสูงอย่างนั้น จนกระทั่งเธอเสียชีวิตในปี 1984

ผลงานของ Alice Neel

Alice Neel เป็นศิลปินหญิงชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงในการเขียน Portraits เธอเชื่อว่าการเขียน Portriat คือ การทำ 2 สิ่ง หนึ่ง คือ การวาดรูปบุคคลที่อยู่ตรงหน้าให้เหมือนที่สุดในแง่มุมที่เป็นตัวตนที่แท้จริงของเธอ สอง วาดลักษณะของผู้คนที่แสดงออกถึงตัวตนแห่งยุคสมัยนั้นๆ (เป็นผู้คนแห่งยุคสมัยที่แสดงออกถึง ความคิด ความรู้สึก และลักษณะเด่นชัดของผู้คนในยุคนั้นๆ)

ในช่วงปีทศวรรษ 1960,1970,1980 Neel วาดรูป Portraits บุคคลที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก เช่น Robert Smithson (1962) ศิลปิน, Andy Warhol (1970) คนนี้ก็ศิลปินชื่อดัง รวมไปถึง Art Dealer และ Museum Curators เช่น "Henry Geldzahler (1967) และ Frank O'Hara (1960) และบุคคลต่างๆอีกมากมาย ทั้งนักดนตรี นักวิทยาศาสตร์ นักวิจารณ์ และในอีกหลากหลายอาชีพ

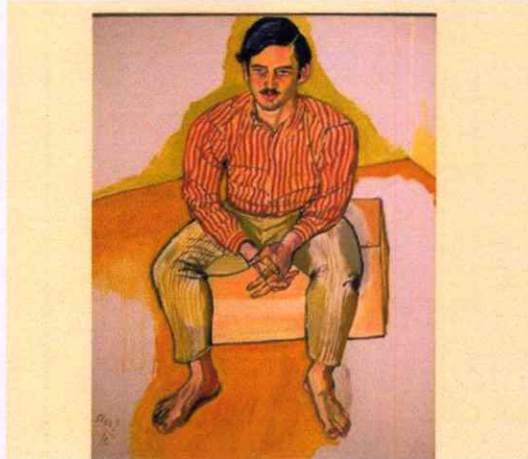
Patricia Hills นักประวัติศาสตร์กล่าวไว้ว่า บุคคลดังกล่าวที่พูดถึงเป็นเสมือน Collection ใน แกลเลอรีส่วนตัวของ Neel ที่บรรจุไว้แต่บุคคลที่มีชื่อเสียงเท่านั้น

ภาพที่ 2.17 The Westreich Family, 1978, Oil on canvas, 45x68 inches

หนึ่งในงาน Portrait ที่มีชื่อเสียงของ Neel คือ “The Westreich Family” เป็นงานที่ Neel เขียนในช่วงที่เปี่ยมไปด้วยทักษะฝีมือ มีการพัฒนาสไตล์การทำงานมาจนเข้าที่แล้ว

รูป “The Westreich Family” เป็นสภาพครอบครัวของที่ปรึกษาทางศิลปะ “Thea Westreich” และสามีของเธอ “Stanley” รวมไปถึงลูกๆ ทั้งสามคนชื่อว่า “Lauren”, “Dana”, “Anthony” นั่งเรียงกันจากซ้ายมาขวาบนโซฟาสีเขียวที่ถูกวางตำแหน่งให้เด่นชัดอยู่ส่วนหน้าขวางยาวเต็มรูป

ภาพที่ 2.18 John Mallenkopf, 1978

หรือจะเป็นรูป “John Mallenkopf” ที่แสดงถึงเด็กหนุ่มนั่งเท้าเปล่าเปลือยอยู่บนเก้าอี้นั่งจ้องประจันหน้ากับเราอยู่

และเช่นเคย ภาพเหมือนที่เธอเขียนมักจะแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ตรงไปตรงมา สื่อสารระหว่างบุคคลในรูปกับผู้ชมงาน เป็นสไตล์การทำงานที่โดดเด่นเฉพาะตัวของ Neel ที่มักเน้นเรื่องของการถ่ายทอดตัวตน ลักษณะบุคลิก อุปนิสัย อารมณ์ ความรู้สึกเล็กๆ ภายในของบุคคลในภาพ รวมไปถึงภาษากาย เป็นเนื้อหาหลักในการทำงานภาพเหมือนของเธอ

Neel ยังเล่นกับอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลที่เธอรวาด ถ่ายทอดตัวตนที่แท้จริงอารมณ์ความรู้สึกเล็กๆ ที่ซ่อนอยู่ภายใน ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะมีลักษณะทางกายภาพที่ตรงกันข้ามหรือพยายามปกปิดซ่อนเร้นความรู้สึกเช่นไรก็ตาม

รูปทรงในรูปถูกถ่ายทอดลักษณะบุคลิกที่แท้จริง แสดงอารมณ์ความรู้สึกด้วยเส้นตัดรอบนอกที่มักเน้นกับการใช้สีดำ และสีน้ำเงิน ประกอบกับผิวแปร่งที่ยาว และเส้นไหลบิดเป็นเกลียว ขวางไปทั่วทั้งรูป

สีเป็นส่วนผสมใน ทิศนธาตุต่างๆ ภายในรูปที่สร้างความตึงเครียดบีบอัดสร้างความกดดันไปทั่วทั้งภาพ

แต่สิ่งที่เป็นศูนย์รวมพลังภายในรูปที่ Neel เขียนก็คือ ความกล้าในการถ่ายทอดการนำเสนอในความแปลก ความผิดปกติที่มีเสน่ห์ อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของมนุษย์แต่ละคน ทั้งในแง่จิตใจ และพฤติกรรม

ภาพที่ 2.19 The Family (John Gruen, Jane Wilson, Julia), 1970

ผลงานของ Alice Neel อีกชิ้นหนึ่งก็คือ “The Family (John Gruen, Jane Wilson and Julia) เขียนขึ้นในปี 1970 เทคนิคสีน้ำมัน ขนาด 58x 60 นิ้ว เป็นงานที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นสิ่งที่ตัว Alice เอง โหยหามาโดยตลอดในความสมบูรณ์ของครอบครัว ตั้งแต่ลูกสาวเสียชีวิตและสามีคนแรกทิ้งไป จนทำให้เธอต้องเป็นบารักษาดัวอยู่ยาวนานเป็นปี

รูปนี้ Alice เขียนที่บ้านของเธอ เป็นรูปกลุ่มคนที่เป็ครอบครัวนั่งอยู่บนโซฟาที่มีพื้นที่พอดีสำหรับ 3 คน แต่ละคนมีสิทธิของแต่ละคนที่จะนั่งในที่ของตน ในบ้านของตน คนทั้งสามคนถูกจัดให้นั่งอยู่ในบ้าน ไม่ใช่ในสตูดิโอ ดูเหมือนนั่งอยู่ในบ้านของพวกเขาจริงๆ เป็นครอบครัวจริงๆ ที่มีสัมพันธ์ภาพอยู่จริง ไม่ใช่นางแบบ นายแบบที่ถูกสมมติให้เป็นครอบครัว

Alice Neel มีความสามารถในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกกลุ่มคนในภาพและบ่อยครั้งที่เธอมักจะจัดวางให้ กลุ่มคนเหล่านั้นหันหน้าสู่คน มองมาทางผู้ชม เหมือนภาพถ่ายครอบครัวสมัยก่อน

Alice พูดถึงงานชิ้นนี้ว่า “ เขาดูเหมือนคุณพ่อที่เป็นพวกยิปซี ” “Cindy Nemser” กล่าวไว้ใน “Art Talk” ปี 1975 ว่า รูปนี้น่าจะเป็นรูป “ Gruen Family ” หรือไม่กี่รูป “รองเท่าหนังสือ 6 คู่มากกว่า

Jane Wilson เป็นจิตรกรและอดีตนางแบบ ส่วนตัว John Gruen เป็นนักวิจารณ์ Alice เขียนภาพครอบครัวของพวกเขาแบบไม่ใช่ครอบครัวที่มีความสุขนักแบบที่ควรจะเป็น กลับกัน Alice จับบรรยากาศของครอบครัวในแบบที่แต่ละคนแม้จะอยู่ร่วมกันในที่เดียวกัน แต่ทุกคนก็มี อิริยาบถที่ห่างเหิน ไม่แน่นอนใกล้ชิดดังเช่น ครอบครัวที่มีสายใยแห่งความสัมพันธ์ให้

กัน ในรูป Julia กุมมือนั่งหลังจอ ส่วน John และ Jane ต่างคนต่างนั่งอยู่ในอริยาบถของตัวเองไม่แนบแน่นใกล้ชิด ไม่มีแรงดึงดูดซึ่งกันและกัน

2.4.2 George Segal

เกิดเมื่อ 26 พฤศจิกายน 1924 ที่ New York

เสียชีวิต 6 มิถุนายน 2000 ที่ New Brunswick, New Jersey

เป็นศิลปินอเมริกันในกลุ่มลัทธิ "Pop Art", "New Realism" ที่เป็นทั้งจิตรกร และประติมากร ผลงานที่โดดเด่นเป็นที่รู้จักคือ รูปหล่อคนด้วยปูนปลาสเตอร์ ซึ่งถอดแม่พิมพ์จากคนจริงๆ ได้แรงบันดาลใจมาจากคนที่ถูกลาวาจากภูเขาไฟเข้าท่วมทับและห่อหุ้มร่างไว้ในเมือง ปอมเปอี รูปคนเหล่านั้นมองดูเหมือนยังมีชีวิต เคลื่อนไหวได้เป็นรูปหล่อมนุษย์ที่ถูกจำลองขึ้นโดยฉับพลันเหมือนภาพยนตร์ที่หยุดฉายทำให้ภาพค้างไว้ เป็นแนวความคิดที่ George Segal นำมาผลิตผลงานของเขา

กรรมวิธีในงานประติมากรรมของ ซีกัล นั้น เป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนเริ่มจากที่เขาต้องออกแบบร่างองค์ประกอบทั้งหมดก่อน จากนั้นก็เริ่มศึกษาการเคลื่อนไหว การวางท่า การใช้สี และเมื่อถอดแบบจากคนจริงแล้วเขาจึงจะหาเสื้อผ้ามาใส่ให้ โดยการนำเสื้อผ้าเหล่านั้นไปชุบปูนปลาสเตอร์ก่อนที่จะสวมให้รูปหล่อนั้นอีกทีหนึ่ง เสร็จแล้วก็ตกแต่งผิวผ้าตามต้องการจนเมื่อปูนแห้งแล้วก็นำมาจัดวางตามแบบที่กำหนด

จอร์จ ซีกัล เริ่มต้นจากการเป็นจิตรกรก่อน ต่อมาจึงประสบความสำเร็จในฐานะประติมากรดังกล่าว ในยุคแรกงานปั้นของเขาจะเป็นสีขาว แต่ต่อมาช่วงหลังๆ จึงเริ่มใส่สีเข้าไป จนในที่สุดก็ทำเทคนิคหล่อ Bronze แต่บางครั้งก็ทำสีขาวลงบนรูปหล่อบรอนซ์ เพื่อย้อนกลับไปถึงเทคนิคปูนปลาสเตอร์ที่เขาประสบความสำเร็จ

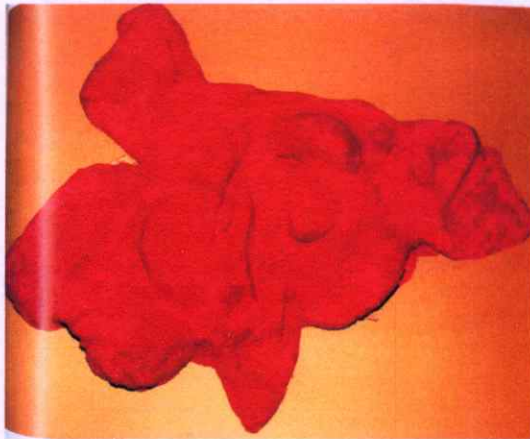
ในรูปคนที่ซีกัลสร้างสรรค์ขึ้นมาจะมีรายละเอียดไม่ค่อยมาก และใช้สีน้อย ดูคล้ายกับให้ความรู้สึกที่ไม่ใช่มนุษย์จริงๆ ออกแนวหลอนๆ และด้วยขนาดใหญ่ กับจำนวน figure จำนวนมาก หรือ เพียงแค่ตัวเดียว ท่ามกลางสถานที่ที่ระบุไม่ได้ในสภาพแวดล้อมที่เป็นสังคมเมือง ตามท้องถนน ห้างมถถนน ในรถบัส หรือ โต๊ะอาหารที่ดูร่วนวาย มักจะมีความแตกต่างกับตัว figure เองที่ดูหลอๆ ตรงกันข้ามกับสภาพแวดล้อมที่สร้างขึ้นมาจากวัสดุจริงที่หาได้ง่ายรอบ ๆ ตัว

จอร์จ ซีกัล จบจากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เป็นลูกศิษย์ของ ฮันส์ ฮอฟมันน์ ที่เป็นจิตรกร เคยทำงานแวนนามธรรมเหมือน ฮอฟแมน แต่ต่อมาจึงหันมาสนใจงานประติมากรรมเริ่มในปี ค.ศ. 1961 ที่ทำงานประติมากรรมรูปหล่อปูนปลาสเตอร์ชิ้นแรก เป็นรูป "Man at the table" ตามแนวความคิดที่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิ Dada เป็นการจำลองภาพคนจริงอยู่ที่โต๊ะจริงๆ

เป็นแนวคิดที่แปลกแหวกแนวในยุคนั้น ซึ่งก่อเกิดการคิดค้นรูปทรงใหม่ๆ ขึ้น และเป็นแนวคิดหลักในการผลิตผลงานของเขาสไตล์นี้ออกมาอีกเป็นจำนวนมาก

จอร์จ ซีกัล ชอบเล่นกับความรู้สึกระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างจริง สิ่งที่เราชีวิตดูไม่ใช่คนจริง วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่จริง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งของ สิ่งของจริงกับรูปหล่อมนุษย์ที่สร้างขึ้นมา เป็นลัทธิสังคมนิยมใหม่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแบบ New Realism

ผลงานของ George Segal

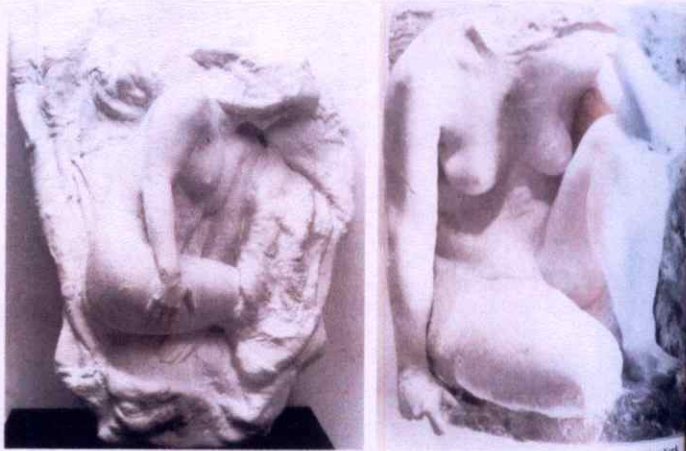
ภาพที่ 2.20 Red Girl in Blanket, 1975

“Red Girl in Blanket” สร้างสรรค์ในปี 1975 ด้วยเทคนิคปูนปลาสเตอร์ ขนาด 99 x 124 x 33 cm. เป็นหนึ่งในงานชุดที่ใช้เทคนิคผ้าพันแผลชุบน้ำปูนปลาสเตอร์พอกเพื่อหล่อแบบ เมื่อแห้งก็แกะออกแล้วนำมาประกอบเข้ากันใหม่อีกทีหนึ่ง เป็นรูปนูนต่ำของรูปทรงที่ถูกดึงขยายออกมาบางส่วน

งานของ ซีกัล เป็นเหมือนการพยายามสื่อถึงเรื่องราวอารมณ์ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องเพศ แรงกระตุ้น แรงผลักดันทางเพศ ที่สื่อผ่านบางส่วนบางมุมของร่างกาย เช่น ริมฝีปาก นิ้วมือ หน้าอก ส่วนโค้งส่วนเว้าของร่างกาย เป็นการตั้งคำถามต่องาน คอลลาจ ที่ละเอียดประณีตในศตวรรษที่ 20 ที่ ซีกัล มีมุมมองต่องานคอลลาจว่าไม่เหมือนกับงานจิตรกรรมที่เลื่อนไหลไปทั่วทั้งพื้นผิวบนผ้าใบ กลับกันกับงานคอลลาจที่เป็นชิ้นส่วนต่อกัน เป็นชิ้นส่วนที่บางครั้งเราก็มองข้ามไป

“Red Girl in Blanket” มีความเกี่ยวเนื่องกันกับงาน “Girl on Blanket, Hand on Leg” ที่สร้างขึ้นในปี 1973 ซึ่งเหมือนกันในแนวคิดที่ต้องการแสดงถึง การไม่ครบถ้วน ความไม่ปกติ ไม่สมบูรณ์ของรูปนูนผู้หญิง ส่วนหัวถูกปิดบังฝังไว้ใต้ผ้าห่ม ที่ดูเหมือนเป็นพื้นด้านหลัง ให้กับรูปทรงด้วย (ซึ่งในงานชิ้นต่อมา ซีกัล ก็ให้ความสำคัญกับการจับเอาบางส่วนของร่างกายมา

นำเสนอ แต่คราวนี้เป็นส่วนลำตัวที่มีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น มีทั้งแขน ขา (บางส่วน) หน้าอก เหมือนเป็นรูปทรงคนที่ไม่มีความเคลื่อนไหว บางส่วนหายไป ไม่สมบูรณ์เท่าไรนัก) เมื่อนำชิ้นงานมาแขวนไว้กับผนังก็จะสื่ออารมณ์อีกอารมณ์หนึ่ง เป็นการชื่นชมรูปทรงของเพศหญิงที่มีลักษณะเหมือนกำลังนอนอยู่บนเตียง บางส่วนอยู่ใต้ผ้าห่ม บางส่วนถูกเปิดเผย ทำให้เกิดความรู้สึกที่เรา กำลังแอบมองผู้หญิงนอนหลับอยู่ บางครั้งก็มองได้เต็มตา บางครั้งก็จินตนาการ ต้องหลบตาแอบมองแค่เพียงหางตาเท่านั้น สร้างความรู้สึกทางกามารมณ์ที่เกิดจากแรงผลักดันจากรูปทรงของผู้หญิงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 2.21 Girl on Blanket, Hand on Leg, 1973 ภาพที่ 2.22 Crouching Woman, 1975

ในรูป "Red Girl in blanket" ซีกัล นำเสนอความสวยงามของรูปทรงของผู้หญิง เส้นสายที่นำมาซึ่งส่วนเว้าส่วนโค้งของผู้หญิง ความนุ่มละมุนตาของรูปทรงของผู้หญิง เป็นปฏิสัมพันธ์กับรูปทรงของผ้าห่มที่พับทับไปมาพันรอบร่างกายที่เปลือยเปล่า สร้างอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับสีแดง บ่งบอกความรู้สึกของความเร่าร้อนแห่งความรัก (Red-hot lover)

ผลงาน "Red Girl in Blanket" เป็นการพัฒนาต่อเนื่องจากงานเขียนภาพเปลือยในช่วงยุค 1960 ของ ซีกัล เป็นงานที่ใช้สีสันสดใส เป็นภาพเปลือยผู้หญิงที่ไม่เน้นที่ใบหน้า แต่กลับเน้นที่รูปทรงของผู้หญิงที่สร้างอารมณ์ความรู้สึกแรงขั้วทางเพศได้เป็นอย่างดี มีผลต่อเนื่องเป็นผลงานในยุคต่อๆ มา เช่น "Girl in Robe, 1974" และ "Crouching Woman, 1975"

ผลงานอีกชิ้นของ George Segal ที่มีแนวคิดแสดงออกทางด้านการเมืองซึ่งแฝงไปด้วยเรื่องเล่าทางศาสนาเป็นผลงานที่สะท้อนความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่รัฐที่ยิงนักศึกษาตายที่ Kent State University เจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน "the Ohio National Guard"

เหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างมีการประท้วงสงครามเวียดนามในสมัย ประธานาธิบดีนิกสัน

George Segal ได้สร้างงานประติมากรรม บรอนซ์ ชื่อว่า "In Memory of May 4, 1970: Kent State-Abraham & Isaac"

ภาพที่ 2.23 In Memory of May 4, 1970: Kent State-Abraham & Isaac

เพื่อเป็นการระลึกถึงเหตุโศกนาฏกรรมในครั้งนั้นที่นักศึกษาถูกเจ้าหน้าที่ยิงตาย อันเป็นเหตุการณ์ที่กระทบกระเทือนจิตใจตัวซีก็ลเป็นอย่างมาก งานชิ้นนี้นำเสนอในเชิงเปรียบเทียบระหว่างเหตุการณ์ที่ "Abraham" มีความประสงค์ที่จะสังเวยชีวิตบุตรชายของเขา "Isaac" เพื่อถวายแด่พระเจ้า ที่เป็นเรื่องราวในพระคัมภีร์ไบเบิล กับเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ยิงนักศึกษาเสียชีวิตในครั้งนั้น

งานประติมากรรมชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตั้งคำถามต่อสังคมด้วยในเรื่องของการปฏิบัติตัวของผู้ใหญ่ต่อเด็ก ซีก็ล เชื่อว่ามีคำสั่งจากใครบางคนที่มีอำนาจสั่งยิงเด็กนักศึกษาที่ไม่มีทางสู้แตกต่างจาก Abraham ที่ได้รับคำสั่งจากพระเจ้าที่ต้องการทดสอบความเชื่อของเขาให้ฆ่าบุตรของตนเพื่อถวายแด่พระเจ้า ซึ่ง Abraham ก็ยินดีทำตามด้วยความเชื่อและศรัทธาในพระเจ้า

เหตุการณ์ในครั้งนั้นนักศึกษาถูกยิงตาย 4 คน บาดเจ็บ 9 คน ซึ่งหน่วยงานของรัฐยังคงไม่มีใครยอมรับว่ามีคำสั่งยิงนักศึกษา โดยโทษไปที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติระดับล่างว่าสติแตกใจกลัวเลยยิงนักศึกษาโดยไม่ได้ตั้งใจ เป็นความผิดพลาดส่วนบุคคล ไม่ใช่คำสั่งของหน่วยงานรัฐ

แต่มีคนบันทึกเทปไว้ ได้ยินเสียงหัวหน้าหน่วยสั่งยิงนักศึกษาชัดเจน ในเทปเป็นเสียงหลายเสียงวุ่นวายจากขบวนประท้วงของนักศึกษา มีเสียงผู้หญิงตะโกนเรียกชื่อ "Richard" และหลังจากนั้นก็เสียงคำสั่งยิงจากหัวหน้าหน่วย..... "Right here", "Get set" "Point"..... "Fire" ตามมาด้วยเสียงปืนแผดดังลั่นและความสูญเสีย

2.4.3 Tom Wesselman

เกิดวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 1931

เสียชีวิต 17 ธันวาคม 2004

เป็นศิลปินอเมริกัน ทำงานภายใต้ลัทธิศิลปะ "Pop Art" และ "New Realism"

ที่เชี่ยวชาญในการทำคอลลาจ (Collage) จากวัสดุที่หาได้รอบๆ ตัว

เกิดที่เมือง ซินซินเนติ รัฐโอไฮโอ เคยถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารที่เกาหลี (สงครามเกาหลี) หลังจากนั้นศึกษาศิลปะที่ "The Art Academy of Cincinnati" และศึกษาต่อที่ "The Cooper Union for the Advancement of Science, Art and Architecture" ที่นิวยอร์ก

ปี ค.ศ. 1955 แสดงงานครั้งแรกที่ "Judson Gallery" ร่วมกับ "จิม ไดน์"

ปี ค.ศ. 1962 แสดงงานเดี่ยวครั้งแรกที่ "Tanager Gallery" นิวยอร์ก หลังจากนั้นในปี 1965 แสดงร่วมในงาน "The Young America Exhibition" ที่ "Whitney Museum" นิวยอร์ก

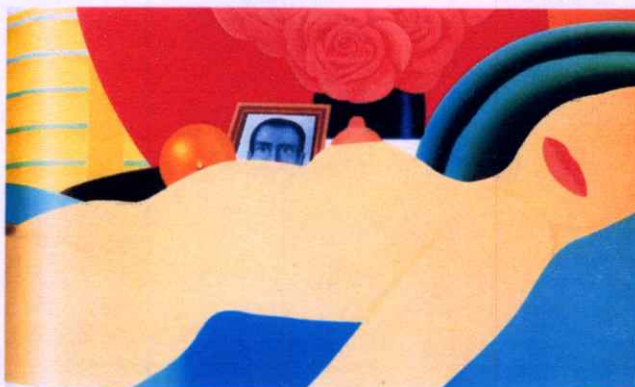
ได้รับอิทธิพลจากผลงานของ "Willem de Kooning" ศิลปิน "Abstract Expressionist"

ในช่วงแรกๆ

งานที่สร้างชื่อให้ Tom ก็คือ ภาพนู้ด เป็นการสร้างภาพลวงตา กับภาพจริงผสมกัน ด้วยเทคนิควิธีสมัยใหม่ เช่น การใช้ภาพถ่ายในห้องขยายเท่ากับของจริง แล้วนำมาประกอบเข้ากับวัสดุสำเร็จรูป เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพถ่ายงานศิลปะของศิลปินคนสำคัญในอดีต เช่น งานของ เรอนัวร์, พอล เซซานน์

มีการ Paint รูปแจกัน, ดอกไม้, ผู้หญิงเปลือย ร่วมด้วย โดยให้ภาพผู้หญิงเปลือยเป็นจุดสำคัญ และเด่นที่สุดในภาพ เช่น ในภาพ Nude No. 1 (1970), Open End Nude Drawing (1971), Bedroom Collage (1974), drawing for Banner Nude (1975) เป็นต้น

ผลงานของ Tom Wesselmann

ภาพที่ 2.24 Nude No.1, 1970

ชิ้นแรกคือ งานใน Series, "Great American Nudes" เป็นงานที่ชื่อว่า "Nude No. 1" สร้างสรรค์ขึ้นในปี 1970 เทคนิค: สีน้ำมัน ขนาด 63.5 x 114.5 cm. เป็นภาพนู้ดที่มีองค์ประกอบที่ต่อเนื่องมาจากผลงานขนาดใหญ่ในซีรีส์ "Bedroom" โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ชื่อว่า "Bedroom Painting No.15" ในช่วงปี 1968-1970

ภาพที่ 2.25 Bedroom Painting No.15, 1968-1970

ในทั้งสองรูปที่กล่าวมานี้เน้นมีการใช้สัญลักษณ์ เช่น ส้ม และดอกกุหลาบบาน (สีแดง) ร่วมกับภาพนู้ดของผู้หญิงที่เห็นเพียงบางส่วน มีรูปของศิลปินวางอยู่ด้านหลัง มีการใช้สีที่ดูขาดระบายแบบเรียบง่ายสไตล์ Pop Art

รูปทรงคนเป็นการตัดมาเพียงบางส่วน ในรูป "Nude No.1" เราจะเห็นรูปร่างผู้หญิงที่ถูกดึงขยายมาจากส่วนศีรษะจนถึงช่วงต้นขา ส่วนในรูป "Bedroom Painting No.15" เราเห็นเป็นเพียงส่วนเท้าที่เล็บนิ้วเท้า ถูกทาเล็บครบทุกนิ้วเท้า ประกอบกับวัตถุต่างๆ ภายในห้อง เป็นบรรยากาศที่ถูกสร้างขึ้นโดยวิธีการจัดวางหุ่นนิ่ง

ในช่วงยุค 1960 งานของ Wesselmann พัฒนาจากสเกลเล็กๆ ของชิ้นงานในชุด "Great American Nudes" ขยายเป็นชิ้นงานใหญ่ในแนวความคิดเดิม ซึ่งเขามักจะกล่าวอ้างที่ไปที่มาของงานเขาจากชิ้นงานคอลลาจ ชิ้นเล็กๆ ของเขาเสมอ

"งานของผมพัฒนามาในจุดที่ สีเรียบแบนมากขึ้น สะอาดขึ้น เจียบคมมากขึ้น เส้นตัดขอบของรูปทรงเห็นชัด มีการใช้วัสดุจริงมากขึ้น เช่น รูปถ่าย ขวดน้ำ โฆษณาต่างๆ เสียงจากรูปเขียนของผมดังชัดขึ้น มีพลังมากขึ้น ผมต้องการล้อรูปของผมให้หยุดนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว สร้างพลังบางอย่าง สีสื่อออกมาอย่างรุนแรง และ เด่นชัด"

ในภาพ "Nude No.1" สื่อถึงอารมณ์แห่งพลังทางเพศที่แสดงออกเด่นชัด ไม่ได้นำเสนอใบหน้า แต่จับเน้นรูปริมฝีปากที่เข้ายวน เป็นการนำเสนอสัญลักษณ์ทางเพศไม่ใช่การเขียนรูปเหมือนธรรมดาๆ ทั่วไป

เส้นในรูปนี้เป็นเส้นของรูปทรงผู้หญิงที่ถูกขบขัน ความโค้งเว้าของรูปทรง เป็นเสมือนภาพทิวทัศน์

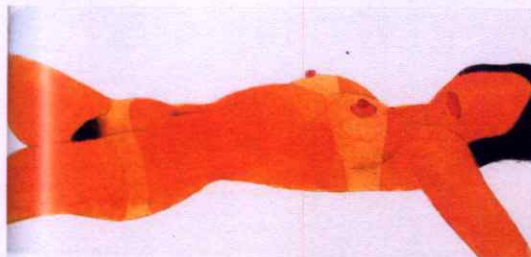
รูปร่างของผู้หญิงในรูปนี้เป็นสัญลักษณ์ของเพศแม่ ความเป็นแม่ สัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ ที่ถ่ายทอดผ่านรูปหัวนมที่ถูกเน้นให้ใหญ่กว่าปกติ เติมน้ำด้วยพื้นหลังรูปแจกันใส่ดอกกุหลาบ ทั้งสีของแจกันเอง (สีน้ำเงินเข้ม) และสีของดอกกุหลาบที่เป็นสีชมพูแดงโทนเดียวกันกับสีหัวนม รวมไปถึงสีส้มของผลส้ม ความกลมของผลส้ม กับความกลมกลิ้งของฐานหน้าอก บ่งบอกอะไรบางอย่าง มีที่มาที่ไปจากงานวรรณกรรมยุคเก่าๆ ของ Meyer Schapiro ที่อธิบายถึงการใช้ลูกแอปเปิ้ลในภาพเขียนของพอลล์ เซซานน์

สี พื้นผิว และรูปทรงของผลไม้ที่สวยงาม เปรียบเทียบถึงความงามของรูปร่างของมนุษย์ให้อารมณ์ความรู้สึกถึงความงามของร่างกายของมนุษย์โดยเฉพาะเพศหญิงที่ถึงพร้อมทั้งกายภาพและวุฒิภาวะ

การนำภาพเหมือนตัวเอง(Self-Portraits) ของตัวศิลปินเข้าไปร่วมอยู่ในงานด้วยก็สื่อถึงความต้องการบางอย่าง เป็นการหยอกล้อ เป็นการเล่นกับผลงานและแนวคิดของตัวศิลปินเอง บางครั้งรูป Self-Portraits ก็เขียนจากแบบจริง บางครั้งก็เขียนจากรูปภาพ เป็นการแสดงพลังของการเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานที่สามารถควบคุมทุกอย่างได้ การต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในบรรยากาศต้องห้ามแบบในภาพนู้ดของเขา

อีกรูปหนึ่งเป็นงานวาดเส้นของ Wesselmann ชั้นที่ 70 เป็นงานจิตรกรรมของศิลปินที่ต้องการศึกษารูปทรงคนเพื่อสร้างงานภาพเปลือยในซีรีส์ชุด "Great American Nudes" ของเขา เขียนในปี 1971 เทคนิคดินสอกับสีน้ำขนาด 10.2 x 23 cm. ชื่องานว่า "Open End Nude Drawing"

ในรูปนี้เขียนจากแบบ เป็นรูปที่ Wesselmann เล่นกับรูปทรงของรูปร่างคนและสีผิวของนางแบบที่เป็นสีแทน เขาใช้ลักษณะของผิวสีที่ต่างกันหลังจากอาบแดดของนางแบบมาเป็นกรณีศึกษา ส่วนที่ถูกปกปิดจากบิกินีก็จะมีสีที่จางกว่าส่วนที่ถูกแดด เส้นสีส่วนที่แสดงถึงส่วนที่ไม่ถูกแดด กับส่วนที่ถูกแดด (Suntan lines) ถูกยืมมาจาก "Great American Nude No.76" ในปี 1965 และ Great American Nude No.91 ปี 1967

ภาพที่ 2.26 Open End Nude Drawing, 1971

ผลงานอีกชิ้นหนึ่งที่มีชื่อเสียงของ Wesselmann ชื่อว่า "Bedroom Collage" เขียนในปี 1974 เทคนิค: คอลลาจ ขนาด 12 x 21.5 cm.

ชิ้นนี้เป็นชิ้นที่ 12/20 ในงานชุดนี้ เป็นงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใกล้เคียงกับรูป "Bedroom No.6" เทคนิคสีน้ำมันบนผืนผ้าใบขนาดใหญ่ในปี 1968 เป็นอย่างมาก แต่ชิ้นนี้เขากลับใช้เทคนิคติดปะ (Collage) มีการใช้รูปทิวทัศน์ของเมืองนิวยอร์กจากภาพโปสเตอร์ เป็นรูปเส้นขอบฟ้าเมืองนิวยอร์กที่มองผ่านหน้าต่างออกไป ขอบหน้าต่างสีส้มตัดแบ่งแยกภาพเป็นสองส่วน มีการใช้ผลลึ่มสีสดขนาดเท่าๆ กับ หน้าอก ที่มีหัวนมชูขึ้นเปรียบประดุจหนึ่งในตึกที่แสดงให้เห็นในภาพทิวทัศน์เมืองด้านหลัง เล่นกับความเป็นจริงและการลวงตา เล่นกับมิติและระยะของภาพ ดอกไม้ที่ใช้ก็ไม่ใช่ดอกกุหลาบเป็นดอกไม้ชนิดอื่นที่กำลังบาน ศิลปินนำมาขยายให้ใหญ่ขึ้น ยึดชิ้นคล้ายรูปทรงของแตรเรียกความสนใจเป้าใส่หัวนม ล้อเล่นอย่างครื้นเครง

Wesselmann เล่นกับอารมณ์ความรู้สึกอีก ด้วยการใส่ชนลัตว์ (ชนเสื้อดาว) เข้ามาอยู่มุมซ้ายของภาพใกล้กับฐานหน้าอก เป็น Collage ที่นำมาปะติดต่อกันกับงานจิตรกรรมรูปหน้าอกดังกล่าว สร้างความรู้สึกขัดแย้ง ในเรื่องระหว่างความเป็นจริงของวัตถุจริง กับสิ่งที่ระบายสีขึ้นมา

และอีกครั้งหนึ่งเหมือนเป็นสไตล์การทำงานที่ชัดเจนของเขาในการใช้ผลลึ่มสีสดใสเปรียบเทียบกับรูปหน้าอกของผู้หญิง นำเสนอความหมายแห่งความเป็นเพศแม่ ความอุดมสมบูรณ์ ความสวยงามของร่างกายมนุษย์ ความสวยงามในธรรมชาติของรูปทรงแห่งอัสตรี

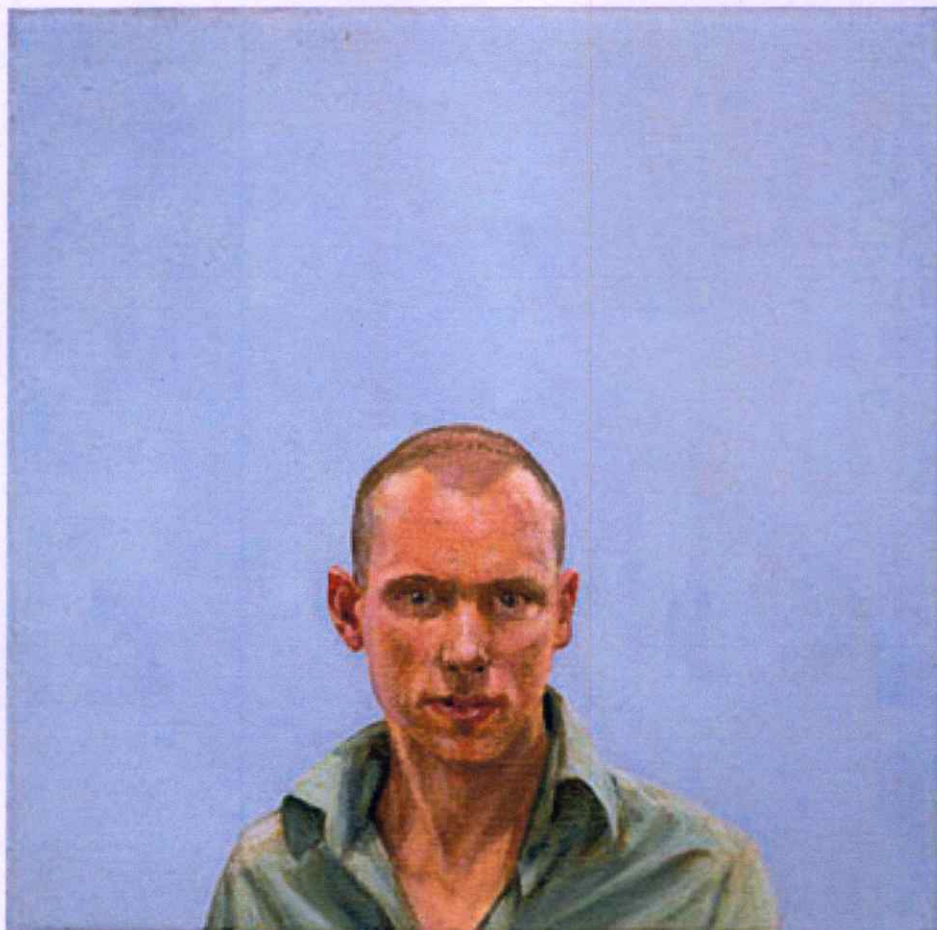
แนวคิดแบบ Pop Art หรือ New Realism ยังคงอยู่และชัดเจนในการใช้วัสดุที่หาได้มาสร้างคุณค่าในงานศิลปะ การไม่สนใจในฝีแปรงแบบเดียวกับการวาดด้วยการระบายสี เพราะการทำงานด้วยเทคนิคติดปะทำให้คุณได้ใช้วัสดุหลากหลายที่มีคุณค่าในตัวเอง สร้างความหลากหลายในงานศิลปะ ทั้งในแง่ของความเป็นจริงของตัววัสดุเอง และสิ่งหลอกตาที่เราสร้างขึ้นใหม่ในงานศิลปะด้วยวัสดุธรรมดาๆ เหล่านั้น

ภาพที่ 2.27 Bedroom Collage, 1974

2.5 ศิลปะร่วมสมัยของศิลปินเยอรมัน กลุ่ม LIGA-Leipzig

2.5.1 Tim Eitel

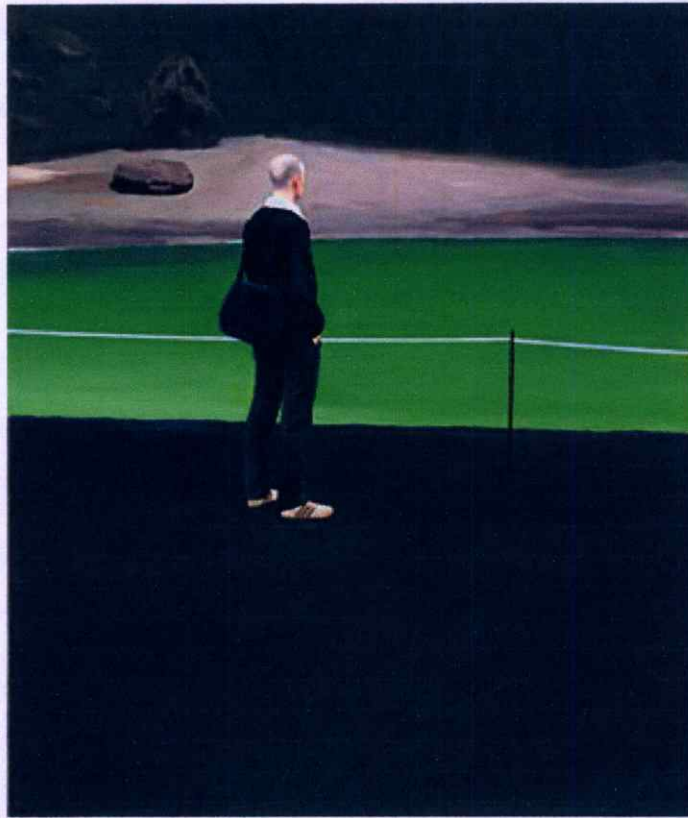
ภาพที่ 2.28 Tim Eitel, Selfportrait, 2005

Tim Eitel: ศิลปินชาวเยอรมัน เกิดที่เมือง Leonberg ประเทศเยอรมัน ปัจจุบันอาศัยและทำงานอยู่ที่Berlin (กลุ่ม LIGA)

การศึกษา: ศึกษาปริญญาที่ The University of Stuttgart, ทัศนศิลป์ที่ the Burg Giebichenstein เมือง Halle และ painting ที่ the Hochschule fur Grafik und Buchkunst เมือง Leipzig

ลักษณะของงาน: งานของเขาได้รับอิทธิพลจากศิลปินหลายคน เช่น Caspar David Friedrich, Edouard Manet, Barnett Newman, Jeff Wall, and Thomas Demand

งานจิตรกรรมของเขามักจะประกอบไปด้วยรูปทรงนามธรรมแบบเรขาคณิต (Geometric abstraction) และรูปทรงคนที่มีที่มาจากภาพถ่าย (photo-based realism) บรรยายภาคโดยรวมของภาพดูเศร้าๆ แปลกๆ ลึกลับแต่มีเสน่ห์

ภาพที่ 2.29 Tim Eitel, Krater, 2004

ในงานของทิม ไอเทล มักจะปรากฏให้เห็นเป็นรูปที่เกี่ยวข้องกับคนในสภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นรูปทรงคนที่อยู่ท่ามกลางบรรยากาศเศร้าๆ ของทิวทัศน์ที่แปลกตา ท่ามกลางงานสถาปัตยกรรมร่วมสมัยตามเมืองใหญ่ที่ไม่สามารถระบุสถานที่จริงได้ หรืออยู่ในสวนสาธารณะที่ออกแบบขึ้นมาใหม่เช่น รูป “krater” (2004)

มีพื้นหลัง(Background) ที่ดูเย็นเยือกเปลี่ยวเหงาด้วยสีโทนเย็นแบบเอกรงค์ (monochrome) เป็นรูปทรงนามธรรมแบบเรขาคณิตที่ต่อประสานเข้ากันเป็นอย่างดีสร้างรูปทรงของทิวทัศน์ (landscape) ได้อย่างกลมกลื่น มองดูคล้ายแถบสีวิ่งขวางทั่วทั้งรูป แต่กลับไม่มีมิติ ลึกลับ บ่งบอกถึงเรื่องราว สื่อให้เห็นสภาวะของสังคมในขณะนั้นได้อย่างดี มีแสงเงาที่ตัดกันเด่นชัด สื่อให้เห็นถึงความแปลกแยกระหว่างรูปทรงคนที่อยู่ในเงากับทิวทัศน์ที่แสงสาดส่องสว่าง

รูปทรงคนในรูปมีลักษณะท่าทางที่เปลี่ยวเหงา ถูกจัดวางอยู่กลางรูปอย่างโดดเดี่ยว หมกมุ่นอยู่กับตัวเอง มีโลกส่วนตัวสูง แยกตัวเองออกจากสังคม เสื้อผ้าที่ใช้ดูร่วมสมัยบ่งบอกช่วงเวลา ที่ศิลปินต้องการนำเสนอเพื่อชี้ให้เห็นถึงสภาพสังคม ประเพณีวัฒนธรรมชีวิตความเป็นไปในสังคมขณะนั้น การจัดวางท่าทางของคน (Posing) ขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมอย่างเห็นได้ชัด เหมือนมีชีวิตอยู่ในโลกที่แห้งแล้งแปลกแยก โลกอีกโลกหนึ่งที่เป็นเสมือนโลกคู่ขนาน โลกที่คล้ายฟองสบู่ลอยไปมาไม่มีทิศทาง โลกที่ผู้อื่นไม่สามารถจับต้องได้

ภาพที่2.30 Tim Eitel, o. T. (Gepäck), 2005,

ผลงานอีกรูปหนึ่งสร้างสรรค์ขึ้นในปี ค.ศ.2005 มีชื่อว่า o.T. (Gepäck)

ไอเทล พุดถึงสภาวะในโลกคู่ขนาน สภาวะที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว กำลังเดินทางไปที่ไหนสักแห่งที่ดีกว่า หรือพยายามแยกตัวเองออกจากสภาวะปัจจุบันที่เป็นอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยวเหงา ไอเทลใช้สีเอกรงค์(Monochrome) [โทนสีเดียว (ดำ-ขาว)] เป็นการคุมโทนสีและน้ำหนักของภาพให้ลงตัวเพื่อสื่อถึงความโดดเดี่ยว เขาจัดวางให้รูปทรงคนอยู่ท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ดูแปลกตาสะท้อนถึงความอ้างว้าง ตัดกันระหว่างความยิ่งใหญ่ของสถานที่และคนตัวเล็ก ๆที่กำลังหนีความเป็นจริง ออกวิ่งจากสถานที่ที่แปลกแยกจากความเป็นตัวตนของตนเองไปหาแสงแห่งความหวัง

เขาได้รับอิทธิพลในการนำเสนองานเชิงสัญลักษณ์จากศิลปะยุคปลายศตวรรษที่18และต้นศตวรรษที่19ที่เรารู้จักกันในชื่อ Romanticism แต่ไม่ได้หมายความว่าเขาจะใช้เทคนิคแบบเดียวกัน เขาหวนคิดถึงมันแต่กลับใช้แนวทาง และเทคนิควิธีในการนำเสนอแบบร่วมสมัยโดยมีการนำรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ งานinterior design และงานนามธรรมเชิงเรขาคณิตมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสถานที่ การสร้างบรรยากาศ องค์ประกอบโดยรวมของภาพ ทัศนธาตุต่างๆ (elements)รวมไปถึงการออกแบบลักษณะท่าทางของคน เพื่อสื่อให้ผู้ชมงานได้เห็นและเข้าใจถึงแนวคิด ทัศนคติของเขาได้ชัดเจนเป็นเอกลักษณ์อย่างที่ศิลปินที่มีชื่อเสียงที่เป็นเพื่อนร่วมสถาบันเดียวกันที่โรงเรียน Leipzigเช่นNeo Rauch, Mathias Weischer, David Schnell ยากจะทำได้

2.5.2 Neo Rauch

เกิดเมื่อ 18 เมษายน ค.ศ. 14960 ที่เมือง Leipzig ประเทศเยอรมัน (อดีตเยอรมันตะวันออก)

จบการศึกษาจากโรงเรียน The Hochschule fur Grafik und Buchkunst ที่เดียวกับ Tim Eitel

ลักษณะเด่นในงานของนีโอ รอช(Neo Rauch)

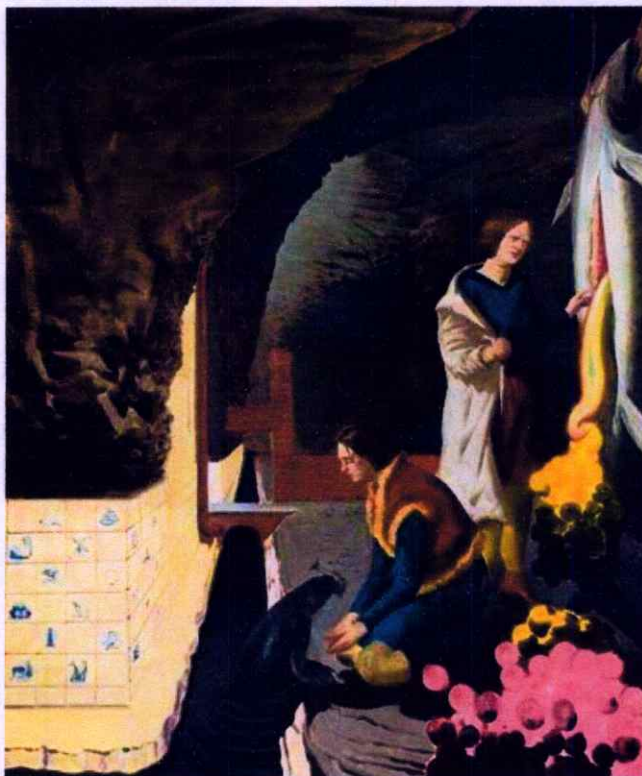
งานของนีโอ รอช ได้รับอิทธิพลจาก Giorgio de Chirco และ Rene Magritte มีสไตล์การทำงานแบบ Socialist Realism ที่นำเสนอแนวคิดที่ต่อต้านระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ บอกเล่าถึงความลึกลับเหลว การกดขี่ข่มเหงประชาชน การทำงานในระบบอุตสาหกรรมที่ทำให้เกิดสภาวะผิดปกติจากการกระทำของผู้ที่มีอำนาจรัฐ สภาวะกดขี่ความตึงเครียดที่ประชาชนต้องแบกรับรวมถึงตัวเขาเองด้วย

รูปทรงที่เขาใช้เป็นแบบ Cartoonish Realism มาพร้อมกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีรูปทรงแบบงานสถาปัตยกรรม แนวคิดบางครั้งมาจากความฝัน บางครั้งสะท้อนเรื่องราวเชิงอุปมาอุปมัยเชิงเสียดสี บางครั้งหาเหตุผลไม่ได้ บางครั้งสอดแทรกปริศนาและสัญลักษณ์ให้ผู้ชมได้ขบคิด มีที่มาบ้าง ไม่มีที่มาบ้าง เป็นเสน่ห์ให้ผู้ชมติดตามค้นหาอย่างไม่รู้เบื่อ บางครั้งสอดแทรกแนวคิดทางการเมือง เน้นย้ำให้ผู้ชมงานจดจำถึงความโหดร้ายของมนุษย์ที่ทำกับมนุษย์ด้วยกัน ผ่านทางการจัดวางให้รูปทรง ผู้ชายแต่งกายเครื่องแบบทหารยืนตะโกนชูกรรโชกชายหญิงวัยทำงานแบบข้ามศตวรรษอย่างไม่วันจบสิ้น เหมือนเป็นมรดกเลือดที่น่าเศร้าที่ถึงแม้ว่ามันจะผ่านไปนานแล้วก็ไม่มีทางลืมมันได้

ผลงานของนีโอ รอชสวยงามแปลกตา ลึกลับเป็นที่สนใจใคร่รู้ของผู้ชม นำเสนอเรื่องราวแฟนตาซีเกี่ยวกับโลกที่ไม่มีจริงไม่สามารถเห็นได้ที่ไหน ไม่มีที่มาที่ไป ส่วนมากมาจากความฝันของเขาเอง บอกเล่าเรื่องราวเชิงอุปมาอุปมัย นำเสนอโลกใหม่ที่มีประชากรหญิงชายที่เป็นตัวแทนของสังคมนิยมตะวันออก (ในอดีต) ที่เขาฝังใจ สังคมคอมมิวนิสต์ที่มีสีสันเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและความกล้าหาญแข็งแกร่งเด็ดเดี่ยวของ hero วัยทำงานดังกล่าว ซึ่งทนต่อไปไม่ไหวแล้วกับสภาพความเป็นอยู่ที่ถูกกดขี่ข่มเหงภายใต้การปกครองระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ขึ้นตรงกับรัสเซีย

งานของนีโอ รอช ได้รับอิทธิพลจากโปสเตอร์โฆษณาชวนเชื่อ งานภาพประกอบจากแมกกาซีนตลก ๆ และงานศิลปะตามผนังกำแพงต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน เขาเริ่มเขียนรูปด้วยเรื่องราวเศร้าหมองหดหู่เร้าอารมณ์ หลังจากนั้นเขาก็หันมาจับเนื้อหาที่เกี่ยวกับผู้คนวัยทำงาน กรรมกรผู้ใช้แรงงาน ที่ถูกกดขี่ข่มเหงบังคับให้รับใช้รัฐบาลทำงานตามคำสั่งอย่างไม่มีวันจบสิ้น งานของนีโอ รอชมักใช้สัดส่วนของรูปทรงขนาดใหญ่ตามแนวนอน) และพื้นที่ว่างในการทำให้ผู้ชมงานทิ้ง ด้วยการเกิดปฏิกิริยาสัมพันธ์ภาพระหว่างรูปทรงคนและทิวทัศน์ที่รูปทรงคล้ายสัตว์ร้ายหรือสัตว์

ประหลาด นอกเหนือไปจากกลืนอายุศิลปะแนวโรแมนติกใช้รัฐบาลสังคมนิยมและสีสันตไสยจุดขาดบาดตาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวเสมือนหลุดไปจากโลกแห่งความเป็นจริงชั่วคราว และดื่มด่ำความแปลกประหลาดสวยงามในโลกแห่งความฝันร่วมจินตนาการเดียวกันกับตัวศิลปินนั่นเอง

ภาพที่ 2.31 Grotte

“Grotte” ผลงานชิ้นนี้ได้รับอิทธิพลจากงานแนว “Romanticism” ช่วงศตวรรษที่ 19 มีพลังแห่งจินตนาการสร้างองค์ประกอบที่โดดเด่น เป็นเสมือนผลงานที่ นิโธ รอกซ์ ต้องการกลับไปพูดถึงอดีตสิ่งที่เชื่อมต่อกับอดีตโดยสิ่งที่มองเห็นกับสิ่งที่มองไม่เห็นหรือสิ่งที่สัมผัสได้ในภาพผสมกลมกลืนสร้างเรื่องราวมากมาย ทั้งที่สามารถเข้าใจได้และไม่มี ความหมายไม่สามารถเข้าใจได้ บางครั้งก็ก่อรูปทรงไม่ผสมกลมกลืนกัน แปรเปลี่ยนจากสิ่งที่เห็น สิ่งที่เป็นความทรงจำ ไปสู่การรับรู้ของผู้ชม เป็นสิ่งที่ผู้ชมเก็บไว้ในความทรงจำต่อไป

ผลงานที่มีคุณภาพของ นิโธ รอกซ์ นี้ เป็นผลงานที่ไม่เหมือนใคร เป็นที่จดจำไปทั่วโลก ให้ความรู้สึกถึงความอึดอัดในความเป็นจริง บางคนรู้สึกได้เมื่อเสพงานของเขา บางคนจดจำเพียงความสวยงาม แปลกตาของรูปภาพ บางคนไม่ชอบงานเขา บางคนหลงใหลได้ปลื้มให้ ความสนับสนุน เป็นไปตามครรลองของมนุษย์โลก

อิทธิพลที่เห็นได้ชัดในงานของเขามีที่มาจากหนังสือแบบจำลองของโรงงาน ไปสเตอร์ และหนังสือการ์ตูน แฟชั่น ในยุคนั้น ในงาน “Grotte” นิโธ รอกซ์ ได้นำเสนอแนวคิดที่เปี่ยมไปด้วยทักษะ

และไหวพริบเฉียบแหลม องค์ประกอบภาพถูกทำให้เป็นปริศนา ซ้ำซ้อนซ่อนเงื่อนด้วยรูปทรงต่างๆ และสัญลักษณ์ ซึ่งบางครั้งมันอาจจะมีจริงเพียงแคในพจนานุกรมฉบับโบราณที่ถูกบรรจุไว้ลึกลงไป ในจิตใจของเขาเท่านั้น

สิ่งที่อ้างอิงถึงความเป็นมาในงานของ นีโอ รอกซ์ มักจะเป็นปริศนาต่อผู้ชมงาน บางครั้งรู้แค่เพียงตัวเขาเอง ซึ่งทำให้เป็นความลึกลับดำมืดต่อแนวคิดของเขา แต่ทำให้ผลงานเป็นที่ดึงดูดใจ บางครั้งที่มาของแนวคิดในการนำเสนอรูปภาพของเขา อาจจะมาจากความฝัน

“รูปของผมเป็นเสมือนนิทานเปรียบเทียบ เชิงอุปมา อุปมัย บางครั้งเป็นเรื่องเล่าแฝงคตินำเสนอเรื่องราวผ่านทางสัญลักษณ์ ผมพยายามจะใช้แนวคิดดังกล่าวที่ครอบคลุมจิตใจผม ผสมผสานกับศิลปะในการวาดภาพเพื่อดึงดูดความสนใจผู้ชมให้ยินดีติดขัด พินิจพิจารณารูปภาพของผม เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านทางความคิดจากผลงานของผมไปสู่ผู้ชมงานของผม โดยไม่ต้องไปสนใจสิ่งที่เกิดขึ้นบนผ้าใบ ไม่ต้องสนใจความสวยงาม ลงตัวของความคิดกับรูปภาพที่ปรากฏให้เห็นว่าจะสอดคล้องลงตัวเข้ากันหรือไม่ นี่อาจเป็นสิ่งที่สามารถเปรียบเทียบได้กับสัมพันธภาพระหว่างความฝันที่กลับกลายมาเป็นรูปภาพแบบนามธรรมได้ เหมือนกับที่ผมไม่สามารถอธิบายความฝันของผมเป็นตัวอักษรให้ใครเข้าใจได้” (B.Schwenk , “ Pallete as Shelter and Threat. A Conversation with “Neo Rauch”, taken from Sammlung Goetz, the Mystery of Painting, 2002, P.122)

ในรูป“Grotte” นั้นประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในการนำเสนอประเด็นความซับซ้อนของความรู้สึก การเล่นกับความเป็นจริงกับภาพลวงที่ทำให้ผู้ชมรับรู้ได้ถึงการมีอยู่จริงของสิ่งที่เห็นอยู่ตรงหน้า การนำเสนอให้เห็นถึงความสิ้นหวัง ความหวัง ความจริงใจ การหลอกลวงเหลวไหลน่าหัวเราะ ความเยิ่นเย้อหยุดนิ่ง การเคลื่อนไหวที่อยู่เหนือการควบคุมของเรา ทุกอย่างดูสับสนแต่ชัดเจนในประเด็นที่ศิลปินต้องการนำเสนอ

“Grotte” ของ นีโอ รอกซ์ นั้นเหมือนฝัน สีสันสดใส คล้ายมีบางสิ่งเชื่อมต่อกับความคิดของเรา จากสิ่งที่เราเห็น จากข้อมูลที่เราได้รับ จากความจริงใจที่เราสัมผัสได้ในภาพทำให้เราบางขณะหรือที่สุดแล้วยังคงไว้ซึ่งสิ่งที่รังสรรค์เราไว้ได้ คู่ขนานกันไปกับโลกแห่งความฝัน สิ่งที่เป็นเสมือนกระจกเงาสะท้อนโลกแห่งความเป็นจริงที่เรามักจะทำเพียงเพ่งมองมันอยู่ห่างๆไม่ยอมเดินเข้าไปหามัน โลกแห่งความเป็นจริงที่เชื่อมต่อกับเราวันต่อวันแต่ไม่ลงตัวสมบูรณ์แบบแบบสนิท

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

จากหลักคำสอนของศาสนาคริสต์ ที่เน้นในเรื่องความรัก ซึ่งได้แก่ ความรักต่อพระเจ้าและ ความรักต่อผู้อื่น ที่ข้าพเจ้ายึดถือปฏิบัติมาตลอด จนประสบกับความสุขสมบูรณ์ในชีวิต สร้างแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะป็นพิเศษนี้

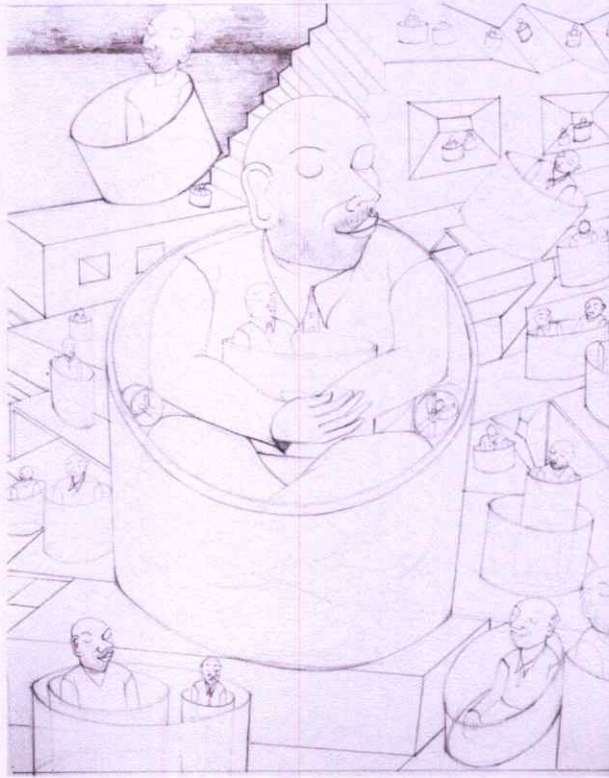
เริ่มจากการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจากศิลปินที่มีแนวคิดหลักในการสร้างสรรค์ผลงานเชิงรูปลักษณ์(Figurative) และเชิงคริสตศิลป์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อให้ได้มาซึ่งเนื้อหาสาระ รูปแบบ และองค์ประกอบ ผสมผสานกับการตีความในหลักศาสนาที่ข้าพเจ้านับถือและนำมาปฏิบัติจนเกิดความสำเร็จในชีวิต เกิดเป็นภาพแห่งจินตนาการในเรื่องความรัก ความศรัทธา สื่อถึงความ เป็นตัวตนของข้าพเจ้า ที่ต้องการถ่ายทอดสู่สาธารณชน จนกระทั่งเป็นกระบวนการการสร้าง ภาพร่าง และขยายเป็นผลงานจริงในที่สุด

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ข้าพเจ้าได้ค้นคว้าวิจัย รวบรวมข้อมูล จากศิลปินที่มีแนวทางการสร้างสรรค์งานในเชิง รูปลักษณ์ (Figurative) และคริสตศิลป์ จนได้มาซึ่งรูปแบบในการนำเสนอผลงาน เช่น สี รูปทรงที่ ใช้เป็นสัญลักษณ์ รูปแบบของการใช้พื้นที่ว่างและทัศนียวิทยา รวมถึงองค์ประกอบที่เหมาะสม นำมารวมกันกับเนื้อหาสาระหลักที่เป็นความศรัทธาในคริสต์ศาสนาของข้าพเจ้าอันเกิดจากความ ซินชมยินดีในการมีชีวิตที่สมบูรณ์ด้วยความรัก เพื่อสร้างเค้าโครงต้นแบบภาพร่าง หลังจากนั้นจึง พัฒนาและคัดเลือกจนได้ภาพร่างที่ลงตัว เข้าถึงและสอดคล้องกับแนวความคิดสร้างความชัดเจนใน การนำเสนออย่างเด่นชัดที่สุด

3.2 การทำผลงานภาพร่าง

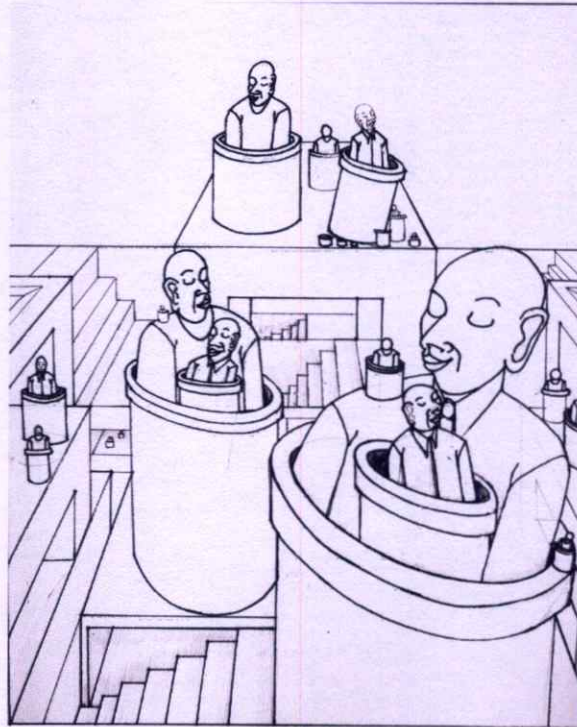
ข้าพเจ้าสร้างภาพร่าง เป็นภาพลายเส้น ด้วยดินสอและปากกาอย่างง่าย ๆ เริ่มจาก กำหนดโครงสร้างของภาพ และสีอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดหลักที่ต้องการนำเสนอ หลังจากนั้นจึงมีการพัฒนารูปทรงของคน รูปทรงของสิ่งของที่เป็นเรขาคณิต รูปทรงเชิง สถาปัตยกรรม จากข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์วิจัยมาในเบื้องต้น คัดเลือกจนได้รูปทรงที่เหมาะสม ลงตัวที่จะใช้เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อแนวคิดบนพื้นฐานของความศรัทธา ความเชื่อในศาสนาตาม จินตนาการของข้าพเจ้า เป็นการพัฒนารูปแบบในการสร้างสรรค์งานที่พยายามสร้างเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ ให้เหลือเกินรูปแบบเดิม ๆ ในการสร้างสรรค์งานเชิงคริสตศิลป์แบบเก่า

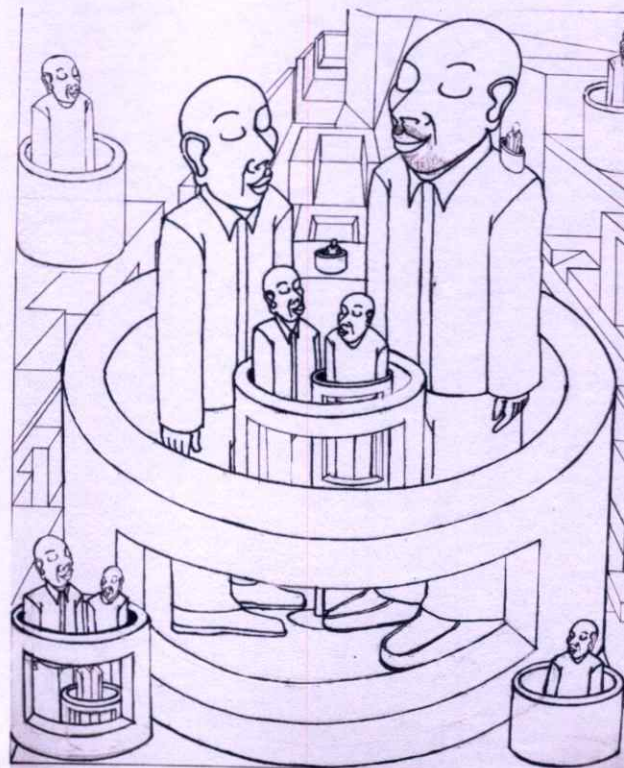
ภาพที่3.1 ตัวอย่างผลงานภาพร่าง

ภาพที่3.2 ตัวอย่างผลงานภาพร่าง

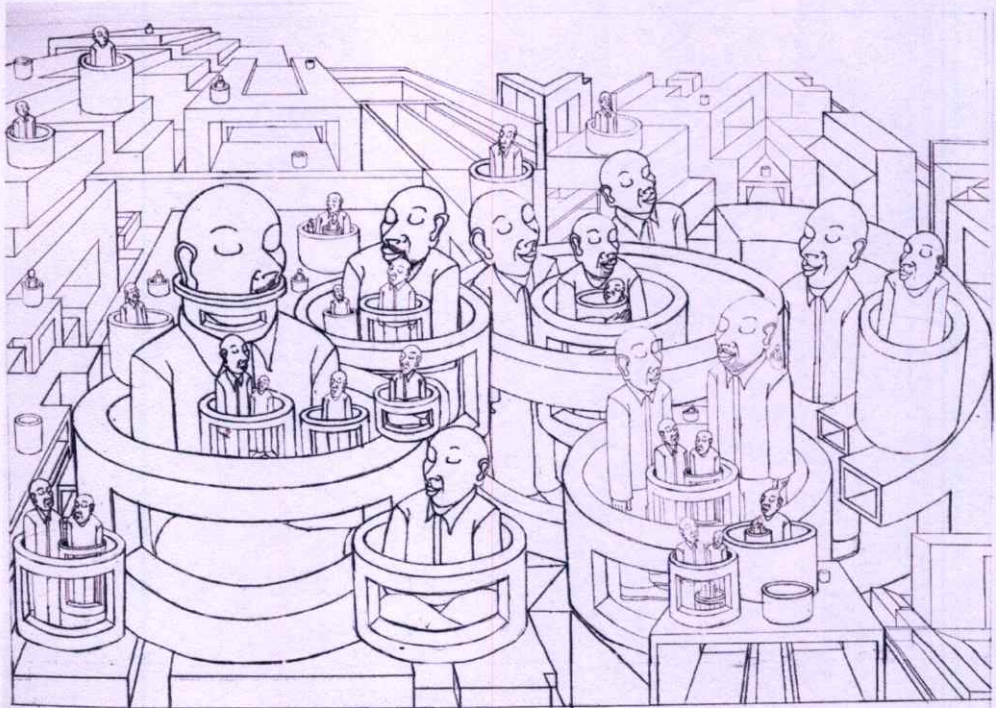
ภาพที่3.3 ตัวอย่างผลงานภาพร่าง

ภาพที่3.4 ตัวอย่างผลงานภาพร่าง

ภาพที่3.5 ตัวอย่างผลงานภาพร่าง

ภาพที่3.6 ตัวอย่างผลงานภาพร่าง

วิเคราะห์ผลงานภาพร่าง

ปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้ระหว่างการทำผลงานภาพร่าง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. รูปทรงในผลงานภาพร่าง ภาพที่3.1-3.2 ลักษณะของรูปทรงเรขาคณิตของภาชนะยังดูไม่เป็นจริง ไม่กลม ไม่เป็นทรงกระบอก ยังดูเป็นลักษณะของแผ่นวัตถุบางๆ
2. การวางตำแหน่งของรูปทรงมนุษย์ยังมีจังหวะที่ไม่ลงตัวและทิศทางการมองยังไม่นำสายตาไปสู่ตำแหน่งรวมสายตา ยังกระจายไปคนละทิศทาง(ภาพที่3.1-3.2)
3. ลักษณะของรูปทรงมนุษย์ยังซ้ำๆกัน ไม่มีความเปลี่ยนแปลง (Variation) ทำให้ดูหน้าเบือ (ภาพที่3.1-3.2)
4. ส่วนที่เป็นพื้นน้ำอาจไม่จำเป็นต้องมี (ภาพที่3.1-3.2)
5. ควรพัฒนาการในการเปลี่ยนแปลงรูปทรงของภาชนะทรงกระบอก ที่มีลักษณะซ้ำๆกัน (ควรเจาะให้เห็นด้านในบ้าง)
6. โครงสร้างของสถาปัตยกรรมที่มีต่อเนื่องไปจนสุดขอบด้านบน อาจไม่มีความจำเป็น สามารถวางตำแหน่งรูปทรงสถาปัตยกรรมต่อกับส่วนที่ท้องฟ้าได้เลย และทัศนียวิทยา (Perspective) ยังไม่ลงตัว
7. ขอบของรูปทรงกระบอกดูแล้วเหมือนลักษณะของท่อระบายน้ำ ซึ่งดูแล้วไม่เข้ากับแนวความคิด ควรตัดออก(ภาพที่3.3)
8. มีการซ้ำกันของรูปทรงมนุษย์ที่สื่อถึงตัวข้าพเจ้าเอง มีมากเกินไป ควรให้มีรูปทรงและลักษณะใบหน้าที่แตกต่างกันออกไป สื่อถึงผู้อื่นบ้าง
9. การนำเสนอภาพแนวตั้ง อาจมีข้อจำกัด(ภาพที่3.1-3.5) น่าจะลองเสนอภาพแนวนอนบ้าง(ขนาดใหญ่ขึ้น)ซึ่งอาจให้มุมมองใหม่ๆของภาพที่กว้าง น่าสนใจกว่าปกติที่เคยทำมา
10. ยังขาดรูปทรงต่างๆที่เป็นสัญลักษณ์ในเชิงศาสนา

3.3 กระบวนการสร้างสรรค์

เมื่อได้ภาพร่างที่ลงตัวสมบูรณ์ตรงกับแนวคิดที่สุดแล้ว ข้าพเจ้าจึงเริ่มต้นในการขยายสู่ภาพผลงานจริง โดยมีขั้นตอนและกระบวนการทางจิตกรรมที่ใช้สื่อวัสดุสีอะคริลิก และปากกาในการสร้างสรรค์ผลงาน แบ่งเป็นขั้นตอนในการสร้างสรรค์งานตามลำดับขั้นดังนี้

1. คำนวนหาขนาดที่เหมาะสมของผลงานจริง จากภาพร่างต้นแบบโดยใช้การคำนวณทางคณิตศาสตร์ จนได้ขนาดที่ถูกต้องตามต้องการ
2. เตรียมพื้นผิวของผ้าใบให้มีความพร้อมด้วยการลงสีพื้นของภาพด้วยสีอะคริลิกสีเหลือง
3. ขึ้นโครงสร้างของภาพทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ ด้วยดินสอและปากกา

4.ใส่รายละเอียดในขั้นแรกของภาพด้วยสีอะคริลิกที่จำกัดจำนวนให้มีแค่ สีแดง สีม่วงแดง สีเขียว สีน้ำเงิน เพื่อสร้างน้ำหนักให้รูปทรงของคน รูปทรงของสถาปัตยกรรมและรูปทรงของสิ่งของที่เป็นเรขาคณิต ทำให้เห็นภาพรวมและองค์ประกอบของภาพที่เด่นชัดขึ้น

5.สร้างความสมบูรณ์ของภาพด้วยการตัดเส้นรอบนอก และสร้างน้ำหนักของรูปทรงต่าง ๆ ในภาพและน้ำหนักรวมของภาพที่ให้แสงและเงาส่งอารมณ์เข้มขลังมีพลังสื่อถึงความศักดิ์สิทธิ์

6.เคลือบผิวชั้นสุดท้ายด้วยวานิชเคลือบภาพแบบด้าน เพื่อลดการสะท้อนแสงของลายเส้นปากกาในภาพ

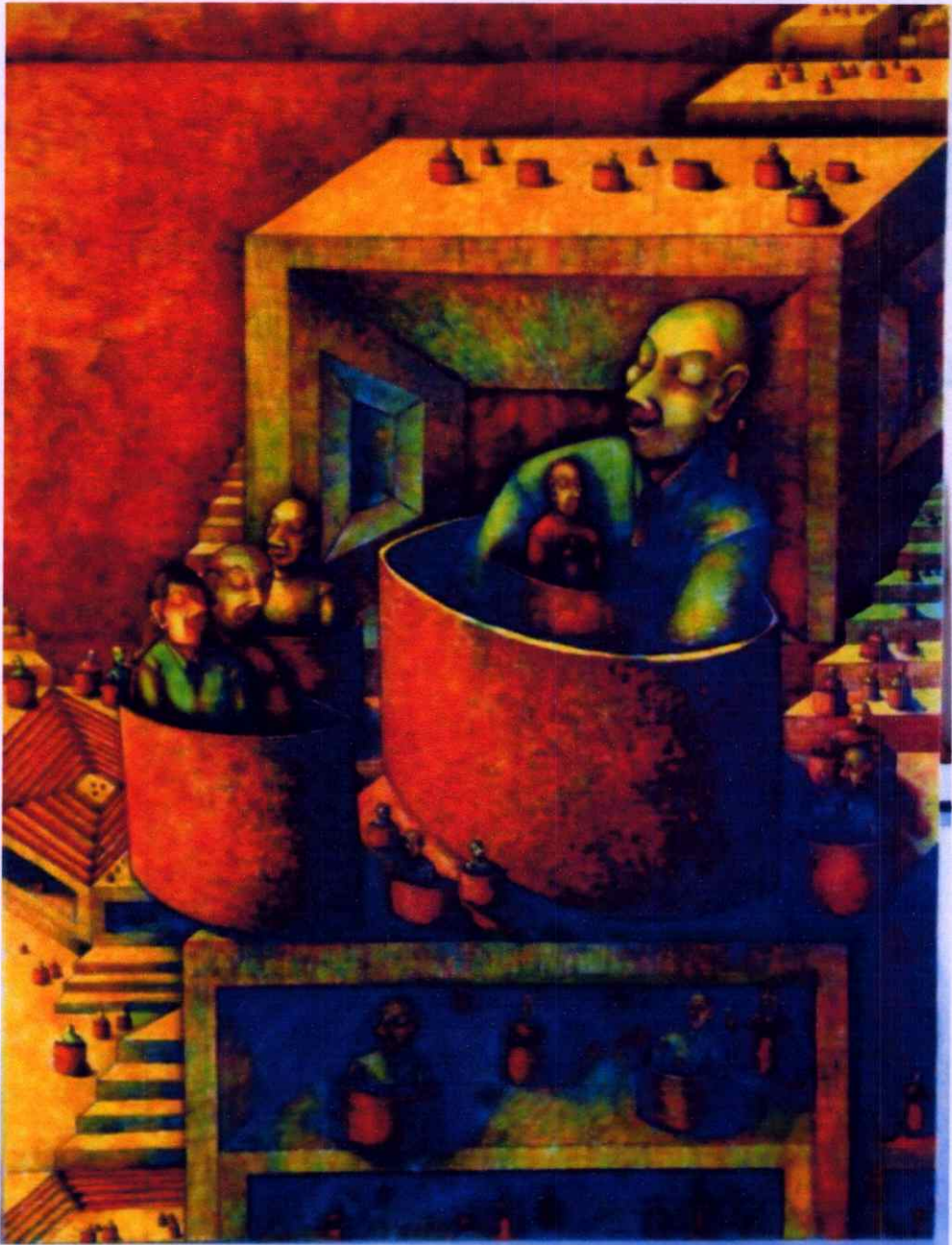
ตลอดระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ นอกเหนือไปจากขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ตามที่กล่าวข้างต้นนั้น สิ่งที่มีความสำคัญที่เกิดขึ้นอย่างอิสระในขั้นตอนของการระบายสี และการวาดเส้นด้วยปากกา คือ การเกิดขึ้นของพื้นผิว ร่องรอยและลายเส้นจากปากกา ชับเน้นสอดรับกับน้ำหนักของรูปทรงต่าง ๆ ที่เกิดจากการระบายสีอะคริลิก สร้างอารมณ์ของภาพให้มีพลัง สื่อถึงความรัก ความศรัทธาในคริสต์ศาสนาของตัวข้าพเจ้า เพิ่มเติมได้อย่างไม่จงใจ แต่กลับส่งเสริมให้ภาพมีความสมบูรณ์ตามที่จินตนาการไว้ก่อนสร้างสรรค์ผลงาน จนสามารถเรียกได้ว่า แสดงออกได้เกินกว่าที่คาดคิด เป็นผลงานที่มีอิสระในการสร้างสรรค์ผสมผสานกับระเบียบวิธีการตามอุปนิสัยในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้าได้อย่างลงตัว มีเอกลักษณ์ เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว ที่เกิดขึ้นใหม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างแท้จริง

3.4 ภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

เป็นการชี้ให้เห็นถึงที่มาที่ไป พัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า จากจุดเริ่มต้น จนมาสู่ความสำเร็จในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ทั้งในแง่ของเทคนิคการนำเสนอ เนื้อหาแนวคิด สัญลักษณ์ที่ใช้สื่อแนวคิด องค์ประกอบของภาพ รูปแบบแห่งพื้นที่ว่างและทัศนียวิทยา โดยอาจสรุปเรียกผลงานสร้างสรรค์ที่เป็นภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์นี้ได้ว่า “จุดกำเนิดจิตวิญญาณในการเดินทางแห่งการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้า” ซึ่งเป็นผลงานที่สามารถแสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงของข้าพเจ้า บนพื้นฐานของความรัก ความศรัทธาในคริสต์ศาสนา ที่ก่อเกิดความชื่นชมยินดีแห่งชีวิตอันไม่อาจเก็บซ่อนไว้กับตนเองได้ จนนำไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ที่มีความสมบูรณ์ลงตัวได้ในที่สุด

ภาพที่3.7 ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิถยานิพนธ์

ภาพที่3.8 ตัวอย่างผลงานระยะก่อนนิทรรศการ

ภาพที่3.9 ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่3.10 ตัวอย่างผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1 รูปทรงมนุษย์ ในภาพที่3.7-3.8 ยังมีการวางตำแหน่ง จังหวะการซ้ำของรูปทรงที่ไม่ลงตัว และมีทิศทางเคลื่อนไหวที่ไม่นำสายตานำสู่ส่วนเด่นของภาพ การซ้ำกันของรูปทรงยังไม่มี ความเปลี่ยนแปลง(Variation) การวางตำแหน่งใบหน้าของรูปทรงมนุษย์ยังขาดความกลมกลืน ไม่ลงตัว ขนาดของรูปทรงยังไม่สอดคล้องใหญ่เล็กได้เรียงกันไปนำสายตาเข้าไปสู่ระยะหลังของภาพ อาจทำให้ภาพขาดความสมดุล (รูปทรงที่ใหญ่ที่สุด มีขนาดใหญ่โดดเด่นไป)

2 รูปทรงเรขาคณิตของภาชนะ ในภาพที่3.7-3.8ยังดูไม่เหมือนจริง ยังไม่เป็นทรงกระบอก ยังดูเป็นแค่แผ่นวัสดุบางๆ

3 รูปทรงสถาปัตยกรรม ในภาพที่3.7-3.8 อาจไม่จำเป็นต้องวางไปจนสุดรูปด้านบนของภาพและสามารถสร้างให้มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างความน่าสนใจของภาพ

4 สี ในภาพที่3.7-3.8 ยังสามารถแทรกสีและใช้ความขัดแย้งของสีเพื่อสร้างความหลากหลายให้แก่ภาพได้ และมีข้อควรระวังในการให้น้ำหนักของภาพ เพื่อสร้างระยะหน้าของภาพ และระยะหลังของภาพให้เห็นเด่นชัด

5 พื้นผิว ในภาพ3.7-3.8 ด้วยขนาดของผิวแปร่งที่ใกล้เคียงกันทำให้ระยะหลังของภาพแข่งกับระยะหน้าของภาพ

6 ทศนิยมวิทยา (Perspective) ในภาพที่3.7-3.8 สร้างระยะให้กับภาพดีพอสมควร แต่ยังไม่ มีรูปแบบวิธีการที่ชัดเจน อาจสามารถสร้างความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้นได้ด้วยการกำหนดจุดกำเนิดรูปทรงจากหลายจุดภายในภาพ และมีทิศทางมาจากหลายๆมุม

7 รูปทรงมนุษย์ ในภาพที่3.9-3.10 มีการวางตำแหน่งและจังหวะที่ดีขึ้น ขนาดของรูปทรงได้เรียงสอดคล้องกันมากขึ้น แต่ทิศทางของรูปทรงในภาพที่3.9 ยังไม่สอดคล้องให้ความสมดุลลงตัวเท่าที่ควร

8 รูปทรงเรขาคณิตของภาชนะในรูปที่3.9 ไม่ค่อยลงตัวนัก เนื่องจากขอบของภาชนะทำให้ดูคล้ายรูปทรงของท่อระบายน้ำ ซึ่งไม่เข้ากับแนวคิด ส่วนในภาพที่3.10 รูปทรงเรขาคณิตของภาชนะมีขนาดที่ยังไม่สอดคล้องสมดุลมากนัก ขนาดที่ใหญ่ที่สุดยังดูแตกต่างจากตำแหน่งอื่นๆ มากเกินไป(ขนาดที่รองลงไปยังทำให้ภาพกระโดดไม่ได้เรียงอย่างสมดุล)

9 รูปทรงสถาปัตยกรรม ในรูป3.9 -3.10 มีรูปแบบของทศนิยมวิทยาที่ชัดเจนมากขึ้น สร้างระยะของภาพได้ดี แต่สามารถสร้างจากจุดกำเนิดของรูปทรงได้จากหลายๆจุด ในภาพที่3.10 ด้วยตำแหน่งของรูปทรงส่วนที่เป็นจุดเด่นของภาพและรูปทรงสถาปัตยกรรมที่วางขนาดทั้งสองข้าง ทำให้ดูเหมือนว่าจะสร้างความรู้สึกรัดอึดอัดมากเกินไป ในภาพที่3.9 ส่วนที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่าง

รูปทรงสถาปัตยกรรมกับส่วนที่เป็นด้านหลังของภาพ (ส่วนที่เป็นท้องฟ้า) ไม่ควรใช้พื้นที่ที่เป็นเส้นตัดตรงมากเกินไป ทำให้ภาพดูเหมือนถูกแบ่งเป็นสองส่วนที่ไม่เข้ากัน

10 รูปทรงของทิวทัศน์ในภาพที่3.9 ไม่สามารถเข้ากันได้กับรูปทรงอื่นๆภายในภาพ

11 สี ในภาพที่3.10 สามารถแทรกสีในบริเวณสีเขียวของรูปทรงสถาปัตยกรรมด้วยสีอื่นๆที่ใช้ภายในภาพได้อีก เพื่อสร้างความกลมกลืน ในภาพที่3.9-3.10สีส่วนที่เป็นระยะหลังของภาพมีน้ำหนักเข้มไป แข่งกับน้ำหนักสีของรูปทรงด้านหน้าซึ่งเป็นส่วนเด่นของภาพ

12 พื้นผิว ในภาพที่3.9-3.10 ด้วยผิวแปร่งที่มีขนาดใกล้เคียงกันทำให้พื้นผิวในพื้นที่ระยะหลังของภาพชัดเจนโดดเด่นเกินไปแข่งกับระยะหน้าของภาพ

13 ทักษะวิทยา (Perspective) สร้างระยะของภาพได้ดี แต่สามารถสร้างความน่าสนใจของภาพเพิ่มมากขึ้นด้วยการเพิ่มจำนวนจุดกำเนิดรูปทรงสถาปัตยกรรมภายในภาพ

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลงานจิตรกรรมสีอะคริลิคบนผ้าใบ จำนวน 4 ชิ้น ซึ่งสามารถวิเคราะห์แนวความคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ผลงาน

4.1.1 เนื้อหา

แนวคิดที่ใช้ในการแสดงออกเพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ เริ่มต้นจากความต้องการส่วนตัวของข้าพเจ้าที่ประสงค์จะทำงานรับใช้พระเจ้า ด้วยความศรัทธาในคริสต์ศาสนา จึงนำเอาหลักคิดหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งสร้างความสุขสมบูรณ์ให้กับตัวเองและครอบครัว เป็นอย่างมาก ออกเผยแพร่สู่สาธารณชน

หลักคิดและแนวทางในการปฏิบัติดังกล่าวมีที่มาจากคำสอนในคัมภีร์ไบเบิล ที่ว่า “จงรักและเกรงกลัวในพระเจ้า จงรักและให้เกียรติผู้อื่น จงรักพ่อแม่พี่น้องของตน และจงรักและเทิดทูนถวายพระเกียรติแด่องค์พระมหากษัตริย์ (Honor all people, Love the brotherhood, Fear God, and Honor the King.)” ซึ่งสร้างความประทับใจ ก่อเกิดศรัทธา บนพื้นฐานของความรักที่ทำให้ชีวิตของข้าพเจ้า และครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

ด้วยแนวคิดดังกล่าวประกอบกับการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อต่อยอดความเชื่อมั่นในศรัทธาที่มีต่อศาสนาคริสต์ จากศิลปินทั้งในอดีตและปัจจุบันที่สร้างสรรค์งานบนพื้นฐานแนวความคิดเดียวกันกับข้าพเจ้า จึงนำมาซึ่งบทสรุปของแนวคิดหลักเกี่ยวกับ ความรัก ความศรัทธา และอัตลักษณ์ความเป็นตัวเองของข้าพเจ้าในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้

4.1.2 ทักษะทางศิลปะ

รูปทรง เป็นรูปทรงที่ได้พัฒนามาจากการค้นคว้าศึกษาวิจัยในผลงานเชิงคริสต์ศิลป์ทั้งอดีตและปัจจุบัน ประสานเข้ากันกับรูปทรงที่เกิดจากจินตนาการส่วนตัวเกี่ยวกับความรัก ความศรัทธา และอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนของข้าพเจ้า ก่อเกิดรูปทรงที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ทางความคิดได้ดังนี้

1. คน เป็นสัญลักษณ์ของการแสดงออกถึงตัวข้าพเจ้าและเพื่อนร่วมโลก ทั้งพี่น้องครอบครัวของข้าพเจ้า และบุคคลอื่นๆ ทั้งที่เป็นนัยยะแห่งปัจเจกบุคคลและสังคม ชุมชนต่าง ๆ หรือแม้แต่โลกมนุษย์ของเราด้วย

2. สิ่งของที่เป็นรูปทรงเรขาคณิต หรือรูปทรงของภาชนะทรงกระบอก เป็นสัญลักษณ์ที่ ต้องการสื่อให้เห็นถึงสภาวะของร่างกายมนุษย์ที่เปรียบเสมือนภาชนะใส่จิตวิญญาณของเรา (The Container) มีแต่กาลเสื่อมสูญสลายรอเวลาแห่งความตายเท่านั้น

3. เสาค้ำยัน เป็นสัญลักษณ์ของการดิ้นรนของมนุษย์ในการค้ำยันต่อชะตาให้กับเนื้อหนัง หรือภาชนะใส่จิตวิญญาณ เป็นความต้องการฝ่ายโลกตามธรรมชาติของมนุษย์

4. บันได เป็นสัญลักษณ์ของพระทรมานของพระคริสต์ ได้มาจากการศึกษาวิจัยข้อมูล ของศิลปินเชิงคริสต์ศิลป์ ใช้ในการสื่อสองความหมาย หนึ่งคือ การรับรู้และยอมรับในความ เจ็บปวดของพระคริสต์ที่ถูกทรมานจนสิ้นพระชนม์ เพื่อไถ่บาปให้มนุษย์ผู้เป็นที่รักของพระบิดา เจ้า สอง ใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงการไขว่คว้าหาหนทางไปสู่สวรรค์ หาหนทางหลุดพ้นจากความ ทุกข์มุ่งหน้าสู่ชีวิตนิรันดร์กับพระเจ้า

5. ตัวอักษร A&W หรือ AW เป็นอักษรกรีกโบราณ เป็นอักษรตัวแรกและตัวสุดท้าย หมายถึงจุดเริ่มต้นและจุดจบ (Alpha and Omega) และหรือ หมายถึง พระคริสต์ และผู้ที่เป็นตัวแทนทำงานรับใช้พระคริสต์และพระบิดาเจ้า

6. รูปทรงเชิงสถาปัตยกรรม เป็นสัญลักษณ์สื่อให้เห็นถึงพื้นฐานแห่งชีวิต และการเดินทางของชีวิตของข้าพเจ้า และบุคคลอื่น ๆ ในโลกใบนี้ ซึ่งมุ่งไปสู่ชีวิตนิรันดร์ เป็นเสมือนการนำเอาบางช่วงบางตอนของชีวิตมานำเสนอให้เห็นผลแห่งการใช้ชีวิตบนพื้นฐานของความรัก ความศรัทธา เพื่อให้หลุดพ้นจากขอกหลิบมุ่มมืดของชีวิตในอดีต

7. ท้องฟ้า เป็นสัญลักษณ์แห่งสวรรค์ ความรักแห่งสรวงสวรรค์ การเปิดเผยของสัจธรรม (ถ้าสีของท้องฟ้าเป็นสีน้ำเงินหรือสีฟ้าสดใส ไม่มีเมฆหมอก) และอีกนัยหนึ่งก็เป็นสัญลักษณ์ของบรรยากาศโดยรวมในช่วงเวลานั้นๆของช่วงชีวิต ที่เป็นการสื่อถึงความรักและสัจธรรมของชีวิตที่เห็นถึงความเข้าใจในการเจ็บปวด และความทรมาน เป็นช่วงเวลาแห่งการสำนึกบาป (สีโดยรวมของท้องฟ้า เป็นสีม่วงแดงหรือสีม่วงคราม)

สี โครงสีโดยรวมของภาพในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้นั้นใช้รูปแบบและบรรยากาศของภาพที่สื่อให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในการใช้ชีวิตตามหลักคิดหลักปฏิบัติของคริสต์ศาสนา เป็นความศักดิ์สิทธิ์ ความขลัง มีพลัง ของงานสร้างสรรค์เชิงศาสนา เพื่อนำมาให้

ผู้อื่นได้เข้าถึง เข้าใจ และพัฒนาไปสู่การประพฤติปฏิบัติได้ในที่สุด โดยสีที่ใช้(ซึ่งมีการจำกัดจำนวน)อาจให้ความหมายได้ดังนี้

1. สีเหลือง ภาพเขียนสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ใช้สีเหลืองเป็นสีพื้น เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ สื่อถึงพระเจ้า ซึ่งข้าพเจ้านำมาใช้ในงานของข้าพเจ้าเช่นกัน นอกจากนั้นยังสื่อได้อีกความหมายหนึ่งในส่วนที่ใช้สีเหลืองในรูปทรงของคน คือการสื่อความหมายในเชิงของความเป็นลักษณะพื้นฐานของมนุษย์ที่ยังคงวนเวียนอยู่กับความผิดบาป การทรยศ ความเสื่อม การอิจฉาริษยาต่อกัน

2. สีม่วงแดง หรือสีม่วงคราม สื่อถึงพระเจ้า หรือให้ความหมายถึงความเศร้าโศก เสียใจ การสำนึกผิด เป็นสีแห่งความรัก และสัจธรรม และความเจ็บปวด

3. สีแดง เป็นสีแห่งโลหิต ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอารมณ์ความรู้สึก จึงเป็นสัญลักษณ์ของทั้งความรัก และความเกลียดชัง เป็นสีของพลังอันยิ่งใหญ่

4. สีนํ้าเงิน เป็นสีของห้องฟ้า เป็นสัญลักษณ์ของสวรรค์และความรักแห่งสวรรค์ นอกจากนี้สีนํ้าเงินยังใช้เป็นสีแห่งจักรวรรดิอีกด้วย เพราะเป็นสีที่ปรากฏบนห้องฟ้าหลังเมฆหมอกหายไป สื่อความหมายว่าจักรวรรดิเผยตัวออกมา

5. สีเขียว เป็นสีแห่งพรรณพฤกษาและฤดูใบไม้ผลิ จึงใช้เป็นสัญลักษณ์ของชัยชนะที่ฤดูใบไม้ผลิมีต่อฤดูหนาว หรืออีกความหมายหนึ่งคือ การได้รับชัยชนะของชีวิตที่มีต่อความตายนั่นเอง นอกจากนี้ สีเขียวยังเป็นส่วนผสมระหว่างสีเหลืองกับสีนํ้าเงิน จึงสื่อความหมายถึงความเมตตา และการเกิดใหม่ของจิตวิญญาณด้วยการประกอบกรรมดี

พื้นผิว เป็นพื้นผิวที่เกิดอย่างอิสระในขั้นตอนของการสร้างน้ำหนักให้รูปทรงต่าง ๆ ที่เกิดจากเทคนิค สีอะคริลิก และลายเส้นปากกา เป็นความอิสระที่อยู่ในกรอบระเบียบวิธี ที่ผสมผสานอยู่ร่วมกันได้อย่างลงตัวและมีเสน่ห์ (เป็นพื้นผิวอันเกิดจากการเน้นรูปทรงต่าง ๆ ในภาพให้เห็นเด่นชัดด้วยลายเส้นปากกา ทับซ้อนกับร่องรอยที่แปรปรวนให้น้ำหนักรูปทรงด้วยสีอะคริลิก)

4.1.3 การวิเคราะห์การจัดวางองค์ประกอบภาพ

เป็นการวิเคราะห์โดยยกตัวอย่างผลงานจำนวน 2 ชิ้น เพื่อวิเคราะห์โครงสร้าง

องค์ประกอบที่ให้ผลทางการรับรู้ทางสายตาและอารมณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อภาพ Identity of Love and Faith: Assembly of Love, No. 1.
เทคนิค สีอะคริลิกและปากกาน้ำใบ ขนาด 210X160 cm.

2 ภาพผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อภาพ Identity of Love and Faith: Assembly of Love, No. 2.
เทคนิค สีอะคริลิกและปากกาน้ำใบ ขนาด 170X245 cm.

ภาพที่ 4.1 ภาพแสดงโครงสร้างของผลงานชิ้นที่ 1

ความเป็นเด่นของภาพ (Dominance)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 1 องค์ประกอบหลักของภาพนั้น ประกอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต ที่เป็นรูปทรงกระบอกขนาดใหญ่วางอยู่ตรงกลางภาพ ตำแหน่งวงกลม A) โดยภายในบรรจุด้วย หน่วย (unit) ของรูปทรงของมนุษย์ในรูปทรงเรขาคณิตทรงกระบอกขนาดเล็กจำนวนมาก เป็นจุดเด่นวางอยู่ด้านหน้าของภาพ (Foreground) เป็นความเด่นของภาพที่เกิดจากรูปทรงมนุษย์และรูปทรงเรขาคณิต (รูปทรงของภาชนะทรงกระบอก) จัดวางไล่เรียงตามตำแหน่งที่นำสายตาไปสู่จุดรวมสายตา (Focal Point) ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาพ และกระจายออกเป็นรัศมีสู่ตำแหน่งรองๆ ลงไป (ตำแหน่ง B, C และ D)

ความเป็นรองของภาพ (Subordinate)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 1 เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและสร้างองค์ประกอบให้เกิดความสมบูรณ์ จึงมีการจัดวางตำแหน่งความเป็นรองของภาพด้วยรูปทรงที่ซ้ำ ๆ กันของรูปทรงมนุษย์

ในรูปทรงเรขาคณิต (รูปทรงกระบอก) เป็นหน่วยย่อยวางเรียงรายสลับกันไปทั้งที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ กระจายออกจากจุดศูนย์กลางเป็นรัศมี (สามเหลี่ยม B, C และสี่เหลี่ยม D) โดยมีพื้นด้านหลังเป็นรูปทรงเชิงสถาปัตยกรรม (E) นำสายตามองลึกเข้าไปในภาพด้วยทัศนียวิทยา (Perspective) และรูปทรงสามมิติ (3-Dimensional) ของรูปทรงดังกล่าว

ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของผลงานชิ้นที่ 1

ทิศทางการเคลื่อนไหว (Movement)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 1 มีโครงสร้างทิศทางการเคลื่อนไหวภายในภาพที่มีลักษณะกระจายไปทั่วทั้งภาพ และย้อนกลับสู่จุดศูนย์กลาง นำสายตาไปสู่ส่วนเด่นของภาพที่ถูกจัดวางไว้ด้านหน้าของภาพ และสามารถมองลึกเข้าไปข้างในด้านหลังของภาพด้วย ทัศนียวิทยา (Perspective) และรูปทรงสามมิติ (3-dimensional) ของรูปทรงเชิงสถาปัตยกรรม

ภาพที่4.3 ภาพแสดงความสมดุลของผลงานชิ้นที่1

ดุลยภาพ (Balance)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 1 นี้ เป็นความสมดุลในลักษณะที่เรียกว่า ดุลยภาพแบบอสมมาตร (Asymmetrical balance) โดยการจัดวางตำแหน่งของรูปทรงและทิศทางในการมอง และมีการวางตำแหน่งของรูปทรงที่ให้ความรู้สึกว่ามีน้ำหนักไปทางซ้าย (A) แต่การถ่วงสมดุลของภาพนี้นั้น เกิดขึ้นจากรูปทรงหน่วยย่อยทางด้านขวาที่มีขนาดใหญ่กว่า (B) โดยถึงแม้กลุ่มของรูปทรงทางซ้ายมือจะมีจำนวนมากกว่าขวามือ แต่รูปทรงบางหน่วยในด้านขวามือก็มีขนาดใหญ่กว่า ซึ่งทำให้ภาพนี้เกิดความสมดุล นอกจากนี้ในผลงานชิ้นนี้นั้นยังเป็นการจัดการให้เกิดดุลยภาพโดยใช้รูปทรงสิ่งมีชีวิตกับรูปทรงเรขาคณิตอีกด้วย

จังหวะของการซ้ำ (Repetition)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 1 มีการซ้ำของกลุ่มรูปทรงทั้งที่เป็นรูปทรงของมนุษย์ และรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งถูกจัดให้มีความขัดแย้งในเรื่องของขนาด สี และลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปของรูปทรงกระบอกซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Variation) ขึ้นในแต่ละหน่วย สร้างความน่าสนใจ คลายความเบื่อหน่ายได้เป็นอย่างดี

ภาพที่4.4 ภาพแสดงโครงสร้างของผลงานชิ้นที่2

ความเป็นเด่นของภาพ (Dominance)

ในผลงานชิ้นที่ 2 นี้ มีโครงสร้างหลักประกอบไปด้วยรูปทรงของมนุษย์และรูปทรงเรขาคณิตในบริเวณด้านหน้า (Foreground) ของภาพ โดยมีการจัดวางตำแหน่งให้จุดรวมสายตาของภาพอยู่ในตำแหน่ง A และจัดวางไล่เรียงตำแหน่งรองของภาพตามตำแหน่ง B และ C ซึ่งมีการวางตำแหน่งรูปทรงต่าง ๆ ให้มีทิศทางนำสายตาไปสู่จุดรวมสายตาที่รูปทรงมีขนาดใหญ่ที่สุด เพื่อสร้างความหมายให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่ซับซ้อนที่ต้องการสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังใช้การขัดกันของสี และการให้น้ำหนักแสงเงาที่แตกต่างในแต่ละหน่วยของรูปทรง เพื่อสร้างความหลากหลายและความน่าสนใจในภาพ

ความเป็นรองของภาพ (Subordinate)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 2 นี้ มีการจัดวางรูปทรงของมนุษย์และรูปทรงเรขาคณิตในขนาดที่แตกต่างกัน วางไล่เรียงตามจังหวะ และทิศทางที่สอดรับและขั้บเน้นให้ความเด่นของภาพ หรือจุดรวมสายตาของภาพมีพลังมากยิ่งขึ้น เป็นความรองของภาพ(ตำแหน่ง B, C) โดยมีพื้นที่ด้านหลัง (Background) เป็นรูปทรงเชิงสถาปัตยกรรม (ตำแหน่งD) นำสายตาตามองลึกเข้าไป ด้วยทัศนียวิทยา (Perspective) และรูปทรงสามมิติ (3-Dimensional) ที่สร้างความน่าสนใจและทำให้ภาพมีระยะ

ภาพที่4.5 ภาพแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของผลงานชิ้นที่2

ทิศทางการเคลื่อนไหว (Movement)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 2 มีโครงสร้างทิศทางการเคลื่อนไหวของภาพกระจายทั่วภาพ และ หมุนเวียนย้อนสะท้อนกลับไปมา ทำให้เกิดความรู้สึกไม่นิ่ง ทิศทางการเคลื่อนไหวนำสายตาสู่ จุดเด่นของภาพ และเคลื่อนต่อไปสู่จุดรองของภาพ วิ่งกระจายไปทั่วภาพ สร้างจินตนาการคิดต่อ จากภาพที่เห็นตรงหน้า ย้อนกลับถึงอดีตที่ผ่านมา และเห็นอนาคตที่จะเดินทางไปถึง ตามแนวคิดที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อ

ภาพที่4.6 ภาพแสดงความสมดุลของผลงานชิ้นที่2

ดุลยภาพ (Balance)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 2 นี้ เป็นความสมดุลของภาพในลักษณะที่เรียกว่าดุลยภาพ แบบอสมมาตร (Asymmetrical Balance) โดยมีการวางตำแหน่งของรูปทรงของมนุษย์และรูปทรงเรขาคณิตในแต่ละหน่วย ทำให้รู้สึกว่าภาพนี้มีน้ำหนักทางขวา (B) มากกว่าทางซ้าย (A) โดยจำนวนของรูปทรงแต่ละหน่วยย่อยมีจำนวนมากกว่า แต่การถ่วงดุลของภาพนี้นั้น เกิดขึ้นจากรูปทรงของหน่วยย่อยที่เป็นจุดรวมสายตามีขนาดใหญ่ ทำให้ภาพนี้เกิดความสมดุล และนอกจากนี้ยังเป็นการจัดให้เกิดการสมดุลของภาพด้วยการใช้รูปทรงของสิ่งมีชีวิตกับรูปทรงเรขาคณิต

จังหวะการซ้ำของภาพ (Repetition)

ในภาพผลงานชิ้นที่ 2 นี้ นั้น มีการซ้ำของกลุ่มรูปทรงมนุษย์ และรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งถูกสร้างให้มีความขัดแย้งในแต่ละหน่วยย่อยของรูปทรง ในเรื่องของสี ขนาด น้ำหนัก แสงเงา ความสว่าง มืดของรูปทรง และลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปของรูปทรงกระบอก (รูปทรงเรขาคณิต) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Variation) ขึ้นในภาพสร้างความน่าสนใจและทำให้ไม่น่าเบื่อ

4.2 สรุปบทวิเคราะห์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลรวมจากการศึกษาวิจัยผลงานเชิงคริสต์ศิลป์ เพื่อค้นหาเทคนิค และรูปแบบในการนำเสนอที่เหมาะสม ร่วมกับจินตนาการจากการตีความในสารที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อ ซึ่งให้ผลลัพธ์ที่ลงตัว มีแนวทางในการสร้างสรรค์ซึ่งสามารถพัฒนาต่อไปได้อีก ทั้งในแง่ของแนวคิด และกระบวนการวิธีการสร้างสรรค์ ให้อารมณ์ความรู้สึกซึ่งสามารถสัมผัสได้ด้วยการรับรู้ทางสายตาและจิตใจ สร้างแรงบันดาลใจและเพิ่มความมุ่งมั่นในการทำงาน ทางทัศนศิลป์ต่อไปอย่างคาดไม่ถึง

ผลงานวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน: Identity of Love and Faith;

Assembly of Love No.1

เทคนิค: สีอะคริลิคและปากกา

ขนาด: 160x210 cm

ภาพที่4.7 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่1

ชื่อผลงาน: Identity of Love and Faith;
Assembly of Love No.2

เทคนิค: สีอะคริลิคและปากกา

ขนาด: 245x170 cm

ภาพที่4.8 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่2

ชื่อผลงาน: Identity of Love and Faith;
Assembly of Love No.3

เทคนิค: สีอะคริลิกและปากกา

ขนาด: 245x163 cm

ภาพที่ 4.9 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน: Identity of Love and Faith;
Assembly of Love No.4

เทคนิค: สีอะคริลิคและปากกา

ขนาด: 234.50x164.50 cm

ภาพที่4.10 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่4

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ด้วยแนวคิดบนพื้นฐานความเชื่อในคริสต์ศาสนา โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าผลงานของศิลปินที่มีแนวคิดเชิงคริสต์ศิลป์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน นำมาประยุกต์ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับแนวคิด และลักษณะเฉพาะตัวในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า จนเกิดความสำเร็จสร้างผลงานที่มีพลังและสื่อความหมายในสารที่ข้าพเจ้าถือเป็นพันธกิจหลักในการถ่ายทอดออกสู่สาธารณชนได้สำเร็จ นั่นก็คือ แนวคิดแห่ง ความรัก ความศรัทธา ในคริสต์ศาสนาของข้าพเจ้า ซึ่งสร้างอัตลักษณ์และชีวิตใหม่ให้แก่ข้าพเจ้า สร้างความสุขสมบูรณ์ในชีวิตอย่างไม่เคยได้รับมาก่อนในอดีตรวมไปถึง

อัตลักษณ์ในเชิงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สามารถนำมาวิเคราะห์หาผลสรุปสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าและพิจารณานำไปใช้ได้ต่อไป

การศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลทั้งในเรื่องของเนื้อหา และทักษะวิธีการ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในคริสต์ศาสนาที่ถูกนำมาใช้ในงานศิลปะชิ้นเอกของโลก เป็นการเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ให้ได้มาซึ่งความเป็นตัวตนและสร้างอัตลักษณ์ที่เด่นชัดในงานศิลปะของข้าพเจ้า บนพื้นฐานงานคริสต์ศิลป์ที่มีจุดประสงค์เดียวกันคือ การสร้างจินตนาการ นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในความรักของพระเจ้า อันเป็นกระบวนการเริ่มต้นที่นำไปสู่การเคี้ยวกรำจนได้ภาพร่างแห่งจินตนาการของงานชุดนี้

เทคนิควิธีที่นำมาใช้เป็นกระบวนการแบบร่วมสมัยที่ประยุกต์นำรูปแบบทั้งในอดีตเช่น สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการและ ศิลปะสมัยใหม่ รวมไปถึง ศิลปะร่วมสมัย นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาางานของข้าพเจ้าให้หลุดพ้นการยึดติดงานคริสต์ศิลป์แบบเก่าๆ จากผลงานของศิลปินผู้มีชื่อเสียงอย่างมิเกลันเจโล, ลีโอนาโด ดา วินชี และราฟาเอล รวมไปถึงงานของศิลปินที่มีแนวทางแบบ Figurative บนพื้นฐานของความศรัทธาในคริสต์ศาสนา เช่น Marc Chagall, Bernard Buffet และ Graham Sutherland อีกทั้ง Georg Baselitz, Jorg Immendorff และ Anselm Kiefer ศิลปินที่มีแนวทางในศิลปะสำนัก Neo-expressionism และงานศิลปะร่วมสมัยของศิลปินกลุ่ม (LIGA-Leipzig) ศิลปินเยอรมัน (ตะวันออกในอดีต) เช่น Tim Eitel และ Neo Rauch ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยศิลปินที่มีแนวทางในศิลปะสำนัก New Realism อย่างเช่น Alice Neel, George Segal, Tom Wesselman เป็นต้น

ผลงานจิตรกรรมชุดนี้แสดงออกผ่านผลงานศิลปะ 2 มิติ โดยใช้รูปทรงคน (Figurative) รูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงเชิงสถาปัตยกรรมในแบบแสดงลักษณะ (Representation) ด้วยการเขียนลักษณะคล้ายภาพการ์ตูน รูปคนถูกตัดทอนลงให้เรียบง่าย (Simplify Form) และไม่แสดง

ความถูกต้องตามหลักกายวิภาค รูปทรงที่ถูกสร้างขึ้นทั้งหมดนั้นถูกใช้เป็นสัญลักษณ์แทนตัวข้าพเจ้า พี่น้องครอบครัว และบุคคลอื่นที่เป็นเสมือนเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมโลก อธิบายถึงความรักของพระเจ้าที่มีต่อข้าพเจ้าและผู้อื่น ท่ามกลางสัญชาตญาณบาป ความยึดติดในสิ่งที่เป็นบาป ความหลงมัวเมาในสิ่งที่ตอบสนองรูปร่าง เนื้อหนังของเรา สิ่งที่เป็นเสมือนภาชนะแห่งความผิดบาป (The Container of Sin) และหนทางแห่งความรักที่จะชี้นำไปสู่ความหลุดพ้น ประกอบกับการใช้สีเพียงไม่กี่สี(เหลือง,แดง,น้ำเงิน) ที่เน้นบรรยากาศโดยรวมสร้างความเข้มขลัง ความเชื่อ ความศรัทธา แบบในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ร่วมกับการเน้นรูปทรงและแสงเงาให้ตัดชัดเจนขึ้น โดยใช้ปากกาแทนฝีแปรงอันเป็นเทคนิคพื้นฐานจากการศึกษาผลงานภาพพิมพ์ ที่มีทั้งลายเส้นรุนแรงชัดแย้งและเป็นระเบียบเรียงตัวสอดประสานกันอย่างลงตัว ก่อให้เกิดผล สร้างพื้นผิวของงานที่เป็นส่วนผสมระหว่างร่องรอยของสีอะคริลิกอันเกิดจากฝีแปรงและลายเส้นจากปากกาได้เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

จากความสำเร็จในการสร้างสรรค์ งานศิลปะกรรมและวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้นั้น สามารถก่อให้เกิดแรงผลักดัน และแรงบันดาลใจที่ทำให้ตัวข้าพเจ้ามีพลังที่จะเดินหน้าต่อไป เพื่อสร้างทางเลือก และชี้ให้บุคคลอื่น ๆ ทั้งในครอบครัวของข้าพเจ้าเอง และผู้ที่เป็นเสมือนเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมชีวิต ร่วมอนาคต ทุก ๆ คนในโลกใบนี้ ได้ซึมซับและสัมผัสกับความรักอันยิ่งใหญ่ ความเชื่อ ความศรัทธาที่สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตทุก ๆ คนได้ เช่นเดียวกับที่ข้าพเจ้าเคยได้รับมาก่อน ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพื่อให้บรรลุดุประสงค์ของการสานต่อพันธกิจในพระประสงค์ของพระบิดาเจ้าสืบต่อไป ให้ได้รับความชื่นชมยินดีและได้รับการยอมรับอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต และปัจจุบัน รวมไปถึงอนาคต สู่ความเป็นนิรันดร์ ผ่านสื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะกรรมของข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อ และศรัทธาว่าเป็นการสร้างสรรค์ของพระเจ้า ที่จะมอบความมุ่งมั่น ความศรัทธา ความรู้ ความสามารถ และผู้ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ แก่ข้าพเจ้า จนสำเร็จตามความประสงค์ได้ในที่สุด

บรรณานุกรม

กำจร ฐนพงษ์ศรี. ศิลปสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

คัมภีร์ไบเบิล: พระคริสตธรรมใหม่; ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ. องค์การก่เดียนส์
อินเตอร์เนชันแนลแห่งประเทศไทย.

จุฑาพรรษ์ (จามจุรี) ผดุงชีวิต. วัฒนธรรม การสื่อสาร และอัตลักษณ์. ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: บจก.
แอกทีฟพริ้นท์, 2551.

จอร์จ เฟอร์กูสัน: เขียน, กุลวดี มกราภิรมย์; แปล. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์.
ครั้งที่4. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2549.

จอห์น เลน: เขียน, สดใส ชันติวรรณพงศ์; แปล. ต้นไม้สายใยชีวิต: ศิลปะกับความศักดิ์สิทธิ์.
ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: บจก.แปลนพริ้นติ้ง, 2548.

ศิลป์ พีระศรี: เขียน, ศ.พระยาอนุমানราชธนะ, ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล, ผศ. เขียน ยิ้มศิริ; แปล.
บทความข้อเขียนและงานศิลปกรรมของศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี. ครั้งที่1. บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2545.

บาทหลวงยัง มารีย์ ดั่งโตแนล. คุณค่าและความหมายของชีวิต: แนวคิดทางปรัชญากับการ
พิจารณาคุณค่าและความหมายของชีวิต. ครั้งที่2. นครปฐม: ปิตินานิช, 2551.

บาทหลวงยัง มารีย์ ดั่งโตแนล. ปรัชญา สะพานเชื่อมวิทยาศาสตร์กับศาสนา. ครั้งที่1. นครปฐม:
ปิตินานิช, 2551.

บาทหลวง วุฒิชัย อ่องนาวา. มนุษย์ ภาพลักษณ์ของพระเจ้า. ครั้งที่2. นครปฐม: ปิตินานิช,
2550.

บาทหลวง วุฒิชัย อ่องนาวา. ปรัชญาเบื้องต้น, เอกสารประกอบการสอน. ครั้งที่2. นครปฐม:
ปิตินานิช, 2551.

ประทุม อังกรโรหิต. ปรัชญาปฏิบัตินิยม: รากฐานปรัชญาการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย.
ครั้งที่4. กรุงเทพฯ: บจก.วี.พริ้นท์, 2551.

ประเวศ วะสี. ธรรมชาติของสรรพสิ่ง: การเข้าถึงความจริงทั้งหมด. กรุงเทพฯ: บจก.โอ.เอส.
พริ้นติ้ง, 2547.

ลีโอ ตอลสตอย: เขียน, สิทธิชัย แสงกระจ่าง; แปล. ศิลปะคืออะไร-What is Art?. ครั้งที่3.
กรุงเทพฯ: โอเพ่น บู้คส์, 2551.

เสรี พงศ์พิศ. ศาสนาคริสต์. ครั้งที่3. นครปฐม: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2545.

เอ็ม.สก็อต เปค: เขียน, วิทยากร เชียงกุล; แปล. ทางสายใหม่ คู่มือการเดินทางสู่ชีวิตที่ดีกว่า.
ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: 2545.

Gain Levin. **Twentieth-Century American Painting.**

Mina Bacci. **Leonardo.** New York: Avenel Books, 1978.

Allan Braham. **Italian paintings of the sixteenth century (The National Gallery School of Painting).** National Gallery Publications Ltd: London, 1985.

John R. Hale. **Renaissance; Great Ages of man; a History of the World's Culture.** USA: Time-Life International (Nederland) N.V, 1971.

Welch, Evelyn. **Art and Society in Italy 1350-1500.** Oxford University Press: New York, 1997.

www.wikipedia.com

ประวัติผู้เขียน

โอม พัฒนโชติ

เกิด: 7 เมษายน 2513 กรุงเทพฯ

ที่อยู่: 61/425 หมู่บ้านรอยัลปาร์ควิลล์ ถนน สุวินทวงศ์ หนองจอก กรุงเทพฯ 10530

E-mail address: ohm_thai@hotmail.com

การศึกษา

2541 Diploma of Art& Design (Fine Art), Whitecliffe College of Art and Design,
Auckland, New Zealand

2549 นิเทศศาสตร์บัณฑิต(หนังสือพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2552 ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

รางวัลและเกียรติคุณ

2542 Finalist, 2000 Auckland Telecom Art Award, New Zealand

2552 Scholarship Winner, 2009 Australian Universities Scholarship for Thailand

การแสดงผลงานทางศิลปะ

2542 Auckland Telecom Art Award Exhibition 2000, Peter Muir Petford Gallery,
Auckland, New Zealand

2552 Art Thesis Exhibition 2009, Student of Master Degree Programme, Department of
Fine Arts, Faculty of Architecture, King Mongkut's Institute of Technology
Ladkrabang, Bangkok Art and Culture Centre, Bangkok, Thailand